

12.10.2022

MIETINTÖ

neuvoston kannasta esitykseen Euroopan unionin yleiseksi talousarvioksi
varainhoitovuodeksi 2023
(12108/2022 – C9-0306/2022 – 2022/0212(BUD))

Osa 1: Päätöslauselmaesitys

Budjettivaliokunta

Esittelijät: Nicolae Ștefănuță (pääluokka III – Komissio)
Niclas Herbst (muut pääluokat)

SISÄLTÖ

	Sivu
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS	4
ULKOASIAINVALIOKUNNAN LAUSUNTO.....	24
KEHITYSVALIOKUNNAN LAUSUNTO	31
TALOUSARVION VALVONTAVALIOKUNNAN KIRJE	37
TALOUS- JA RAHA-ASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO	41
TYÖLLISYYDEN JA SOSIAALIASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO	47
YMPÄRISTÖN, KANSANTERVEYDEN JA ELINTARVIKKEIDEN TURVALLISUUDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO	60
TEOLLISUUS-, TUTKIMUS- JA ENERGIAVALIOKUNNAN LAUSUNTO.....	68
SISÄMARKKINA- JA KULUTTAJANSUOJAVALIOKUNNAN LAUSUNTO	73
LIIKENNE- JA MATKAILUVALIOKUNNAN LAUSUNTO	77
MAATALOUDEN JA MAASEUDUN KEHITTÄMISEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO	85
KALATALOUSVALIOKUNNAN LAUSUNTO	92
KULTTUURI- JA KOULUTUSVALIOKUNNAN LAUSUNTO	99
PERUSSOPIMUS-, TYÖJÄRJESTYS- JA TOIMIELINASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO	105
NAISTEN OIKEUKSIEN JA SUKUPUOLTEN TASA-ARVON VALIOKUNNAN LAUSUNTO.....	109
TALOUSARVIOTA KOSKEVASSA TRILOGISSA 28. MAALISKUUTA 2022 HYVÄKSYTTY YHTEINEN LAUSUMA	116
TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA.....	118
LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA	119

Julkaistaan erikseen

- budjettivaliokunnan kokouksessaan 3. lokakuuta 2022 tekemät päätökset tarkistusluonnoksista esitykseen yleiseksi talousarvioksi

Osa 2 – A9-0241/2022

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

neuvoston kannasta esitykseen Euroopan unionin yleiseksi talousarvioksi varainhoitovuodeksi 2023 (12108/2022 – C9-0306/2022 – 2022/0212(BUD))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 314 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 106 A artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä ja päätöksen 2014/335/EU, Euratom kumoamisesta 14. joulukuuta 2020 annetun neuvoston päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053¹,
- ottaa huomioon unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta 18. heinäkuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046² (varainhoitoasetus),
- ottaa huomioon vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskeh്യksen vahvistamisesta 17. joulukuuta 2020 annetun neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 (rahoituskehysasetus) sekä parlamentin, neuvoston ja komission tässä yhteydessä hyväksymät yhteiset julistukset³ ja asiaan liittyvät yksipuoliset julistukset⁴,
- ottaa huomioon talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta sekä uusista omista varoista, mukaan lukien etenemissuunnitelma uusien omien varojen käyttöönottamiseksi, 16. joulukuuta 2020 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen⁵,
- ottaa huomioon puitteiden vahvistamisesta ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi sekä asetusten (EY) N:o 401/2009 ja (EU) 2018/1999 muuttamisesta 30. kesäkuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1119 (eurooppalainen ilmastolaki)⁶,

¹ EUVL L 424, 15.12.2020, s. 1.

² EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1.

³ EUVL C 444 I, 22.12.2020.

⁴ Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 16. joulukuuta 2020 esityksestä neuvoston asetukseksi vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskeh്യksen vahvistamisesta, Liite 2: Julistukset (Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2020)0357).

⁵ EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 28.

⁶ EUVL L 243, 9.7.2021, s. 1.

- ottaa huomioon 19. toukokuuta 2022 antamansa päätöslauselman Venäjän Ukrainassa käymän sodan sosiaalisista ja taloudellisista vaikutuksista EU:hun – EU:n toimintavalmiuksien vahvistaminen⁷,
- ottaa huomioon 11. joulukuuta 2019 annetun komission tiedonannon Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta (COM(2019)0640) ja siitä 15. tammikuuta 2020 antamansa päätöslauselman⁸,
- ottaa huomioon hallitustenvälisen ilmastonmuutospaneelin (IPCC) erityisraportin ilmaston lämpenemisestä 1,5 celsiusasteella, sen erityisraportin ilmastonmuutoksesta ja maaperästä sekä erityisraportin valtameristä ja kryosfääristä ilmaston muuttuessa,
- ottaa huomioon UNFCCC:n sopimuspuolten 21. konferenssissa (COP21) Pariisissa 12. joulukuuta 2015 hyväksytyin Pariisin sopimuksen,
- ottaa huomioon Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen N:o 22/2021 ”Kestävä rahoitus: Johdonmukaisemmat EU:n toimet ovat tarpeen, jotta rahoitusta saadaan ohjatuksi kestäviin investointeihin”,
- ottaa huomioon Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen N:o 09/2022 ”Ilmastomenot EU:n talousarviossa vuosina 2014–2020 – eivät niin suuria kuin on ilmoitettu”,
- ottaa huomioon Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen N:o 10/2021 ”Sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistaminen EU:n talousarvioon: aika siirtyä sanoista tekoihin”,
- ottaa huomioon YK:n kestävän kehityksen tavoitteet,
- ottaa huomioon 8. heinäkuuta 2021 antamansa päätöslauselman Schengen-alueen toimintaa koskevasta vuosikertomuksesta⁹,
- ottaa huomioon 22. huhtikuuta 2022 annetun ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä annetun asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 muuttamisesta (COM(2022)0184) ja sitä koskevan mietinnön (A9-0230/2022), jonka budjettivaliokunta ja talousarvion valvontavaliokunta hyväksyivät 8. syyskuuta 2022 ja joka hyväksyttiin parlamentin istuntojaksolla 12.–15. syyskuuta 2022,
- ottaa huomioon Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin ja siitä 19. tammikuuta 2017 antamansa päätöslauselman¹⁰,
- ottaa huomioon sukupuolten tasa-arvoa koskevan EU-strategian 2020–2025,

⁷ Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2022)0219.

⁸ Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2020)0005.

⁹ EUVL C 99, 1.3.2022, s. 158.

¹⁰ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2017)0010.

- ottaa huomioon yleisestä ehdollisuusjärjestelmästä unionin talousarvion suojaamiseksi 16. joulukuuta 2020 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092¹¹,
- ottaa huomioon 5. huhtikuuta 2022 antamansa päätöslauselman vuoden 2023 talousarvion valmistelua koskevista yleisistä suuntaviivoista, pääluokka III – Komissio¹²,
- ottaa huomioon 7. huhtikuuta 2022 antamansa päätöslauselman Euroopan parlamentin ennakoarviosta tuloista ja menoista varainhoitovuodeksi 2023¹³,
- ottaa huomioon komission 1. heinäkuuta 2022 antaman esityksen Euroopan unionin yleiseksi talousarvioksi varainhoitovuodeksi 2023 (COM(2022)0400),
- ottaa huomioon neuvoston 9. syyskuuta 2022 vahvistaman ja samana päivänä parlamentille toimittaman kannan esitykseen Euroopan unionin yleiseksi talousarvioksi varainhoitovuodeksi 2023 (12108/2022 – C9-0306/2022),
- ottaa huomioon työjärjestyksen 94 artiklan,
- ottaa huomioon lausunnot valiokunnilta, joita asia koskee,
- ottaa huomioon budjettivaliokunnan mietinnön (A9-0241/2022),

Pääluokka III – yleiskatsaus

1. muistuttaa, että parlamentti asetti vuoden 2023 talousarvion valmistelua koskevista yleisistä suuntaviivoista 5. huhtikuuta 2022 antamassaan päätöslauselmassa vuoden 2023 talousarviota koskevat selkeät poliittiset painopisteet; toteaa jälleen olevansa vahvasti sitoutunut näihin painopisteisiin ja esittää seuraavan kannan varmistaakseen asianmukaisen rahoitustason niitä koskevien tavoitteiden saavuttamiseksi; katsoo, että unionilla on oltava käytettävissään kaikki mahdolliset talousarviovarat, jotta se voi vastata nykyisiin kriiseihin ja keskittyä ihmisten tarpeisiin;
2. korostaa, että unionilla on edessään poikkeuksellisen monimutkaisia haasteita, kuten Ukrainan sodan suorat ja välilliset vaikutukset, korkea inflaatio, köyhyden lisääntyminen, korkeat energian hinnat ja toimitusvarmuuteen liittyvät riskit, varsinkin pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritysten) sekä kaikkein heikoimmassa asemassa olevien kotitalouksien talousnäkymien heikkeneminen, tarve turvata oikeudenmukainen, osallistava ja kestävä toipuminen pandemiasta, kriisit monissa muissa osissa maailmaa, teknologinen muutos, mukaan lukien lisääntyvä digitalisaatio, sukupuolten epätasa-arvo sekä entistä kiireellisempi tarve torjua ilmastonmuutosta ja biodiversiteettikriisiä ja niiden seurauksia ja tarve nopeuttaa oikeudenmukaista siirtymää myös investoimalla energiatehokkuuteen; katsoo, että unionin talousarviosta olisi tuettava näihin haasteisiin vastaamista ja annettava niihin kaikkiin asianmukaista tukea, mutta ilmaisee samalla huolensa poikkeuksellisen suppeista liikkumavaroista,

¹¹ EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 1.

¹² Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2022)0106.

¹³ Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2022)0127.

jotka ovat noin kolmannes viime vuoden liikkumavaroista, tai otsakkeen 6 tapauksessa liikkumavaran puutteesta sekä siitä, että talousarvioon sisällytetyt joustomahdollisuudet ja valmiudet vastata kriiseihin ovat rajalliset; katsoo, että etenkin sodan aikana on välttämätöntä lisätä investointeja ja torjua työttömyyttä sekä luoda perusta selviytymiskykyisemmälle ja kestävämmälle unionille ja keskittyä samalla konkreettisiin toimiin, joilla puututaan sodan seurauksiin myös muualla maailmassa; pitää valitettavana, että talousarvioesitys ei anna riittävää vastausta nykyisiin haasteisiin; muistuttaa, että monivuotista rahoituskehystä ei laadittu pandemiaa, sotaa, korkeaa inflaatiota, korkeita energian hintoja, pakolaisten suurta määrää, uusien jäsenvaltioiden liittymistä, puutteellista ruokaturvaa ja humanitaarisia kriisejä ajatellen;

3. pitää valitettavana talousarvioesitystä koskevaa neuvoston kantaa, jossa monivuotisen rahoituskehysten otsakkeissa leikataan komission ehdotukseen nähden maksusitoumusmäärärahoista 1,64 miljardia euroa ja maksumäärärahoista 530 miljoonaa euroa; katsoo, ettei neuvoston ehdottamissa leikkauksissa oteta huomioon unionin ja sen kansalaisten kohtaamien edellä mainittujen haasteiden vakavuutta eivätkä ne perustu toteutukseen liittyvien suuntausten tai vastaanottokyvyn objektiiviseen arviointiin ja että ne ovat ristiriidassa keskeisten yhteisten poliittisten painopisteiden kanssa ja vaarantavat unionin kyvyn saavuttaa onnistuneesti keskeiset politiikkatavoitteensa ja painopisteensä; katsoo, että neuvoston ei pitäisi kohdistaa leikkauksia ohjelmiin, joihin sovelletaan rahoituskehysasetuksen 5 artiklassa säädettyä mukautusta ”tasapainottamista ja vakauttamista” varten, koska tämä olisi vastoin kyseisen monivuotista rahoituskehystä koskevan säännöksen tavoitetta, joka on erityisten poliittisten painopisteiden lujittaminen; muistuttaa erityisesti, että rahoituskehysasetuksen 5 artiklassa ei säädetä ”lisäyksistä”, kuten neuvosto on todennut; toteaa, että neuvoston kanta on kaukana parlamentin odotuksista; on siksi päättänyt pääsääntöisesti palauttaa sekä toiminta- että hallintomenojen osalta määrärahat talousarvioesityksen tasolle budjettikohdissa, joihin neuvosto on tehnyt leikkauksia, ja ottaa parlamentin kannan lähtökohdaksi talousarvioesityksen;
4. säilyttää talousarvioesitykseen temaattisia erityisrahoitusvälineitä eli solidaarisuus- ja hätäapuvarausta, Euroopan globalisaatorahastoa ja brexit-mukautusvarausta varten kirjatut määrärahat; katsoo, että unionin kohtaamat ennennäkemättömät, poikkeukselliset ja ennätyksellisen suuret haasteet huomioon ottaen olisi käytettävä joustovälineen koko määrä; katsoo, että kun otetaan huomioon nykyiset vakavat toisiinsa liittyvät kriisit, on tarpeen ottaa käyttöön yhden ainoan liikkumavara välineen osion a vuoden 2021 liikkumavarat ja kyseisen välineen osion c lisämäärärahat;
5. muistuttaa pitkäaikaisesta kannastaan, jonka mukaan uudet poliittiset painopisteet tai tehtävät edellyttävät uusia resursseja; aikoo soveltaa tätä lähestymistapaa sirusäädökseen ja ehdotukseen unionin turvallisten yhteyksien ohjelmasta; pitää näin ollen myönteisenä, että komission ehdotus Euroopan puolustusteollisuuden vahvistamista yhteistoiminnallisten hankintojen avulla koskevan välineen perustamisesta ei edellytä uudelleen kohdentamista muista ohjelmista tai korvamerkitsemistä niiden sisällä;
6. katsoo, että unionin talousarviossa on sen koon, rakenteen ja sääntöjen vuoksi hyvin rajallisesti kapasiteettia vastata vuonna 2023 asianmukaisesti unionin kohtaamiin

haasteisiin tai rahoittaa ja toteuttaa riittävällä tavalla unionin yhteisiä uusia politiikkatavoitteita tai aloitteita, joista ilmoitettiin komission puheenjohtajan unionin tilasta vuonna 2022 pitämässä puheessa; muistuttaa erityisesti, että valtion- tai hallitusten johtajat ovat kuvanneet Venäjän Ukrainaa vastaan käymää hyökkäyssotaa ”järjestyttäväksi muutokseksi Euroopan historiassa” ja että komissio on todennut, että ”Euroopassa käytävän sodan aiheuttamat ennakoimattomat tarpeet ovat selvästi suuremmat kuin nykyisessä monivuotisessa rahoituskehyksessä käytettävissä olevat varat”, mikä edellyttää uusia rahoituslähteitä; korostaa, että unionin olisi otettava johtava rooli riittävän, oikea-aikaisen ja luotettavan tuen tarjoamisessa Ukrainalle yhdessä sen kansainvälisten kumppaneiden kanssa; katsoo tämän olevan lisäosoitus siitä, että monivuotista rahoituskehystä on tarkistettava kiireellisesti ja perusteellisesti mahdollisimman pian ja viimeistään vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä muun muassa sen joustavoittamiseksi, enimmäismäärien nostamiseksi tarvittaessa esiin nousevien tarpeiden ja uusien painopisteiden huomioon ottamiseksi ja Euroopan unionin elpymisvälineen rahoituskustannusten sisällyttämisestä otsakkeeseen 2b aiheutuneiden ongelmien ratkaisemiseksi;

7. korostaa, että todellinen edistyminen uusien omien varojen käyttöönnotossa on olennaisen tärkeää sekä Next Generation EU -välineen täytäntöönpanoon liittyvien elpymisvälineen takaisinmaksujen että nykyisen monivuotisen rahoituskehyn ja tulevien rahoituskehysten rahoituksen kestävyuden ja niiden täytäntöönpanon kannalta; kehottaa komissiota varmistamaan uusien omien varojen oikea-aikaisen käyttöönnoton 16. joulukuuta 2020 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistetun etenemissuunnitelman mukaisesti ja kiirehtimään toista koria koskevaa ehdotusta; kehottaa neuvostoa noudattamaan sovittua aikataulua ja huolehtimaan siitä, että komission 22. joulukuuta 2021 ehdottamaan ensimmäiseen koriin sisältyvien omien varojen osalta saadaan aikaan tarvittavaa edistymistä, jotta ne saadaan nopeasti käyttöön;
8. korostaa tarvetta reagoida Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan, covid-19-pandemian, kiihtyvän inflaation sekä energiahuollon epävarmuuden lisääntymisen ja ruokaturvan heikkenemisen seurauksiin unionin tasolla; painottaa etenkin riittävien vihreiden investointien tarvetta, jotta voidaan vahvistaa EU:n energiaomavaraisuutta ja panna vihreän kehityksen ohjelma täytäntöön; muistuttaa, että koheesio- ja maatalouspolitiikkaa ei voida käyttää kiireellisten painopisteiden pääasiallisena rahoituslähteenä, sillä se vaarantaa pitkän aikavälin tavoitteiden toteuttamisen, ja korostaa tarvetta tukea pandemiasta ja energiakriisistä pahasti kärsineitä alueita; kehottaa komissiota analysoimaan joustomahdollisuuksia ja lisäresursseja, mukaan lukien vuosien 2014–2020 monivuotisessa rahoituskehyksessä mahdollisesti käyttämättä jääneet varat, jotta voidaan tukea pk-yrityksiä ja heikossa asemassa olevia kotitalouksia, kun otetaan huomioon, että unionin talousarviossa on vain rajallisesti resursseja vastata korkeisiin energian hintoihin;
9. katsoo, että unionin olisi toimittava yhtenäisesti energiakriisin ratkaisemiseksi, ja ehdottaa erittäin merkittäviä lisäinvestointeja tällä alalla; muistuttaa, että tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarvitaan lisää rahoitusvaroja, jotka ylittävät vuoden 2023 talousarvion; muistuttaa siksi, että on tärkeää tarjota lisää rahoitustukea RepowerEU-suunnitelman kautta; kehottaa sopimaan RepowerEU-suunnitelmasta nopeasti ja panemaan sen ripeästi täytäntöön, jotta varat voidaan vapauttaa mahdollisimman pian ja

siten lisätä nopeasti unionin energiaomavaraisuutta strategisten investointien avulla, mukaan lukien tuki pk-yrityksille ja heikossa asemassa oleville kotitalouksille;

10. suhtautuu myönteisesti komission työhön, joka koskee uutta luokittelua unionin menojen sukupuolivaikutusten mittaamiseksi; kehottaa komissiota varmistamaan, että tässä luokittelussa keskitytään esittämään ohjelmien vaikutus sukupuolten tasa-arvoon tarkasti ja kattavasti, jotta sukupuolten tasa-arvoon voitaisiin vaikuttaa mahdollisimman hyvin ohjelmissa, jotka on nyt luokiteltu nollassa (tähti), ja jotta kerättyä tietoa voidaan hyödyntää ohjelmien suunnittelussa; kehottaa lisäksi laajentamaan tätä luokittelua kaikkiin monivuotisen rahoituskehysten ohjelmiin, jotta voidaan osoittaa tulokset vuoden 2023 talousarvion osalta; korostaa tässä yhteydessä tarvetta kerätä ja analysoida järjestelmällisesti sukupuolen mukaan eriteltyjä tietoja; edellyttää, että kaikki sukupuolten tasa-arvon kannalta merkityksellinen raportointi tapahtuu määrien eikä toimien lukumäärän perusteella;
11. odottaa, että ilmastoa ja biologista monimuotoisuutta koskevat valtavirtaistamistavoitteet saavutetaan; suhtautuu tässä mielessä myönteisesti pyrkimykseen tehdä raportoinnista avoimempaa ja kattavampaa ja korostaa tarvetta tehdä riittävästi jälkiarvioita ja pyrkiä parantamaan käytettävissä olevien tietojen tarkkuutta; kehottaa jälleen komissiota ottamaan huomioon Euroopan tilintarkastustuomioistuimen päätelmät, jotka koskevat liian suuriksi ilmoitettuja ilmastomenoja; suhtautuu myönteisesti myös biologiseen monimuotoisuuteen liittyviä menoja koskevaan raportointiin; ilmaisee kuitenkin huolensa siitä, että vuosien 2026 ja 2027 tavoitteita ei ehkä saavuteta, ja kehottaa komissiota tehostamaan toimiaan tavoitteiden saavuttamiseksi; kehottaa komissiota talousarvioesityksen antaessaan julkistamaan ohjelmakohtaiset määrät ja osuudet menoista, joilla edistetään molempia tavoitteita; kehottaa komissiota valvomaan ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen noudattamista ja ryhtymään tarvittaessa korjaaviin toimiin;
12. palauttaa mieliin, että vuoden 2023 talousarviossa on otettava huomioon Euroopan tulevaisuutta käsittelevän konferenssin hyväksymien suositusten täytäntöönpano;
13. vahvistaa näin ollen vuoden 2023 talousarvion (kaikki pääluokat) maksusitoumusmäärärahojen määräksi yhteensä 187 293 119 206 euroa, mikä merkitsee 1 702 055 778 euron lisäystä talousarvioesitykseen nähden; on päättänyt lisäksi asettaa saataville 836 090 000 euron määrän maksusitoumusmäärärahoina varainhoitoasetuksen 15 artiklan 3 kohdan mukaisesti vapautetuista sitoumuksista; vahvistaa vuoden 2023 talousarvion (kaikki pääluokat) maksusitoumusmäärärahojen määräksi yhteensä 167 612 834 087 euroa;

Otsake 1 – Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous

14. korostaa otsakkeen 1 merkittävää panosta Ukrainan sodan seurauksiin puuttumisessa ja unionin ilmasto- ja energiatavoitteiden saavuttamisessa, muun muassa unionin riippuvuuden vähentämisessä Venäjältä ja muualta tuotavista fossiilisista polttoaineista, sillä siitä tuetaan tutkimusta ja investointeja kestävästä energiasta ja liikenteen aloilla; toteaa jälleen, että tämän otsakkeen ohjelmilla on potentiaalia ankkuroida Ukraina sisämarkkinoihin, infrastruktuuriverkkoon ja tutkimusalueeseen;
15. kannattaa talousarvioesityksessä esitettyä ehdotusta vapauttaa 78,8 miljoonaa euroa maksusitoumusmäärärahoja kolmelle klusterille, jotka mainittiin Horisontti Eurooppa -

asetukseen¹⁴ liitetystä asiasta koskevassa yhteisessä poliittisessä lausumassa; panee kuitenkin merkille, että vuosilta 2021 ja 2020 jäi vapautettuja tutkimusmäärärahoja 836,09 miljoonaa euroa; edellyttää saatavilla olevien rajallisten resurssien ja huomattavien tarpeiden vuoksi, että tämä odottamattoman suuri määrä vapautettuja tutkimusmäärärahoja, joita komissio ei ollut ennakoanut monivuotisesta rahoituskehiksestä käydyissä neuvotteluissa, olisi asetettava kokonaisuudessaan saataville Horisontti Eurooppa -puiteohjelmassa varainhoitoasetuksen 15 artiklan 3 kohdan mukaisesti; muistuttaa kyseisen ohjelman erittäin suuresta unionin tason lisäarvosta ja erinomaisesta toteutusasteesta; uskoo siksi vahvasti, että jäljellä olevilla määrillä olisi lisättävä merkittävästi määrärahoja keskeisiin tutkimusprioriteetteihin, kuten terveyteen (mukaan lukien pitkittynyt covid ja covid-19-infektion jälkeinen väsymysoireyhtymä, myös kliiniset testit), ilmastoon, liikkumiseen ja energiaan, kulttuuriin ja luovuuteen (myös uusi eurooppalainen Bauhaus -aloitteen jatkokehitykseen), sekä elintarvikkeisiin, biotalouteen, luonnonvaroihin ja ympäristöön, jotta voidaan vastata unionin kohtaamiin kiireellisiin haasteisiin ja tarjota lisätukea tutkijoille, myös Ukrainasta tuleville tutkijoille, Marie Skłodowska-Curie -toimista, ja että olisi keskityttävä erityisesti Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan ja digitaalistrategiaan ja siihen, että Euroopasta tulee vahvempi toimija maailmassa;

16. korostaa olevansa erittäin huolestunut Euroopan innovaationeuvoston rahaston ehdotetusta hallinnointitavasta ja kehottaa komissiota aloittamaan parlamentin kanssa avoimen vuoropuhelun rahaston hallinnointitavasta, jotta varmistetaan talousarvion asianmukainen toteutus;
17. peruuttaa komission ehdottamat uudelleenkohdentamiset sirusäädöksen ja turvallisten yhteyksien ohjelman rahoittamiseksi noudattaen kantaansa, jonka mukaan uusia aloitteita olisi rahoitettava uusilla varoilla, ja poistaa asiaankuuluvat neuvoston varaukset ja varmistaa näin Horisontti Eurooppa -puiteohjelman, Digitaalinen Eurooppa -ohjelman ja unionin avaruusohjelman painopisteiden asianmukaisen rahoituksen; asettaa uudelleen käyttöön vapautetut tutkimusmäärärahat kompensoimaan Horisontti Eurooppa -puiteohjelmasta sirusäädökseen ja turvallisten yhteyksien ohjelmaan korvamerkityjä varoja, jotta nämä uudet ehdotukset eivät heikennä nykyisiä tutkimusprioriteetteja; painottaa, että Next Generation EU -välineen varojen käyttöä ei voida käyttää perusteluna sille, että varainhoitoasetuksen 15 artiklan 3 kohtaa ei panna täytäntöön ja jätetään kriisiaikana käyttämättä huomattavia määriä vapautettuja määrärahoja;
18. muistuttaa, että Verkkojen Eurooppa -väline on avainasemassa, jotta voidaan vauhdittaa investointeja suorituskykyisten ja kestävien Euroopan laajuisten verkkojen kehittämiseen; korostaa, että Verkkojen Eurooppa -välineellä on oltava keskeinen rooli unionin talouden hiilestä irtautumisessa, sillä siitä tuetaan vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuuria ja uusiutuvaa energiaa, mikä nopeuttaa vihreää siirtymää ja lisää unionin energiaomavaraisuutta ja energiaturvallisuutta, ja edistetään yhteenliitettävyyttä koko unionin alueella, myös Iberian niemimaan ja syrjäisten, harvaan asuttujen alueiden

¹⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/695, annettu 28. huhtikuuta 2021, tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman ”Horisontti Eurooppa” perustamisesta, sen osallistumista ja tulosten levittämistä koskevien sääntöjen vahvistamisesta sekä asetusten (EU) N:o 1290/2013 ja (EU) N:o 1291/2013 kumoamisesta (EUVL L 170, 12.5.2021, s. 1).

kanssa; korostaa, että Venäjän ennennäkemätön ja provosoimaton sotilaallinen hyökkäys Ukrainaa vastaan edellyttää kiireellistä tukea liikenneinfrastruktuuriin Ukrainassa ja Ukrainaan (”solidaarisuuskaistat”), jotta mahdollistetaan kriittisten tavaroiden kuljettaminen molempiin suuntiin; ehdottaa sen vuoksi Verkkojen Eurooppa-välineen liikenne- ja energiaosioiden rahoituksen lisäämistä talousarvioesitykseen nähden yhteensä 90 miljoonalla eurolla maksusitoumusmäärärahoina;

19. korostaa, että hyvin toimivat sisämarkkinat ovat unionin elpymisen ja pitkän aikavälin kilpailukyvyyn ytimessä; korostaa, että on tärkeää säilyttää ne ja mukauttaa niitä, kun otetaan huomioon lukuisat haasteet; kehottaa komissiota tekemään tarvittavat ehdotukset, myös oikaisukirjelmän yhteydessä, jotta voidaan kuroa umpeen mahdollinen kuilu digipalvelusäädöksen voimaantulon ja valvontamaksujen perinnän välillä;
20. korostaa, että yritykset ja varsinkin pk-yritykset, jotka ovat Euroopan talouden selkäranka, ovat kärsineet vakavasti nykyisistä kriiseistä ja että tämä koskee myös matkailualan sekä kulttuurialan ja luovien toimialojen yrityksiä, joiden toiminta on supistunut huomattavasti, ja toteaa, että ne ovat kärsineet myös Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan seurauksista, erityisesti korkeista energian hinnoista; kannattaa 10 miljoonan euron lisäystä talousarvioesitykseen verrattuna sisämarkkinaklusterin pk-yrityksiä koskevaan osioon; ehdottaa myös miljoonan euron lisäystä talousarvioesitykseen nähden, jotta voidaan tukea Euroopan tilinpäätösraportoinnin neuvoo-antavan ryhmässä (EFRAG) meneillään olevaa laadukkaiden raportointistandardien suunnittelutyötä edellyttäen, että EFRAG hyväksyy työsuunnitelman, jossa hahmotellaan toimenpiteet, joilla varmistetaan asianmukainen ja avoin menettely ja julkinen valvonta sekä sidosryhmien tasapainoinen edustus;
21. lisää sen vuoksi otsakkeen 1 maksusitoumusmäärärahoja 663 650 000 eurolla talousarvioesitykseen nähden (lukuun ottamatta pilottihankkeita ja valmistelutoimia) ja toteaa, että lisäys rahoitetaan hyödyntämällä käytettävissä olevaa liikkumavaraa ja ottamalla käyttöön erityisrahoitusvälineet; ottaa lisäksi otsakkeeseen yhteensä 836 090 000 euroa maksusitoumusmäärärahoja varainhoitoasetuksen 15 artiklan 3 kohdan mukaisesti vapautetuista sitoumuksista ja toteaa, että vapautettujen ja uudelleen käyttöön otettujen sitoumusten määrä kasvaa näin 677 278 157 eurolla talousarvioesitykseen nähden;

Alaotsake 2a – Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio

22. korostaa koheesiopolitiikan keskeistä roolia unionin investointipolitiikan ja lähentymisen olennaisena välineenä, jolla edistetään kestäväää kasvua ja tuetaan jäsenvaltioiden ja niiden alueiden yleistä sopusointuista kehitystä, myös alueiden välillä ja niiden sisällä; toteaa ohjelmasuunnitteluprosessin käynnistymisen viivästyneen vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehityksen kahden ensimmäisen vuoden aikana mutta odottaa täytäntöönpanon pääsevän vauhtiin vuonna 2022; kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota nopeuttamaan ohjelmasuunnittelua, jotta koheesiorahastojen täytäntöönpano voidaan aloittaa vuonna 2023, sillä se auttaa puuttumaan sosiaaliseen, taloudelliseen ja alueelliseen eriarvoisuuteen, vauhdittamaan unionin taloutta ja tukemaan julkista ja yksityistä sektoria, pk-yrityksiä ja kansalaisia näinä vaikeina

aikoina; korostaa, että vaarana on hankkeiden viivästyminen pandemian ja Ukrainan sodan vuoksi; pyytää komissiota arvioimaan tarvittavia politiikan mukautuksia ja tukitoimenpiteitä ja tarvittaessa ehdottamaan niitä, jotta varmistetaan kaikkien hankkeiden jatkaminen ja täysimääräinen täytäntöönpano;

23. hyväksyy otsaketta 2a koskevan neuvoston kannan;

Alaotsake 2b – Palautumiskyky ja arvot

24. muistuttaa, että vaikka parlamentti on pyytänyt elpymisvälineen rahoittamista enimmäismäärät ylittäen, jälleenrahoituskustannukset maksetaan otsakkeen 2b sisältä; ottaa huomioon rahoitusmarkkinoiden odottamattoman tilanteen, joka johtuu Venäjän Ukrainaa vastaan käymästä hyökkäyssodasta, joka vaikuttaa edelleen kielteisesti unionin talouteen siten, että kasvu hidastuu, inflaatio kiihtyy ja korot nousevat, ja toteaa näin ollen, että elpymisvälineen rahoituskustannuksia koskevan budjettikohdan määrärahat tarvitaan todennäköisesti kokonaisuudessaan ja tarpeet saattavat hyvinkin ylittää budjetoidun määrän; pitää valitettavana, että tällä on tosiasiallinen vaikutus samaan otsakkeeseen kuuluviin ohjelmiin, sillä se rajoittaa komission mahdollisuuksia ehdottaa rahoitussuunnitelman ylittäviä lisäyksiä siellä, missä niitä tarvitaan; toteaa, että elpymisvälineen rahoituskustannuksia ei pitäisi ottaa erityisvälineistä, joilla on tarkoitus vastata odottamattomiin haasteisiin, kuten Ukrainan sodan ja energiakriisin seurauksiin;
25. ehdottaa siksi, että Erasmus+ -lippulaivaohjelmalle, jossa painopisteenä on oppimiseen liittyvä liikkuvuus koulutuksen alalla, osoitetaan 200 miljoonaa euroa enemmän kuin talousarvioesityksessä ottaen huomioon, että komissio on todennut tarpeelliseksi tukea ukrainalaisia opiskelijoita ja opetushenkilöstöä sekä kaikkia opiskelijoita, jotta nämä selviävät korkeasta inflaatiosta; korostaa, että nämä määrärahat auttavat myös tasoittamaan Erasmus+ -ohjelman voimakkaasti takapainotettua rahoitusprofiilia ja tarjoavat johdonmukaisempaa vuotuista rahoitusta ohjelmalle, jonka kysyntä pysyy vakaana vuodesta toiseen; korostaa lisäksi, että lisäresurssit edistävät käynnissä olevia toimia, joilla pyritään tekemään ohjelmasta vihreämpi ja osallistavampi ja mahdollistamaan Euroopan nuorison teemavuoden 2022 jatkoksi toteutettava työ; panee merkille puheenjohtaja von der Leyenin unionin tilaa koskevassa puheessaan antaman ilmoituksen, jonka mukaan vuoden 2023 olisi oltava Euroopan osaamisen teemavuosi, ja toteaa tämän edellyttävän tukea vuoden 2023 talousarviosta;
26. muistuttaa, että Erasmus+ -ohjelman urheiluosiosta tuetaan voittoa tavoittelemattomia urheilutapahtumia, joilla pyritään kehittämään edelleen urheilun eurooppalaista ulottuvuutta ja edistämään ruohonjuuritason urheilun kannalta merkityksellisiä kysymyksiä; korostaa urheilun keskeistä roolia syrjinnän torjunnassa ja sosiaalisen osallisuuden edistämisessä; kannattaa siksi 10 miljoonan euron tarpeellista ja kohdennettua lisäystä urheilua koskevaan budjettikohtaan, jotta ohjelmasta voidaan tukea Berliinissä vuonna 2023 järjestettäviä Special Olympics -kisoja;
27. korostaa, että Euroopan solidaarisuusjoukkojen avulla nuoret voivat hankkia käytännön kokemusta toisessa jäsenvaltiossa ja parantaa siten työllistävyyttään ja mahdollisuuksiaan elämässä; korostaa lisäksi, että Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevasta ohjelmasta rahoitetaan humanitaarisen avun joukkojen kautta tehtävää humanitaarista vapaaehtoistyötä, joka voi tarjota merkittävää humanitaarista apua

konfliktialueiden ulkopuolella; on näin ollen päättänyt korottaa Euroopan solidaarisuusjoukkojen määrärahoja 8 miljoonalla eurolla talousarvioesitykseen nähden;

28. painottaa, että covid-19-pandemia ei ole vielä ohi, ja korostaa tarvetta jatkaa terveydenhuoltojärjestelmien tukemista, jotta voidaan parantaa niiden muutosjoustavuutta ja vahvistaa varautumista EU4Health-ohjelman kautta; korostaa lisäksi ohjelman keskeistä roolia syöväntorjuntasuunnitelman, Euroopan lääkestrategian ja äskettäin perustetun terveyshätätilanteiden valmiusviranomaisen tukemisessa; kumoaa näin ollen neuvoston ehdottaman suhteettoman ja perusteettoman leikkauksen ja lisää ohjelman määrärahoja 25 miljoonalla eurolla talousarvioesitykseen nähden, jotta voidaan muun muassa tukea toimia, joilla pyritään saamaan aikaan kaikkialla unionissa yleinen sairausvakuutusurva, joka kattaa laadukkaiden seksuaali- ja lisääntymisterveyspalvelujen saatavuuden;
29. huomauttaa, että Euroopassa tapahtuu yhä enemmän ja yhä vakavampia luonnonkatastrofeja, mistä viimeisimpänä osoituksena ovat kesän 2022 ennätykselliset maastopalot; pitää valitettavana, että ilmastonmuutoksen vuoksi tällaiset usein hätätilanteisiin johtavat sääilmiöt pahenevat ja lisääntyvät; on sen vuoksi ja komission puheenjohtajan unionin tilasta vuonna 2022 pitämässä puheessaan antaman lupauksen mukaisesti päättänyt vahvistaa unionin pelastuspalvelumekanismin resursseja 20 miljoonalla eurolla, jotta voidaan parantaa unionin avustusvalmiuksia ja suojella paremmin sen kansalaisia, ja toteaa, että tähän kuuluvat myös valmiudet mobilisoida lääkintäyksiköitä hätätilanteissa, ja korostaa tarvetta investoida ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja sen hillitsemiseen sille erityisen alttiilla alueilla;
30. muistuttaa, että covid-19-pandemia ja siihen liittyvät kansanterveystoimenpiteet ovat vaikuttaneet vakavasti kulttuurialaan ja luoviin toimialoihin, joilla toimivat yritykset ovat usein pieniä, yksittäisiin taiteilijoihin ja voittoa tavoittelemattomiin yhteisöllisiin organisaatioihin; korostaa Luova Eurooppa -ohjelman keskeistä roolia eurooppalaisten teosten ja unionin arvojen sekä kulttuurialan ja luovien toimialojen elpymisen tukemisessa, medialukutaidon edistämässä ja disinformaation torjunnassa; on näin ollen päättänyt korottaa ohjelman vuoden 2023 määrärahoja 12 miljoonalla eurolla talousarvioesitykseen nähden;
31. painottaa tarvetta edistää oikeusvaltioperiaatteen ja perusoikeuksien kunnioittamista; korostaa kansalaisten, tasa-arvon, perusoikeuksien ja arvojen ohjelman ratkaisevaa roolia unionin arvojen ja kansalaisuuden ja demokratian, tasa-arvon, sukupuolten tasa-arvon ja oikeusvaltioperiaatteen vahvistamisessa unionissa sekä sukupuolistuneen väkivallan uhrien tukemisessa; kumoaa näin ollen neuvoston ohjelmaan tekemät leikkaukset; on päättänyt lisäksi korottaa Daphne-lohkon määrärahoja kahdella miljoonalla eurolla talousarvioesitykseen nähden, jotta voidaan torjua sukupuolistunutta väkivaltaa, joka on pahentunut pandemian jälkeen, sekä kaikkia pakolaisiin, lapsiin, nuoriin ja muihin riskiryhmiin kuuluviin henkilöihin kohdistuvan väkivallan muotoja, ja päättää korottaa kansalaisten sitoutumista ja osallistumista koskevan lohkon määrärahoja 1,5 miljoonalla eurolla talousarvioesitykseen nähden, erityisesti jotta varmistetaan Euroopan tulevaisuuskonferenssin asianmukaiset jatkotoimet;

32. muistuttaa, että on tärkeää tukea työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua ja työntekijöiden koulutusta sekä varmistaa niiden vakaa rahoitus; kehottaa komissiota varmistamaan kyseisten määrärahojen hyvän käyttöasteen;
33. katsoo, että Kyproksen turkkilaista yhteisöä koskevaan budjettikohtaan olisi osoitettava riittävästi määrärahoja, jotta voidaan edistää ratkaisevasti Kyproksen kateissa olevien henkilöiden komitean työn jatkamista ja tehostamista ja tukea kulttuuriperintöä käsittelevää yhteisöjenvälistä teknistä komiteaa;
34. korostaa, että on tärkeää suojella unionin talousarviota petoksilta, korruptiolta ja muulta kiellettyltä toiminnalta, jotka vaikuttavat haitallisesti sekä unionin että kansallisiin talousarvioihin; korostaa tässä yhteydessä Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) keskeistä roolia unionin taloudellisten etujen suojaamisessa, myös Next Generation EU -välineen varojen käytön yhteydessä, ja oikeusvaltioperiaatteen noudattamisen varmistamisessa; on siksi päättänyt tehdä kohdennettuja lisäyksiä EPPO:n määrärahoihin ja lisätä sen henkilöstömäärää, jotta elin voi täyttää toimeksiantonsa ja jotta näin voidaan tehostaa petosten, korruption, rahanpesun ja järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa; kehottaa kaikkia jäsenvaltioita liittymään EPPOon ja varmistamaan unionin taloudellisten etujen paremman suojaamisen; muistuttaa, että on tärkeää noudattaa yleistä ehdollisuusjärjestelmää unionin talousarvion suojaamiseksi;
35. katsoo, että toimielinten viestintään on varmistettava riittävä ja vakaa rahoitus, jotta unioni voi olla yhteydessä kansalaisiin, myös paikallistasolla, torjua disinformaatiota ja helpottaa kansalaisten osallistumista demokraattiseen toimintaan, mikä on entistä kiireellisempää Venäjän Ukrainaa vastaan käymän sodan vuoksi; palauttaa näin ollen talousarvioesityksen tason asianomaisiin budjettikohtiin;
36. lisää alaotsakkeen 2b maksusitoumusmäärärahoja yhteensä 272 821 707 eurolla talousarvioesitykseen nähden (lukuun ottamatta pilottihankkeita ja valmistelutoimia) ja toteaa, että lisäys rahoitetaan hyödyntämällä käytettävissä olevaa liikkumavaraa ja ottamalla käyttöön erityisrahoitusvälineet;

Otsake 3 – Luonnonvarat ja ympäristö

37. ilmaisee vakavan huolensa Venäjän Ukrainaa vastaan käymän sodan vaikutuksista ja sen taloudellisista seurauksista sekä äärimmäisten sääilmiöiden, kuten vakavien ja pitkien kuivien kausien, vaikutuksesta tuotantoon ja jakeluun maatalousalalla ja elintarvikemarkkinoilla; korostaa, että maataloudella on strateginen rooli pyrittäessä välttämään elintarvikekriisi, sillä se tarjoaa kaikkialla Euroopassa turvallisia, laadukkaita ja kohtuuhintaisia elintarvikkeita; muistuttaa, että unionin viljelijöillä on keskeinen rooli pyrittäessä säilyttämään maaseutualueiden talouden häiriönsietokyky ja että vuosi 2023 on ensimmäinen vuosi, jonka aikana heitä tuetaan uuden yhteisen maatalouspolitiikan avulla helpottamalla nuorten viljelijöiden velkataakkaa ja auttamalla heitä selviytymään lainankorkojen ja tuotantopanosten kustannusten noususta; katsoo, että kriisitilanne oikeuttaa uuden maatalousalan varauksen osittaiseen käyttöönottoon siten, että nuorille viljelijöille osoitetaan vähintään 10 miljoonaa euroa; kehottaa komissiota valmistelemaan asiaankuuluvia poikkeustoimenpiteitä

perussäädöksen asiaa koskevien säännösten mukaisesti ja lisäämään tarvittaessa käyttöön otettavaa määrää;

38. muistuttaa Life-ohjelman merkityksestä ilmastotoimien ja ympäristönsuojelun tukemisen kannalta ja sen keskeisestä roolista suunniteltaessa esimerkillisiä toimia ja vauhditettaessa toimenpiteitä ilmastomuutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi sekä luontokadon pysäyttämiseksi; kehottaa lisäämään Life-ohjelman talousarviotuen tasoa ohjelman kaikilla eri osa-alueilla; painottaa, että Life-ohjelman määrärahojen mahdollinen vuotuinen vahvistaminen merkitsee edistymistä ilmastokysymysten ja biologisen monimuotoisuuden valtavirtaistamista koskevien tavoitteiden saavuttamisessa; katsoo, että nykyolosuhteiden vuoksi on perusteltua painottaa erityisesti puhtaaseen energiaan siirtymistä koskevaa artiklaa;
39. korostaa, että Euroopan ympäristökeskuksen määrärahoja olisi lisättävä huomattavasti, jotta se saisi riittävät taloudelliset ja henkilöresurssit pannaan Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja siihen liittyvät politiikkatoimet kaikilta osin täytäntöön, sillä ohjelma on tärkeimpiä pilareita pyrittäessä tekemään unionin taloudesta oikeudenmukainen, osallistava, kestävä, häiriönsietokykyinen ja hiilineutraali; katsoo, että komission olisi kaikin keinoin vältettävä vaarantamasta ympäristöpolitiikan ja -lainsäädännön täytäntöönpanoa ja sen valvontaa;
40. korostaa oikeudenmukaista siirtymää koskevien suunnitelmien tärkeää roolia ja tarvetta hyväksyä ne hyvissä ajoin nykyisessä taloudellisessa ja geopoliittisessa tilanteessa, jotta voidaan varmistaa tarvittavat investoinnit ja kasvu unionissa; korostaa tarvetta varmistaa oikeudenmukaisen siirtymän rahaston sujuva täytäntöönpano, sillä kyseessä on keskeinen väline, jolla lisätään unionin energiaomavaraisuutta ja innovointikapasiteettia ja jonka puitteissa toteutetaan sosioekonomisiin haasteisiin ja energiasiirtymään liittyviä toimia ilmastotavoitteiden täyttämiseksi;
41. lisää otsakkeen 3 maksusitoumusmäärärahoja 61 240 000 eurolla talousarvioesitykseen nähden (lukuun ottamatta pilottihankkeita ja valmistelutoimia) ja toteaa, että lisäys rahoitetaan hyödyntämällä osaa käytettävissä olevasta liikkumavarasta;
42. muistuttaa, että perinteisesti täysi kuva maataloustukirahastossa käytettävissä olevista varoista saadaan vasta oikaisukirjelmässä ja että lähestymistapaa otsaketta 3 koskeviin tarkistuksiin voidaan mukauttaa vastaavasti sovittelun aikana;

Otsake 4 – Muuttoliike ja rajaturvallisuus

43. toteaa, että Ukrainaa vastaan käydyn sodan vuoksi vuonna 2022 turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastolle (AMIF) oli tarpeen myöntää 150 miljoonan euron lisärahoitus konfliktia pakenevia ihmisiä vastaanottavien jäsenvaltioiden tukemiseksi; pitää myönteisenä päätöstä soveltaa tilapäistä suojelua koskevaa direktiiviä, mikä edellyttää pidemmän aikavälin taloudellista sitoutumista sekä jatkuvaa budjettitukea jäsenvaltioille, kun otetaan huomioon konfliktin luonne ja jäsenvaltioiden pyrkimykset suojella naisia ja lapsia ihmiskaupalta, mukaan lukien ihmiskauppa

seksuaalista hyväksikäyttöä varten; on näin ollen päättänyt korottaa AMIF-rahaston määrärahoja 100 miljoonalla eurolla talousarvioesitykseen nähden vuonna 2023;

44. muistuttaa, että vuonna 2022 oli myös tarpeen myöntää lisärahoitusta rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälineelle (BMVI), jotta voitiin antaa lisätukea etulinjan jäsenvaltioille sodan yhteydessä sekä tukea Romanian, Bulgarian ja Kroatian integroitumista edelleen Schengen-alueeseen; pitää lisäksi valitettavana, että komissio on toistuvasti ehdottanut, että BMVI-välineen sovitusta määrärahoista tingitään, jotta talousarvioesityksessä voidaan löytää resursseja oikeus- ja sisäasioiden alan virastoille, joiden toimeksiantoja on laajennettu, muun muassa Europolille; on edellä esitettyjen seikkojen perusteella päättänyt korottaa BMVI-välineen määrärahoja 25 miljoonalla eurolla talousarvioesitykseen nähden vuonna 2023;
45. muistuttaa, että Euroopan unionin turvapaikkavirastolla on keskeinen rooli jäsenvaltioiden tukemisessa turvapaikkamenettelyissä ja kansainvälistä suojelua koskevissa menettelyissä, ja panee merkille, että viraston työtaakka on kasvanut sekä Ukrainan vastaisen sodan että sille sen laajennetun toimeksiannon nojalla annettujen uusien tehtävien vuoksi; on näin ollen päättänyt lisätä viraston henkilöstöä;
46. korostaa, että eu-LISAn maksusitoumusmäärärahoja ja henkilöstöä täytyy edelleen lisätä viraston todettujen tarpeiden mukaisesti, jotta se voi jatkaa erinäisten sisäisen turvallisuuden ja rajavalvonnan kannalta ratkaisevan tärkeiden unionin hankkeiden toteuttamista vuonna 2023;
47. korostaa, että Euroopan raja- ja merivartioviraston (Frontex) on tärkeää toimia tehokkaasti, jotta se voi auttaa jäsenvaltioita unionin yhteisten ulkorajojen valvonnassa ja varmistaa yhdenmetyt rajavalvonnan noudattaen kaikilta osin perusoikeuksia; panee merkille, että Frontexilla on edelleen vaikeuksia hyödyntää vuosittain jyrkästi kasvaneita määrärahoja ja palkata lisää tarvittavaa operatiivista henkilöstöä; kehottaa komissiota tekemään asiasta perusteellisen analyysin, jotta täytäntöönpanoa voidaan parantaa parlamentin valvonnassa; on näin ollen päättänyt tukea neuvoston ehdottamaa Frontexin määrärahojen 50 miljoonan euron leikkausta vuonna 2023; korostaa kuitenkin tarvetta varmistaa, että Frontexilla on tarvittavat määrärahat toimeksiantonsa ja velvoitteidensa täyttämiseen;
48. lisää otsakkeen 4 määrärahoja yhteensä 130 430 664 eurolla neuvoston kantaan nähden ja 80 430 664 eurolla talousarvioesitykseen nähden ja toteaa, että lisäys rahoitetaan hyödyntämällä osaa käytettävissä olevasta liikkumavarasta;

Otsake 5 – Turvallisuus ja puolustus

49. korostaa, että on tärkeää tehostaa eurooppalaista puolustusyhteistyötä ottaen huomioon Venäjän hyökkäyssota Ukraina vastaan ja erittäin epävakaa kansainvälinen ympäristö; katsoo, että tällainen yhteistyö paitsi lisää Euroopan ja sen kansalaisten turvallisuutta myös johtaa suurempaan tehokkuuteen ja mahdollisiin säästöihin; kehottaa tässä yhteydessä lisäämään Euroopan puolustusrahaston voimavarojen kehittämisen osa-alueen rahoitusta, jotta voidaan edistää innovatiivista ja kilpailukykyistä puolustusalan teollista perustaa, joka edistää unionin strategista riippumattomuutta;

50. ehdottaa myös sotilaallisen liikkuvuuden rahoituksen lisäämistä, jotta jäsenvaltioita voidaan auttaa toimimaan nopeammin ja tehokkaammin; toteaa, että yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan operaatioiden tukemiseen, muun muassa kaksikäyttöisen liikenneinfrastruktuurin rahoittamiseen ja diplomaattisten selvitysten ja tullisääntöjen yksinkertaistamiseen, on tarpeen varata riittävästi rahoitusta; toteaa, että sotilaallista liikkuvuutta voisi edistää myös Romanian, Bulgarian ja Kroatian pikainen liittyminen Schengen-alueeseen; muistuttaa, että asian ratkaisematta jättämisellä on haitallisia taloudellisia ja geostrategisia vaikutuksia; korostaa tarvetta palauttaa sisäisen turvallisuuden rahaston määrärahat talousarvioesityksen tasolle, jotta voidaan varmistaa riittävä rahoitus rajat ylittävän vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden ja kyberrikollisuuden torjuntaan;
51. lisää otsakkeen 5 määrärahoja yhteensä 81 192 700 eurolla talousarvioesitykseen nähden ja toteaa, että lisäys rahoitetaan hyödyntämällä käytettävissä olevaa liikkumavaraa ja ottamalla käyttöön erityisrahoitusvälineitä;

Otsake 6 – Naapurialueet ja muu maailma

52. panee erittäin huolestuneena merkille, että Venäjän hyökkäys Ukrainaa vastaan ja sen maailmanlaajuiset vaikutukset ovat lisänneet merkittävästi humanitaarisen avun tarpeita, joihin jo kohdistui paineita rahoitusvajeiden vuoksi ja siksi, että maailmassa on yhä enemmän kriisejä ja konflikteja; pyytää lisäämään merkittävästi humanitaarista apua, jotta voidaan kuroa umpeen tarpeiden ja käytettävissä olevien resurssien välinen ennennäkemätön kuilu; pitää valitettavana, että otsakkeessa 6 ei ole liikkumavaraa eikä se näin ollen sovellu nykytilanteeseen eikä mahdollisten uusien hätätilanteiden torjumiseen; katsoo, että otsakkeen 6 enimmäismäärää olisi korotettava kiireellisesti; pitää valitettavana, että talousarvioesitys ei riitä edes toimien ylläpitämiseen nykyisellä tasolla ja että samaan aikaan humanitaariset tarpeet ja hätätilanteet lisääntyvät jyrkästi kaikkialla maailmassa ja erityisesti ruokaturva on heikentynyt Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan vaikutusten, ilmastonmuutoksen pahenevien vaikutusten ja yhä vakavampien ilmastosta johtuvien katastrofien ja uusien konfliktien vuoksi; on huolestunut siitä, että parlamentin ehdottamista lisäyksistäkin huolimatta humanitaarisen avun tarpeisiin vastaamiseen ei vuonna 2023 olisi riittävästi resursseja;
53. kehottaa antamaan jatkuvaa ja merkittävää tukea itäisille naapurimaille, erityisesti maille, jotka auttavat Ukrainasta pakenevia pakolaisia ja jotka kärsivät inflaatiosta ja korkeista energian ja elintarvikkeiden hinnoista; katsoo, että on tarpeen tukea poliittisia, taloudellisia ja sosiaalisia uudistuksia ja kansalaisyhteiskunnan toimijoita, erityisesti ihmisoikeus- ja demokratia-aktivisteja sekä kansalaisyhteiskunnan järjestöjä, jotka puolustavat naisten oikeuksia ja hlbtq+-yhteisön oikeuksia tai antavat apua vainotuille henkilöille ja poliittisille vangeille, samoin kuin ukrainalaisia ja moldovalaisia järjestöjä, joiden on ollut pakko järjestää toimintansa uudelleen Venäjän hyökkäyssodan seurauksena, korruption torjuntaan osallistuvia järjestöjä ja riippumattomia tiedotusvälineitä, jotka auttavat paljastamaan disinformaatiota ja propagandaa;
54. pyytää, että eteläisille naapurimaille osoitetaan lisävaroja poliittisten, taloudellisten ja sosiaalisten uudistusten tukemiseksi; panee tyytyväisenä merkille äskettäisen

ilmoituksen unionin jatkuvasta sitoutumisesta UNRWA:n monivuotiseen rahoitukseen; korostaa, että eteläisille naapurimaille osoitettujen määrärahojen lisäyksen tarkoituksena on erityisesti tarjota UNRWA:lle ennakoitavissa olevaa rahoitusta, kun otetaan huomioon sen ratkaiseva rooli palestiinalaispakolaisten suojelemisessa ja heidän keskeisten tarpeidensa varmistamisessa sekä heidän inhimillisen kehityksensä edistämisessä;

55. vahvistaa NDICI – Globaali Eurooppa -välineen temaattisia ohjelmia ja nopean vasteen toimia erityisesti Ihmiset-ohjelman kautta, jotta voidaan puuttua Ukrainan sodan seurauksiin, kehittää vankempia terveydenhuoltojärjestelmiä ja kuroa umpeen puutteita keskeisten terveyspalvelujen saatavuudessa, ja Planeetta-ohjelman kautta, jotta voidaan rahoittaa ilmastonmuutokseen sopeutumista ja sen hillitsemistä koskevia toimenpiteitä, sekä käyttäen selviytymiskykyä koskevaa budjettikohtaa, jolla edistetään synergioita humanitaarisen toiminnan, kehitysyhteistyön, julkisten investointien ja rauhantoimien välillä, erityisesti mahdollisissa ehdokasmaissa, jotka eivät vielä hyödy liittymistä valmistelevalta tukivälineestä;
56. korostaa tarvetta osoittaa Länsi-Balkanin maille lisää rahoitusta liittymistä valmistelevalta tukivälineen puitteissa talouskasvun ja työllisyyden tukemiseksi ja myös geopoliittisena painopisteenä erityisesti tilanteessa, jossa Venäjä käy Ukrainaa vastaan provosoimatonta hyökkäyssotaa, joka on vaikuttanut voimakkaasti koko alueeseen, mutta vaatii soveltamaan oikeusvaltioperiaatetta koskevia ehdollisuusvaatimuksia jokaiseen vuoden 2023 talousarviossa sidottuun euroon; kehottaa tässä yhteydessä komissiota käyttämään osan Erasmus+ -ohjelman lisärahoituksesta korkea-asteen oppilaitosten rahoituksen lisäämiseen Länsi-Balkanin maiden opiskelijoille tarkoitettua uutta apurahaohjelmaa varten;
57. kehottaa sisällyttämään Ukrainan ja Moldovan tasavallan mahdollisimman pian liittymistä valmistelevalta tukivälineen soveltamisalaan ja lisäämään ohjelman määrärahoja vastaavasti; katsoo, että EU:n uusia ehdokasvaltioita Ukrainaa ja Moldovaa sekä jäsenyyttä hakenutta Georgiaa on tarpeen tukea niiden tiellä kohti EU:n jäsenyyttä; kehottaa tarjoamaan IPA III -välineestä lisää rahoitustukea Erasmus+ -ohjelman kansainvälisen ulottuvuuden edistämiseksi;
58. on päättänyt kohdentaa lisätukea strategiseen viestintään, erityisesti toimenpiteisiin maailmanlaajuisen disinformaation torjumiseksi siten, että valtiollisten ja muiden toimijoiden levittämää disinformaatiota seurataan ja tuodaan esiin järjestelmällisesti;
59. painottaa, että EU:n makrotaloudellinen rahoitusapu Moldovalle, Albanialle, Bosnia ja Hertsegovinalle, Georgialle, Kosovolle, Montenegrolle, Pohjois-Makedonialle ja Ukrainalle on avainasemassa investointien edistämisessä sekä covid-19-kriisistä ja sodan seurauksista toipumisen tukemisessa;
60. lisää otsakkeen 6 määrärahoja yhteensä 465 000 000 eurolla talousarvioesitykseen nähden ja toteaa, että lisäys rahoitetaan ottamalla käyttöön erityisrahoitusvälineitä;

Otsake 7 – EU:n yleinen hallinto

61. katsoo, että neuvoston tässä otsakkeessa tekemät leikkaukset, joiden tarkoituksena on estää talousarvioesityksessä ehdotettu joustovälineen käyttö, ovat perusteettomia eivätkä antaisi komissiolle mahdollisuutta hoitaa tehtäviään; palauttaa näin ollen talousarvioesityksessä komission hallintomenoihin osoitetut määrärahat, mukaan lukien sen toimistoihin liittyvät määrärahat;
62. korostaa Venäjän Ukrainaan kohdistamasta hyökkäyksestä unionin sisäiselle turvallisuudelle aiheutuvia riskejä; pitää tässä yhteydessä myönteisenä sisäisen turvallisuuden ja rajaturvallisuuden tukikeskuksen käynnistämistä Moldovassa ja kehottaa komissiota helpottamaan ja nopeuttamaan keskuksen asettamista täyteen toimintavalmiuteen tarjoamalla logistista ja taloudellista tukea yhteistyössä muuttoliikkeen ja sisäasioiden pääosaston ja oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosaston kanssa sekä Moldovassa toimivien asiaankuuluvien EU:n oikeus- ja sisäasioiden virastojen asiantuntijoiden kanssa;
63. pitää tärkeänä varmistaa, että komissiolla on riittävästi henkilöstöä tehtäviensä hoitamiseen ja myös uusiin aloitteisiin ja uuteen lainsäädäntöön liittyvistä tehtävistä suoriutumiseen; kehottaa siksi komissiota varmistamaan, että sillä on tehokasta ja vaikuttavaa täytäntöönpanoa varten tarvittava lisähenkilöstö; korostaa tässä yhteydessä EU:n vihreän kehityksen ohjelmaan, digimarkkinasäädökseen ja digipalvelusäädökseen liittyvien lainsäädäntöehdotusten sekä Next Generation EU -välineestä ja elpymis- ja palautumistukivälineestä johtuvan unionin kasvavan varainkäytön vaikutusta henkilöstötarpeisiin tietyissä yksiköissä, erityisesti komission ympäristöasioiden pääosastossa, kilpailun pääosastossa, viestintäverkkojen, sisältöjen ja teknologian pääosastossa ja Euroopan petostentorjuntavirastossa (OLAF); ilmaisee huolensa siitä, että komissiolla ei ole tarvittavan työn edellyttämää henkilöstöä; pyytää komissiota ottamaan huomioon nämä henkilöstötarpeet heikentämättä henkilöstön määrää toimielimen muissa osissa;
64. kehottaa hyväksymään nopeasti komission ehdottaman varainhoitoasetuksen kohdennetun tarkistuksen, joka koskee peruutettujen tai alennettujen kilpailusakkojen viivästyskoron käsittelyä, jotta vältetään otsakkeen 7 menoihin kohdistuva paine;

Pilottihankkeet ja valmistelutoimet

65. muistuttaa, että pilottihankkeet ja valmistelutoimet ovat tärkeitä välineitä poliittisten painopisteiden muotoilussa ja sellaisten uusien aloitteiden käyttöönotossa, joista voi potentiaalisesti tulla unionin pysyviä toimintoja ja ohjelmia; on kaikki tehdyt ehdotukset huolellisesti analysoituaan ja ottaen täysin huomioon komission suorittaman oikeudellisten vaatimusten noudattamista ja toteutettavuutta koskevan arvioinnin hyväksynyt pilottihankkeita ja valmistelutoimia koskevan tasapainoisen paketin, jossa otetaan huomioon parlamentin poliittiset painopisteet; kehottaa komissiota panemaan pilottihankkeet ja valmistelutoimet ripeästi täytäntöön ja antamaan palautetta niiden tuloksellisuudesta ja käytännön tuloksista;

Maksut

66. korostaa tarvetta ottaa vuoden 2023 talousarvioon riittävästi maksumäärärahoja ja on siksi päättänyt pääsääntöisesti peruuttaa neuvoston tekemät leikkaukset ja lisätä maksumäärärahoja budjettikohdissa, joiden maksusitoumusmäärärahoja on tarkistettu; korostaa, että ohjelmien täytäntöönpanoa on nopeutettava, jotta vältetään maksujen kasaantuminen monivuotisen rahoituskehityksen jälkipuoliskolla;

Muut pääluokat

Pääluokka I – Euroopan parlamentti

67. säilyttää vuoden 2023 talousarvionsa yleisen tason muuttumattomana 2 268 777 642 eurossa täysistunnossa 7. huhtikuuta 2022 hyväksytyin, tuloista ja menoista laaditun ja arvioidun indeksikorotuksen muutoksen vuoksi komission pyynnöstä 3. toukokuuta 2022 päivitetyn ennakoarvion mukaisesti; on päättänyt sisällyttää henkilöstötaulukkoonsa 98 virkaa keinotekoisesti ja ilman talousarviovaikutuksia vain vuodeksi, jotta sisäisen kilpailun läpäisseet henkilöt voidaan sisällyttää henkilöstötaulukkoon henkilöstösääntöjen 29 artiklan 4 kohdan soveltamiseksi samalla tavalla kuin tehtiin vuoden 2020 talousarviossa; saattaa ajan tasalle viiden budjettikohdan selvitysosan muun muassa, jotta voidaan lisätä mahdollisuus korvata vetoomusten esittäjien osallistumiskulut, mukaan lukien matka-, oleskelu- ja liitännäiskulut, vetoomusvaliokunnan Euroopan parlamentin tilojen ulkopuolelle suuntautuvien virallisten virkamatkojen aikana;
68. toteaa, että Euroopan tason poliittisista puolueista ja Euroopan tason poliittisista säätiöistä vastaavalla viranomaisella (vastuuviranomainen) on tärkeä rooli poliittisen järjestelmän avoimuuden, moitteettoman varainhoidon ja monimuotoisuuden kannalta, sillä se varmistaa, että Euroopan tason poliittiset puolueet ja säätiöt soveltavat yhteisiä sääntöjä; toteaa, että vaikka vastuuviranomaisen talousarvio sisältyy pääluokkaan I – Euroopan parlamentti, se on riippumaton unionin elin; on siksi päättänyt luoda lisäämättä määrärahoja talousarvioesitykseen nähden vastuuviranomaisen palveluksessa olevan henkilöstön palkkoja ja korvauksia varten erillisen alamomentin ja Euroopan parlamentin organisaatiokaavioon erillisen kohdan, joka kattaa sen toimet;
69. pyytää puhemiehistöä huolehtimaan siitä, että momentilla 3 2 3 ”Unionin ulkopuolisten maiden demokratian tukeminen ja niiden parlamenttien valmiuksien parantaminen” on riittävät määrärahat, jotta Euroopan parlamentti voi osallistua tehokkaasti Global Campus of Human Rights -verkoston kolmannen korkean tason konferenssin järjestämiseen, ja esittämään tässä mielessä myös siirtopyynnön parlamentin hallinnosta talousarvion toteuttamisvuoden aikana, mikäli se on tarpeellista ja mahdollista;
70. ottaa huomioon 7. huhtikuuta 2022 antamansa päätöslauselman Euroopan parlamentin ennakoarviosta tuloista ja menoista varainhoitovuodeksi 2023 sekä pääsihteerin 20. heinäkuuta 2022 antamat vastaukset ja

- a) muistuttaa, että kyber- ja hybridiuhkien torjunnan heikkoudet yhdessä toimielimessä voivat vaikuttaa kaikkiin; muistuttaa siksi, että parlamentin on tärkeää osoittaa talousarviossaan riittävästi resursseja kyber- ja hybridiuhkia koskevien valmiuksiensa vahvistamiseen; toteaa, että tästä hyötyvät kaikki toimielimet, erityisesti kun otetaan huomioon Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan, hyökkäysten määrän kasvu viime vuosina ja tulevat Euroopan parlamentin vaalit vuonna 2024;
- b) panee merkille hallinnon parhaillaan toteuttamat toimenpiteet, joilla torjutaan disinformaatiota ja kaikenlaisia toimia, joilla pyritään vääristelemään Euroopan parlamentin jäsenten kantoja, erityisesti Euroopan parlamentin vuoden 2024 vaaleja silmällä pitäen; kehottaa jälleen tehostamaan kaikkien mukana olevien toimijoiden välistä toimielinten välisen tason yhteistyötä;
- c) panee merkille demokratiatuki- ja vaalikoordinoitiryhmälle ja sen johtaville jäsenille demokratiatukitoimien toteuttamiseen annetun tuen; suhtautuu myönteisesti toimien tehostamiseen ja kehottaa tukemaan edelleen viestintää kansalaisten kanssa tarjoamalla tietoa tarvittaessa myös kielivähemmistöjen kielillä sekä alueiden ja yhteisöjen kielillä sekä disinformaation torjuntaa painottaen erityisesti uusia ensisijaisia maita;
- d) korostaa, että parlamentin budjettivaliokunnan täytyy saada hyvissä ajoin ja ymmärrettävässä muodossa kaikki tarvittavat parlamentin talousarvioon liittyvät tiedot, jotta se voi tehdä tietoon perustuvia päätöksiä; toteaa, että Europa Experience -keskusten avulla unioni voidaan tuoda lähemmäs kansalaisia ja siksi niitä on tärkeää perustaa kaikkiin jäsenvaltioihin, mutta pyytää päivittämään Europa Experience -keskusten toimintamenoja korkean inflaation vuoksi; pyytää myös päivitettyä tietoa 37,9 miljoonan euron lainasta, jota on ehdotettu Dublinissa sijaitsevan Europa Experience -keskuksen kiinteistön hankintaan varainhoitoasetuksen 266 artiklan 6 kohdassa edellytetyllä tavalla;
- e) toteaa jälleen olevan tärkeää, että parlamentin kiinteistöpolitiikassa noudatetaan avointa ja oikeudenmukaista päätöksentekoprosessia, jossa otetaan asianmukaisesti huomioon varainhoitoasetuksen 266 artikla;
- f) muistuttaa puhemiehistöä siitä, että budjettivaliokunnalle on tiedotettava asianmukaisesti ja sitä on kuultava ennen kiinteistöihin liittyviä kysymyksiä koskevien tärkeiden päätösten tekemistä niiden merkittävien talousarviovaikutusten vuoksi;
- g) katsoo, että aikoina, jolloin EU:n kansalaisten päivittäiset elinkustannukset nousevat dramaattisesti, unionin toimielinten olisi poikkeuksetta osoitettava solidaarisuutta ja näytettävä esimerkkiä, etenkin energiankulutuksen ja sen vähentämisen osalta; toteaa, että inflaatio ja energian hintojen nousu ovat aiheuttaneet valtavia paineita parlamentin talousarviolle; panee merkille puhemiehistön 2. toukokuuta ja 3. lokakuuta 2022 tekemät päätökset lyhyen aikavälin toimenpiteistä, joilla pyritään vähentämään parlamentin energiankulutusta; pyytää, että käyttäjillä olisi mahdollisuus hienosäätää itse työ- ja kokoushuoneiden lämpötilaa siten, että pysytellään sovituissa puitteissa säästöjen aikaansaamiseksi; kehottaa parlamenttia

toteuttamaan energiansäästötoimia koskevan nykyisen lähestymistavan tulevan tarkistuksen yhteydessä kaikki tarvittavat toimet energiankulutuksen vähentämiseksi keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä, jotta energialaskuja voidaan pienentää; suhtautuu energiakriisiin ja geopoliittisen tilanteen vuoksi myönteisesti uusiutuvaan energiaan ja fossiilisten polttoaineiden asteittaiseen käytöstä poistamiseen sekä etenkin lämpöpumppujen asentamiseen tehtäviin investointeihin ja kannustaa niihin; kehottaa laajentamaan lähienergian tuotantoa erityisesti asentamalla Brysselissä ja Strasbourgissa rakennusten katoille mahdollisimman paljon ja mahdollisimman pian uusinta tekniikkaa hyödyntäviä aurinkosähköpaneeleja ja on tyytyväinen tekeillä olevaan uuteen tutkimukseen kustannustehokkaammista aurinkosähköpaneeleista; pitää EMAS-järjestelmän puitteissa perustettua rakennusten energianhallintajärjestelmää myönteisenä ja kehottaa sisällyttämään vuotuisen tarkastuksen yksiköiden esittämään ennakoarvioesitykseen; pyytää puhemiestistöä käynnistämään unionin toimielinten hallintoelinten välisen hyvien käytäntöjen vaihdon niiden tarkistaessa monivuotisia varainkäyttöstrategioitaan, jotta löydetään keinoja lisäsäästöjen aikaansaamiseksi; kannustaa käymään lisäkeskusteluja energiankulutustoimiin liittyvistä parhaista käytännöistä unionin toimielinten lisäksi myös esimerkiksi paikallisviranomaisien kanssa;

- h) pitää myönteisinä alustavia toimia hiilineutraaliustavoitteen asettamiseksi; muistuttaa jäseniä ja poliittisia ryhmiä siitä, että parhaillaan pyritään puhemiestistön sitoumuksen mukaisesti vähentämään täysistuntojen yhteydessä kuljetusarkkujen kuljettamista Brysselin ja Strasbourgin välillä, ja kehottaa niitä osallistumaan tähän; kehottaa suunnittelemaan tulevissa talousarvioissa asiaankuuluvat investoinnit sadeveden talteenottoon ja veden järkevämpään käyttöön;

71. kehottaa parlamenttia arvioimaan edelleen säännöllisesti henkilöstötarpeidensa organisointia, kohdentamaan virkoja ja toimia uudelleen osastojen välillä muuttuvien painopisteiden mukaisesti, jotta uudet tehtävät voidaan hoitaa mahdollisuuksien mukaan nykyisellä henkilöstömäärällä, ja arvioimaan riskejä, jotka liittyvät sopimussuhteisten toimihenkilöiden lisääntyvään palkkaamiseen, mukaan lukien vaara, että parlamenttiin luodaan kaksitasoinen henkilöstörakenne; ottaa huomioon parlamentin oikeudelliset velvoitteet ja korostaa, että inflaation jyllätessä resurssien uudelleenpriorisoinnista tulee yhä tärkeämpää;

Muut pääluokat (pääluokat IV–X)

72. korostaa painetta, joka korkean inflaation vuoksi kohdistuu muiden toimielinten menoihin; tähdentää, että suurin osa niiden talousarvioista perustuu henkilöstösäännöistä johtuviin velvoitteisiin tai sopimusvelvoitteisiin, joihin inflaatio vaikuttaa, ja että ne eivät voi mitään inflaatiolle ja energian hintojen nousulle; huomauttaa, että toimielimillä täytyy olla riittävästi henkilöstöä tehtäviensä täyttämiseksi; panee tyytyväisenä merkille toimielinten jatkuvat toimet henkilöstön uudelleensijoittamiseksi ja uusien tehokkuushyötyjen löytämiseksi mutta on tietoinen tämän lähestymistavan rajoista nykytilanteessa, kun samaan aikaan tehtävät lisääntyvät; pitää valitettavana, että komissio ei myöntänyt mitään lisäviroista ja -toimista, joita muut toimielimet olivat pyytäneet, riippumatta niiden uusista tehtävistä; tuomitsee neuvoston horisontaalisen lähestymistavan, jonka mukaan perusvähennystä korotetaan

1,8 prosenttiyksiköllä kussakin toimielimessä, eikä pidä sitä perusteltuna; muistuttaa, että perusvähennyksen korottaminen velvoittaisi muut toimielimet pitämään suuremman määrän virkoja avoimina, mikä vähentäisi niiden työvoimaa ja heikentäisi niiden valmiuksia vastata kansalaisten huolenaiheisiin ja täyttää tehtävänsä;

73. päättää siksi palauttaa Euroopan alueiden komitean määrärahat talousarvioesityksen tasolle; herrasmiehsopimusta noudattaen ei muuta neuvostoa ja Eurooppa-neuvostoa koskevaa neuvoston esitystä;
74. lisää seuraavissa asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa määrärahoja tai henkilöstöä talousarvioesitykseen nähden, jotta toimielimillä olisi riittävästi resursseja hoitaa toimeksiannostaan johtuvat lisääntyvät tehtävänsä asianmukaisesti, tehokkaasti ja tuloksellisesti ja jotta niillä olisi valmiudet vastata tuleviin haasteisiin erityisesti kyberturvallisuuden alalla; korostaa tässä yhteydessä, että unioni ei ole riittävän hyvin valmistautunut torjumaan kyberuhkia, jotka lisääntyvät ja käyvät yhä monimutkaisemmiksi vuosien mittaan; katsoo, että kaikille unionin toimielimille olisi myönnettävä riittävästi määrärahoja ja henkilöstöä, jotta näitä uhkia voidaan torjua sekä sisäisesti että toimielinten välisen yhteistyön puitteissa; ehdottaa näin ollen, että
- a) Euroopan unionin tuomioistuimen ja Euroopan oikeusasiamiehen määrärahat palautetaan niiden ennakoarvioiden tasolle korottamalla talousarvioesityksen tasosta niiden budjettikohtien määrärahoja, jotka kattavat uuteen henkilöstöön liittyvät määrärahat, ja korottamalla niiden henkilöstötaulukoihin sisältyvien virkojen/toimien määrää;
 - b) Euroopan tilintarkastustuomioistuimen, Euroopan talous- ja sosiaalikomitean, Euroopan tietosuojavaltuutetun ja Euroopan ulkosuhdehallinnon määrärahat palautetaan osittain niiden ennakoarvioiden tasolle korottamalla talousarvioesityksen tasosta niiden budjettikohtien määrärahoja, jotka kattavat uuteen henkilöstöön liittyvät määrärahat, ja korottamalla niiden henkilöstötaulukoihin sisältyvien virkojen/toimien määrää;
 - c) vahvistetaan useita toimintamenoihin liittyviä budjettikohtia Euroopan tietosuojavaltuutetun pyynnön mukaisesti, jotta vuoden 2023 talousarviossa huomioitaisiin odottamattoman korkeat elinkustannukset, joita ei otettu huomioon sen ennakoarviota laadittaessa;

o

o o

75. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman sekä tarkistukset esitykseen yleiseksi talousarvioksi neuvostolle ja komissiolle, muille toimielimille ja elimille, joita asia koskee, sekä kansallisille parlamenteille.

15.9.2022

ULKOASIAINVALIOKUNNAN LAUSUNTO

budjettivaliokunnalle

esityksestä Euroopan unionin yleiseksi talousarvioksi varainhoitovuodeksi 2023
(2022/0212(BUD))

Valmistelija: Michael Gahler

EHDOTUKSET

Ulkoasiainvaliokunta pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

- A. toteaa, että kansainvälisessä ympäristössä kasvava epävakaas ja lisääntyvät ennennäkemättömät haasteet edellyttävät unionilta entistä enemmän toimia ja feministisen ulkopoliittikan harjoittamista sekä joustavia tarkoituksenmukaisia määrärahoja;
 - B. katsoo, että EU:n taloudellista tukea YK:n palestiinalaispakolaisten avustusjärjestölle (UNRWA) on lisättävä vuonna 2023, jotta voidaan auttaa järjestöä täyttämään tehtävänsä ja varmistaa elintärkeiden palvelujen, mukaan lukien koulutus ja humanitaarinen apu, keskeytymätön toimittaminen yhdelle Lähi-idän haavoittuvimmista väestöryhmistä;
 - C. katsoo, että unionin on edelleen vahvistettava tukeaan Ukrainalle ja vastattava nopeasti muihin kiireellisiin maailmanlaajuisiin tarpeisiin niiden kehittyessä; katsoo erityisesti, että Ukrainalle annettava apu ei saisi johtaa siihen, että yhä paheneviin humanitaarisiin tilanteisiin muualla unionin naapurustossa varattua unionin rahoitusta ohjataan pois;
1. korostaa, että rahoitusvälineitä on mukautettava, jotta geopoliittiselle unionille voidaan tarjota vakaa taloudellinen perusta ja jotta se voi täyttää odotukset uskottavana ja luotettavana geopoliittisena toimijana; korostaa, että humanitaarista apua koskevan budjettikohdan (HUMA) määrärahoja on lisättävä mielekkäällä tavalla, jotta voidaan vastata kaikkialla maailmassa ennennäkemättömiin humanitaarisiin tarpeisiin, joita pahentavat Venäjän hyökkäys Ukrainaan ja sen maailmanlaajuiset talousvaikutukset, erityisesti puutteellisen elintarviketurvan osalta maailmanlaajuisesti;
 2. on huolissaan monenvälisiin järjestelmiin kohdistuvista kasvavista haasteista ja muistuttaa näiden järjestelmien merkityksestä, sillä ne ovat väline rauhan ja vakauden varmistamiseksi maailmanlaajuisesti;

3. painottaa varauksetonta solidaarisuuttaan Ukrainan kansaa kohtaan; pitää siksi myönteisenä jo ehdotettujen 4,2 miljardin euron käyttöönottoa ja pyytää lisävaroja, myös jälleenrakentamiseen;
4. toteaa, että eurooppalaisen puolustusyhteistyön tarkoituksena on lisätä Euroopan ja sen kansalaisten turvallisuutta ja vähentää kustannuksia luomalla synergioita; korostaa, että Venäjän aloittama sota on vaikuttanut voimakkaasti yhteiseen turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaan (YTPP); panee merkille, että Euroopan rauhanrahaston kautta jäsenvaltiot ovat voineet antaa ennennäkemätöntä tukea, myös aseita, kahden miljardin euron edestä toukokuun 2022 loppuun mennessä, mutta pitää valitettavana, että tuki ei sisälly talousarvioon, joten parlamentti ei voi valvoa sitä;
5. kehottaa komissiota esittämään ehdotuksia siitä, miten uudet ehdokasmaat Ukraina ja Moldovan tasavalta sekä Georgia mahdollisena ehdokasmaana voidaan ottaa liittymistä valmisteleavan tukivälineen (IPA III) rahoituksen piiriin vuoden 2024 talousarviosyklissä;
6. korostaa, että rauhaa, vakautta ja konfliktinestoa koskevan aihekohtaisen ohjelman käytettävissä olevia naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen (NDICI – Globaali Eurooppa) määrärahoja on kiireellisesti lisättävä, kun otetaan huomioon aseellisten konfliktien ja epävakauden leviäminen unionin naapurustossa ja sen ulkopuolella;
7. kehottaa antamaan jatkuvaa ja merkittävää tukea itäisen kumppanuuden maiden kansalaisyhteiskunnan järjestöille, erityisesti hlbtqi+-yhteisön oikeuksia ajaville ja puolustaville järjestöille, Valko-Venäjällä ja sen ulkopuolella toimiville kansalaisyhteiskunnan järjestöille, jotka antavat apua vainotuille henkilöille ja poliittisille vangeille, ukrainalaisjärjestöille, jotka ovat joutuneet uudistamaan toimintaansa Venäjän hyökkäyssodan seurauksena ja joiden on hankittava Ukrainan jälleenrakentamiseen tarvittavat taidot, korruption torjuntaan osallistuville järjestöille ja riippumattomille tiedotusvälineille, jotka auttavat paljastamaan disinformaatiota ja propagandaa;
8. panee merkille, että ulkoisen toiminnan rahoituksesta suurin osa keskittyy NDICI – Globaali Eurooppa -välineeseen sekä IPA III -välineeseen, jossa talousarvion määrärahoja on varattu maantieteellisten alueiden mukaan, mikä tarjoaa joustavuutta, mutta katsoo, että ennennäkemättömän paineen vuoksi on kiireellisesti esitettävä uusia aloitteita ja ehdotuksia;
9. pyytää, että eteläisille naapurimaille osoitetaan lisävaroja poliittisten, taloudellisten ja sosiaalisten uudistusten tukemiseksi; pitää myönteisenä äskettäistä ilmoitusta, jonka mukaan unionin on edelleen sitoutunut UNRWA:n monivuotiseen rahoitukseen, kun otetaan huomioon sen ratkaiseva rooli palestiinalaispakolaisten keskeisten tarpeiden suojelemisessa ja varmistamisessa sekä heidän inhimillisen kehityksensä edistämisessä; kehottaa siksi komissiota vastaamaan UNRWA:n pyyntöön lisätä unionin vuotuista rahoitusosuutta 60 miljoonalla eurolla maksusitoumus- ja maksumäärärahoina vuonna 2023;
10. korostaa, että on tärkeää jatkaa liittolaisten tukemista muun muassa Rojavan alueella Syyriassa terroristijärjestö Isisin vastaisessa taistelussa;

11. pitää Länsi-Balkanin maiden ansioihin perustuvaa yhdentymistä edelleen geopoliittisena painopisteenä erityisesti tilanteessa, jossa Venäjä on ilman edeltävää provokaatiota kohdistanut Ukrainaan hyökkäyksen, joka on vaikuttanut voimakkaasti koko alueeseen, mutta vaatii soveltamaan oikeusvaltioperiaatetta koskevia ehdollisuusvaatimuksia jokaiseen vuoden 2023 talousarviossa sidottuun euroon;
12. kehottaa lisäämään määrärahoja vaalitarkkailuvaltuuskunnille, kun otetaan huomioon niiden rooli demokraattisten instituutioiden lujittamisessa ja vakauden aikaansaamisessa hauraissa maissa, sekä lisäämään määrärahoja ihmisoikeuksien suojeluun, mukaan lukien naisaktivistien tukeminen, ja kansalaisyhteiskunnan järjestöjen avustamiseen, myös niiden, jotka ovat sitoutuneet naisten vaikutusmahdollisuuksien parantamiseen;
13. kehottaa osoittamaan lisätukea toimiin, joilla edistetään perusoikeuksia, ihmisoikeuksia ja demokratiaa, jotta voidaan erityisesti edistää sukupuolten tasa-arvoa ja varmistaa, että naiset ja tytöt pääsevät koulutukseen ja voivat osallistua julkiseen elämään ja työmarkkinoille, ja kehottaa pyrkimään konkreettisiin tuloksiin koulutusmahdollisuuksien tarjoamisessa tytöille ja naisille Afganistanissa;
14. kehottaa varmistamaan riittävät resurssit uuden Välimeren alueen toimintaohjelman oikea-aikaiseen ja tehokkaaseen täytäntöönpanoon ilmoitettujen prioriteettien perusteella, jotka koskevat inhimillistä kehitystä, hyvää hallintotapaa ja oikeusvaltioperiaatetta sekä unionin että eteläisten naapurimaiden ja niiden asukkaiden eduksi;
15. korostaa, että Afganistanille ja sen naapurimaille annettavan humanitaarisen avun määrärahoja olisi lisättävä merkittävästi, jotta voidaan tukea ja suojella haavoittuvassa asemassa olevia afganistanilaisia ja heidän perheitään, myös maan sisällä siirtymään joutuneita ihmisiä ja pakolaisia, ja tehostaa väestön uudelleensijoittamista; vaatii, että ellei ihmisoikeuksien ja erityisesti naisten ja tyttöjen oikeuksien kunnioittamista voida taata, päätös keskeyttää kehitysavun toimittaminen Afganistanin hallinnolle pidetään voimassa ja apu suunnataan uudelleen riippumattomille kehitys- ja humanitaarisille järjestöille ja rajoitetaan niihin unionin ulkoisen toiminnan tavoitteiden mukaisesti;
16. kehottaa myöntämään lisärahoitusta, jotta voidaan puuttua sekä toimitusketjujen ja maatalouselintarvikejärjestelmien haurauteen että makrotaloudellisen vakauden heikkenemiseen monissa maissa; panee merkille, että Venäjän ilman edeltävää provokaatiota aloittama perusteeton ja laitton hyökkäyssota Ukrainaa vastaan on kuormittanut entisestään maailmanlaajuisia järjestelmää, johon covid-19-kriisi on jo vaikuttanut; kehottaa vahvistamaan eurooppalaista demokratia rahastoa, mukaan lukien Afganistanin kriisin yhteydessä toimivien paikallisten naisjärjestöjen tukeminen;
17. kehottaa myöntämään lisärahoitusta covid-19-pandemiasta toipumiseen haavoittuvassa asemassa olevissa maissa, erityisesti Latinalaisessa Amerikassa ja Karibian alueella, jotta voidaan edistää vihreää, digitaalista ja kestäväää kansainvälistä talouden elpymistä sekä unionin häiriönsietokykyä ja strategista riippumattomuutta;
18. kehottaa käynnistämään kiireellisesti keskustelun otsakkeesta 6 lisätoimenpiteiden ehdottamiseksi; toteaa, että ulkoisen toiminnan rahoitus on jäänyt jälkeen geopoliittisista tarpeista;

19. lisää sen vuoksi otsakkeen 6 maksusitoumusmäärärahoja 1 349 866 376 eurolla talousarvioesityksen tasoon nähden (lukuun ottamatta pilottihankkeita ja valmistelutoimia) ja toteaa, että lisäys rahoitetaan hyödyntämällä käytettävissä olevaa liikkumavaraa ja ottamalla käyttöön erityisrahoitusvälineet;
20. kehottaa jatkamaan pilottihanketta ”Euroopan diplomaattikoulun perustamisen valmistelu” vuodella, jotta voidaan tarjota vakaampi perusta ja varmistaa siten hankkeen kestävyys laajentamalla eurooppalaisen diplomaattikoulun perustamista koskevaa tutkimusta, jossa olisi keskityttävä myös tulevan oppilaitoksen kohderyhmiin ja johon olisi sisällyttävä mahdollisuuden tarjoaminen niille, jotka haluavat tulevaisuudessa tulla unionin diplomaateiksi mutta eivät ole jäsenvaltioiden diplomaatteja, sekä järjestämällä toinen pilottilukuvuosi;
21. kehottaa osoittamaan riittävästi kestävästä rahoituksesta kansalaisyhteiskunnan järjestöille ja niiden suojeluun kiinnittäen erityistä huomiota ympäristön- ja ilmastonsuojelun, sukupuolten tasa-arvon, seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien parissa sekä hlbtq+-yhteisön kanssa työskenteleviin järjestöihin;
22. korostaa, että on kiireellisesti vahvistettava ja nopeutettava unionin rahoitusosuutta ilmastokriisin ja luontokadon vastaisiin maailmanlaajuisiin toimiin meneillään olevan ilmastomuutoksen katastrofaalisten seurausten vuoksi;
23. pitää myönteisenä unionin valmiutta vastata kaikkein kiperimpiin globaaleihin haasteisiin investoimalla globaalin infrastruktuurin kestäväan kehitykseen, erityisesti vihreisiin teknologioihin ja digitaalisiin yhteyksiin EU:n Global Gatewayn välityksellä noudattaen samalla kaikilta osin kestäväan kehityksen tavoitteita, Pariisin sopimusta sekä alkuperäiskansojen ja paikallisyhteisöjen oikeuksia; kehottaa komissiota työskentelemään Global Gateway -strategian tehokkaan hallinnoinnin puolesta ja edistämään sitä komission puheenjohtajan kokonaisohjauksen alaisuudessa ja koordinoimaan sitä tältä osin tiiviisti komission varapuheenjohtajan / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan, Euroopan ulkosuhdehallinnon (EUH), neuvoston ja parlamentin kanssa, jotta varmistetaan, että aktiivinen omistusoikeus annetaan unionin toimielimille ja jäsenvaltioille "Team Europe" -joukkuehengen mukaisesti;
24. korostaa, että on tärkeää lisätä rahoitusta vihamielisen sekaantumisen ja disinformaation torjunnan sisällyttämiseksi unionin poliittiseen lähestymistapaan, unionin ulkoiseen toimintaan ja unionin vastatoimiin ja sen virtaviivaistamiseksi, erityisesti kun otetaan huomioon Venäjän Ukrainaa vastaan käymä hyökkäyssota ja sen seuraukset; suhtautuu myönteisesti ulkoiisiin toimiin liittyvää tiedotuspolitiikkaa ja strategista viestintää koskevaan budjettikohtaan ehdotettuun 1,7 miljoonan euron lisäykseen; korostaa unionin toimielinten välisen koordinoinnin ja riittävän rahoituksen merkitystä, kun on kyse rakenteesta, joka kokoaa yhteen kansalaisyhteiskunnan järjestöjä, tutkimusorganisaatioita ja muita asiaan liittyviä toimijoita; korostaa, että EUH:n StratCom-työryhmillä on oltava vakaa rahoituslähde ja että ulkomaiseen, erityisesti Kiinan ja Venäjän, sekaantumiseen liittyviin uusiin haasteisiin vastaamiseen tarkoitettua rahoitusta on lisättävä;

25. katsoo, että olisi vahvistettava unionin strategista autonomiaa, strategista solidaarisuutta samanmielisiä maita kohtaan ja unionin kykyä edistää kansainvälistä vakautta, turvallisuutta ja rauhaa erityisesti kansainvälisen oikeuden edistämisen ja noudattamisen osalta tiiviissä yhteistyössä Yhdistyneiden kansakuntien, Naton, Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön, Afrikan unionin ja kumppanimaiden kanssa tai tarvittaessa yksin ja edistää unionin arvoja kumppanuuksiensa avulla;
26. korostaa, että unionin talousarvion vaikutusta sukupuolten tasa-arvoon on seurattava säännöllisesti ja että unionin ulkoisissa toimissa on toteutettava tehokkaasti sukupuolitietoista budjetointia; kehottaa lisäämään rahoitusta, jotta voidaan vähentää eriarvoisuutta erityisesti naisten ja nuorten keskuudessa ja edistää seksuaali- ja lisääntymisterveyttä ja -oikeuksia kaikkialla maailmassa; kehottaa lisäämään määrärahoja, jotta voidaan toteuttaa tehokkaasti unionin toimielinten sitoutuminen sukupuolten tasa-arvon edistämistä koskeva EU:n toimintasuunnitelmaan (GAP III) niiden rakenteissa, muun muassa varmistamalla riittävät resurssit EUH:n tasa-arvoasioiden ja monimuotoisuuden neuvonantajalle ja erikoistuneiden tasa-arvoneuvonantajien läsnäolo kaikissa toimielimissä, ja antaa sukupuolten tasa-arvoa, häirintä mukaan luettuna, koskevaa pakollista koulutusta koko EUH:ssa ja kaikissa unionin edustustoissa ja YTPP-operaatioissa.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	12.9.2022
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 50 -: 7 0: 2
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Alexander Alexandrov Yordanov, François Alfonsi, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Reinhard Bütikofer, Fabio Massimo Castaldo, Włodzimierz Cimoszewicz, Anna Fotyga, Michael Gahler, Raphaël Glucksmann, Bernard Guetta, Sandra Kalniete, Peter Kofod, Dietmar Köster, Andrius Kubilius, Jean-Lin Lacapelle, Nathalie Loiseau, Leopoldo López Gil, Lukas Mandl, Pedro Marques, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Matjaž Nemeč, Gheorghe-Vlad Nistor, Urmas Paet, Demetris Papadakis, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Mounir Satouri, Andreas Schieder, Jordi Solé, Dragos Tudorache, Hilde Vautmans, Thomas Waitz, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima, Salima Yenbou, Bernhard Zimniok, Željana Zovko
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Vladimír Bilčík, Engin Eroglu, Markéta Gregorová, Robert Hajšel, Andrzej Halicki, Javi López, Alessandra Moretti, Javier Zarzalejos
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Janina Ochojska, Sira Rego, Karlo Ressler, Eugenia Rodríguez Palop, Helmut Scholz, Miguel Urbán Crespo, Bettina Vollath

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

50	+
NI	Fabio Massimo Castaldo
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Vladimír Bilčík, Michael Gahler, Andrzej Halicki, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, Leopoldo López Gil, David McAllister, Lukas Mandl, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Gheorghe-Vlad Nistor, Janina Ochojska, Karlo Ressler, Isabel Wiseler-Lima, Javier Zarzalejos, Željana Zovko
RENEW	Petras Auštrevičius, Engin Eroglu, Bernard Guetta, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Urmas Paet, Dragoș Tudorache, Hilde Vautmans, Salima Yenbou
S&D	Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Raphaël Glucksmann, Robert Hajšel, Dietmar Köster, Javi López, Pedro Marques, Alessandra Moretti, Matjaž Nemeč, Demetris Papadakis, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder, Bettina Vollath
VERTS/ALE	François Alfonsi, Reinhard Bütikofer, Markéta Gregorová, Mounir Satouri, Jordi Solé, Thomas Waitz

7	-
ECR	Charlie Weimers
ID	Jean-Lin Lacapelle, Bernhard Zimniok
THE LEFT	Sira Rego, Eugenia Rodríguez Palop, Helmut Scholz, Miguel Urbán Crespo

2	0
ECR	Anna Fotyga
ID	Peter Kofod

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää

27.9.2022

KEHITYSVALIOKUNNAN LAUSUNTO

budjettivaliokunnalle

Euroopan unionin yleisestä talousarviosta varainhoitovuodeksi 2023 – kaikki pääluokat (2022/0212(BUD))

Valmistelija: Antoni Comín i Oliveres

EHDOTUKSET

Kehitysvaliokunta pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. panee erittäin huolestuneena merkille, että Venäjän raaka hyökkäys Ukrainaa vastaan ja sen maailmanlaajuiset vaikutukset, kuten elintarvikkeiden ja energian hintojen nousu, ovat lisänneet merkittävästi humanitaarisen avun tarpeita, joihin kohdistui jo ennestään paineita rahoitusvajeiden vuoksi ja kriisien lisääntyessä maailmassa; korostaa, että unionin humanitaarisen avun vuotuisiin määrärahoihin viime vuosina tehdyt lukuisat ja johdonmukaiset lisäykset ovat osoittaneet, että alun perin myönnetty rahoitus ei riitä kattamaan koko vuoden humanitaarisia tarpeita; palauttaa mieliin, että heinäkuun 2022 puoliväliin mennessä 95 prosenttia unionin humanitaarisista resursseista oli jo sidottu; katsoo ehdottomasti, että humanitaarinen apu pelastaa ihmishenkiä, ja toteaa, että miljoonat ihmiset ovat riippuvaisia unionin avusta; kehottaa lisäämään humanitaarista apua merkittävästi, ainakin 900 miljoonalla eurolla, jotta voidaan kuroa umpeen tarpeiden ja käytettävissä olevien resurssien välistä ennennäkemätöntä eroa, joka on tällä hetkellä 36,9 miljardia dollaria, suurempi kuin koskaan¹; kehottaa jäsenvaltioita noudattamaan sitoumustaan osoittaa 0,7 prosenttia bruttokansantulostaan kehitykseen ja apuun;
2. muistuttaa, että resursseja Ukrainan sodan aiheuttamien lisätarpeiden tyydyttämiseksi ei saisi siirtää pois muilta maantieteellisiltä alueilta tai temaattisista prioriteeteista; kehottaa lisäämään 20 miljoonalla eurolla kunkin seuraavan maantieteellisen ohjelman maksusitoumusmäärärahoja: Länsi-Afrikka sekä Itä- ja Keski-Afrikka, jotta autetaan toteuttamaan ennakoivia ja keskipitkän ja pitkän aikavälin paikallisjohtoisia ilmastonmuutokseen sopeutumista koskevia toimia, joilla parannetaan pienimuotoisen paikallisen elintarviketuotannon häiriönsietokykyä ja korvataan ilmastonmuutoksesta

¹ OCHA Global Humanitarian Overview 2022, Mid-Year Update, <https://reliefweb.int/report/world/global-humanitarian-overview-2022-mid-year-update-snapshot-21-june-2022>.

aiheutuvia menetyksiä ja vahinkoja; pyytää, että eteläisille naapurimaille osoitetaan lisävaroja rauhan ja vakauden tukemiseksi poliittisten, taloudellisten ja sosiaalisten uudistusten avulla sekä sukupuolten tasa-arvon tukemiseksi asianomaisissa maissa; korostaa, että on tärkeää jatkaa liittolaisten tukemista terrorismin vastaisessa taistelussa muun muassa Rojavan alueella;

3. on erittäin huolissaan ruokaturvan heikkenemisestä: vuonna 2022 jopa 345 miljoonan ihmisen 82 maassa arvioidaan kärsivän akuutista puutteellisesta ruokaturvasta²; huomauttaa, että Yhdistyneiden kansakuntien elintarvike- ja maatalousjärjestö odottaa aliravittujen ihmisten määrän kasvavan 7,6–13,1 miljoonalla vuosina 2022 ja 2023 Ukrainan sodan seurausten vuoksi niiden 811 miljoonan ihmisen lisäksi, jotka kärsivät kroonisesta nälästä jo vuonna 2020; kehottaa myöntämään lisärahoitusta naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen (NDICI – Globaali Eurooppa) aihekohtaiseen ohjelmaan ”Vauraus”, jotta kumppanimaita voidaan auttaa kehittämään häiriönsietokykyisiä ja kestäviä maatalouselintarvikejärjestelmiä, lisäämään paikallista elintarviketuotantoa, agroekologiset käytännöt mukaan luettuina, tukemaan pientuottajia ja paikallisyhteisöjä, investoimaan ruokaturvaa koskeviin toimiin kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi ja vähentämään riippuvuuttaan elintarvikkeiden tuonnista; kehottaa unionia kasvattamaan rahoitusosuuttaan Yhdistyneiden kansakuntien Maailman ruokaohjelmalle (WFP) ja kannustamaan myös muita kansainvälisiä kumppaneita osallistumaan oikeudenmukaisesti, sillä WFP:llä on kahdeksan miljardin euron vaje;
4. kehottaa lisäämään NDICI – Globaali Eurooppa -välineen aihekohtaisten ohjelmien määrärahoja ja keskittymään inhimilliseen kehitykseen tehtäviin investointeihin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2021/947³ asetetun 20 prosentin talousarviotavoitteen mukaisesti erityisesti aihekohtaisen ohjelman ”Ihmiset” kautta, jotta voidaan puuttua kasvavaan eriarvoisuuteen ja tukea naisten, tyttöjen ja lasten oikeuksia ja tarpeita myös estämällä heidän altistumisensa sukupuolistuneelle väkivallalle ja tukemalla heidän osallistumistaan rauhan rakentamiseen; korostaa, että ohjelmassa olisi keskityttävä myös koulutukseen ja sosiaaliseen suojeluun sukupuolinäkökohdat huomioon ottavalla lähestymistavalla; toteaa jälleen kulttuuriperinnön merkityksen ja kannustaa unionia ja sen jäsenvaltioita helpottamaan tämän välineen puitteissa vuoropuhelua ja jakamaan parhaita käytäntöjä, jotka koskevat kulttuuriperinnön, etenkin alkuperäiskansojen ja paikallisyhteisöjen kulttuuriperinnön, suojelua, säilyttämistä ja ennallistamista, sekä tukemaan sopimuksia kulttuuriomaisuuden palauttamisesta alkuperämaahansa;
5. korostaa tarvetta tukea kumppanimaita, jotta ne voivat ostaa ja lopulta tuottaa rokotteita ja hoitoja covid-19-tautia ja muita vakavia endeemisiä tauteja, kuten aidsia, tuberkuloosia ja malariaa vastaan, tukea covid-19-rokotteiden teollis- ja tekijänoikeuksien suojan poistamista ja lisätä tukea maailmanlaajuisille ohjelmille ja

² WFP Global Operational Response Plan 2022, kesäkuun päivitys, https://docs.wfp.org/api/documents/WFP-0000140306/download/?_ga=2.9396989.99022134.1657279887-893066287.1657279887.

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/947, annettu 9. kesäkuuta 2021, naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen – Globaali Eurooppa perustamisesta, Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 466/2014/EU muuttamisesta ja kumoamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1601 ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 480/2009 kumoamisesta (EUVL L 209, 14.6.2021, s. 1).

aloitteille sekä kehittää vankempia terveydenhuoltojärjestelmiä ja paikata keskeisten terveyspalvelujen, myös seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -hoidon puutteita; huomauttaa, että 52 maata ei todennäköisesti saavuta covid-19-pandemiaa edeltäviä julkisia terveydenhuoltomenoja seuraavien viiden vuoden aikana; korostaa, että kehitysavulla olisi ennen kaikkea pyrittävä saamaan aikaan ”horisontaalinen” yleiskattava terveydenhuoltojärjestelmä kokonaisvaltaisen ja oikeuksiin perustuvan lähestymistavan avulla, johon kuuluu muun muassa terveyden moniulotteisuuden täysimääräinen huomioiminen (vahvat kytkökset sukupuolinäkökulmaan, ruokaturvaan ja ravitsemukseen, vesi- ja jätevesihuoltoon, koulutukseen ja köyhyyteen); korostaa, että yleiskattavaan julkiseen terveydenhuoltoon on yhdistettävä sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmien kattavuuden laajentaminen kriisien aikana ja niiden jälkeen;

6. kiinnittää huomiota tarpeeseen rahoittaa kumppanimaissa ilmastonmuutokseen sopeutumista ja sen hillitsemistä koskevia toimenpiteitä sekä toimia biologisen monimuotoisuuden suojelemiseksi aihekohtaisen ohjelman Maapallo kautta, joten siihen olisi osoitettava riittävästi rahoitusta, jotta voidaan edistää ratkaisevasti tavoitetta osoittaa vuosittain sata miljardia Yhdysvaltain dollaria ilmastonmuutokseen sopeutumiseen kehitysmaissa, kuten Kööpenhaminassa vuonna 2009 pidetyssä biodiversiteettisopimuksen sopimuspuolten konferenssissa sovittiin; kehottaa lisäämään NDICI – Globaali Eurooppa -välineen määrärahoja biologisen monimuotoisuuden suojeluun, sillä monivuotiseen rahoituskehikseen sisältyvien vuosien 2026 ja 2027 biologista monimuotoisuutta koskevien tavoitteiden saavuttaminen on edelleen riittämätöntä; korostaa, että ilmastonmuutoksen vaikutukset ovat monialaisia ja kohdistuvat eniten heikossa asemassa oleviin ryhmiin, mikä on otettava huomioon toimia suunniteltaessa; kehottaa lisäämään investointeja, joilla parannetaan biologiselle monimuotoisuudelle haitallisten tukien jäljittämistä, uudistamista ja asteittaista poistamista, ja kanavoidaan ne biologista monimuotoisuutta edistäviin toimiin kestävän kehityksen toimintaohjelman Agenda 2030 mukaisesti; kiinnittää huomiota tarpeeseen käsitellä johdonmukaisesti uusiutuvaa energiaa koskevien kumppanuuksien kohdennettua edistämistä ja laajentamista, uusiutuva vety mukaan luettuna, kunnioittaen samalla kumppanimaiden energiaomavaraisuutta ja ottaen huomioon niiden luonnonvarat ja niiden energiatarpeiden priorisointi;
7. muistuttaa tarpeesta lisätä tukea kansalaisyhteiskunnan järjestöille ja ihmisoikeuksien puolustajille, jotka kohtaavat yhä enemmän oikeudellista ja hallinnollista häirintää ja kriminalisointia, sekä tarpeesta varmistaa riittävä tuki seksuaali- ja lisääntymisterveyteen ja -oikeuksiin, sukupuolten tasa-arvoon ja naisten, tyttöjen, hlbtqi+-henkilöiden, ihmisoikeuksien puolustajien, vähemmistöjen ja muiden marginalisoituneiden väestöryhmien vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseen; kehottaa unionia toimimaan ja harjoittamaan intersektionaalista kehityspolitiikkaa, jolla lisätään naisten vaikutusmahdollisuuksia, mukaan lukien sukupuolten tasa-arvon edistämistä koskevan kolmannen EU:n toimintasuunnitelman täysimääräinen täytäntöönpano;
8. pitää myönteisenä YK:n palestiinalaispakolaisten avustusjärjestölle (UNRWA) vuonna 2022 osoitettavaa unionin lisärahoitusosuutta ja kannustaa komissiota lisäämään unionin rahoitustukea UNRWA:lle myös vuonna 2023 siten, että unionin rahoitusosuus on yhteensä 142 miljoonaa euroa, jotta voidaan vastata kiireellisiin tarpeisiin; pitää myönteisenä taloudellisen tuen uudelleen aloittamista al-Haqille ja muille

palestiinalaisille kansalaisjärjestöille sen jälkeen, kun Israelin esittämät terrorismia koskevat syytökset osoittautuivat perusteettomiksi;

9. panee merkille, että unioni antaa Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden järjestölle (AKT-järjestö) institutionaalista tukea useista NDICI – Globaali Eurooppa -välineen budjettikohdista; tähdentää, että osana tätä tukea on varmistettava asianmukaisempi tuki yhteiselle parlamentaariseen edustajakokoukselle, jotta parlamentin painopisteet tulevat asianmukaisesti huomioituiksi; kehottaa siksi komissiota varmistamaan, että unionin taloudellinen tuki AKT-järjestölle suunnitellaan tästedes siten, että parlamentaarinen ulottuvuus sisällytetään asianmukaisemmin EU:n ja AKT:n kumppanuuteen etenkin osoittamalla henkilöresursseja Cotonoun sopimuksen ja AKT-maiden kanssa tehtävän tulevan kumppanuussopimuksen nojalla perustetuille yhteisille parlamentaarisille ja alueellisille edustajakokouksille;
10. palauttaa mieliin, että asetuksen (EU) 2021/947 4 artiklan 2 kohdan kolmannessa alakohdassa säädetään mahdollisuudesta perustaa koko mantereen tai alueiden välisen ulottuvuuden kattavia maantieteellisiä ohjelmia, mukaan lukien Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren maita koskeva ohjelma; katsoo tällaisen ohjelman täydentävän unionin alue- ja maatason ohjelmasuunnittelua kyseisissä osissa maailmaa;
11. pyytää tukemaan edelleen valmiuksien kehittämistä Afrikan unionissa ja Afrikan mantereen vapaakauppa-alueella, sillä yhteismarkkinat antavat parhaat mahdollisuudet tavaroiden ja palvelujen tarjontaan, ihmisten vapaaseen liikkuvuuteen sekä kilpailukykyisiin hintoihin;
12. on huolissaan siitä, että vuoden 2023 talousarvioesityksessä otsakkeessa 6 ei ole lainkaan liikkumavaraa, mikä tuo selvästi esiin, että monivuotinen rahoituskehys ei tarjoa riittäviä varoja unionin ulkoisiin toimiin ja että sitä on tarkistettava; kehottaa jäsenvaltioita sopimaan otsakkeeseen 6 tehtävästä huomattavasta lisäyksestä, joka on riittävän kunnianhimoinen, jotta voidaan vastata unionin ulkoisen toiminnan nykyisiin haasteisiin; kehottaa tarkistamaan monivuotista rahoituskehystä kiireellisesti ja kattavasti otsakkeen 6 yleisten enimmäismäärien nostamiseksi ja solidaarisuus- ja hätäapuvarauksen toiminnan parantamiseksi; katsoo ehdottomasti, että solidaarisuus- ja hätäapuvarauksen puskuri (25 prosenttia välineen varoista) on osoitettava tiukasti tarveperusteisesti, ja panee huolestuneena merkille varauksen epätasaisen käyttöönoton; kehottaa kiinnittämään erityistä huomiota kolmansien maiden tarpeisiin sen varmistamiseksi, että varauksesta saatavat varat otetaan käyttöön humanitaarisiin kriiseihin unionin ulkopuolella; korostaa tarvetta varmistaa humanitaarisen avun ennustettavuus takaamalla maksusitoumusmäärärahojen asianmukainen taso;
13. on erittäin huolissaan siitä, että edistymisen kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa on pysähtynyt ja niitä koskeva rahoitusvaje on arviolta 3,7 biljoonaa Yhdysvaltain dollaria; kehottaa jälleen laatimaan kiireesti nimenomainen suunnitelma kestävä kehityksen tavoitteiden rahoittamiseksi, mukaan lukien selkeästi määritellyt määrälliset tavoitteet, joiden avulla voidaan seurata kestävä kehityksen tavoitteisiin liittyviä menoja unionin talousarviossa, ja kehottaa lisäämään unionin ja sen kansainvälisten kumppaneiden taloudellista tukea monenvälisille järjestelmille ja kansainvälisille kumppanijärjestöille, jotta varmistetaan, että rahoitusosuudet kohdennetaan keskeisiin resursseihin.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	26.9.2022
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 13 -: 2 0: 1
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Eric Andrieu, Hildegard Bentele, Lefteris Christoforou, Antoni Comín i Oliveres, Mónica Silvana González, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Janina Ochojska, Christian Sagartz, Miguel Urbán Crespo
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Malte Gallée, Caroline Roose, Carlos Zorrinho
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	France Jamet, René Repasi, Pernille Weiss

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

13	+
NI	Antoni Comín i Oliveres
PPE	Lefteris Christoforou, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė; Janina Ochojska, Christian Sagartz
S&D	Eric Andrieu, Mónica Silvana González, René Repasi, Carlos Zorrinho
THE LEFT	Miguel Urbán Crespo
VERTS/ALE	Malte Gallée, Caroline Roose

2	-
ID	France Jamet
PPE	Pernille Weiss

1	0
PPE	Hildegard Bentele

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää

13.9.2022

TALOUSARVION VALVONTAVALIOKUNNAN KIRJE

Johan Van Overtveldt
Puheenjohtaja
Budjettivaliokunta
Bryssel

Asia: **Lausunto talousarvion valvontavaliokunnalta budjettivaliokunnalle esityksestä Euroopan unionin yleiseksi talousarvioksi varainhoitovuodeksi 2023 (2022/0212(BUD))**

Arvoisa puheenjohtaja

Talousarvion valvontavaliokunta pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. korostaa, että unionin taloudellisia etuja on suojeltava noudattaen unionin perussopimukseen sisältyviä yleisiä periaatteita, erityisesti Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 2 artiklan arvoja, sekä moitteettoman varainhoidon periaatetta, joka on vahvistettu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 317 artiklassa ja unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä 18. heinäkuuta 2018 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU, Euratom) 2018/1046 ("varainhoitoasetus");
2. korostaa, että oikeusvaltion periaatteet, kuten unionin talousarviota toteuttavien viranomaisten moitteeton toiminta, riippumattomien tuomioistuinten suorittama tehokas oikeudellinen valvonta, talousarvioon liittyviä petoksia ja korruptiota koskevan tutkinnan ja syytteen esittämisen moitteeton toiminta, kaikkien yhteiskunnan osien yhtäläiset mahdollisuudet saada EU:n avustuksia ja niiden oikeudenmukainen ja puolueeton jakaminen, ovat olennaisia edellytyksiä moitteettoman varainhoidon periaatteen noudattamiselle ja unionin taloudellisten etujen suojaamiselle; muistuttaa myös, että on tärkeää valvoa julkisesti oikeusvaltion toimintaa turvaamalla avoimuus, tiedotusvälineiden vapaus ja moniarvoisuus ja väärinkäytösten paljastajien suojeleminen; pitää tärkeänä yleisestä ehdollisuusjärjestelmästä unionin talousarvion suojaamiseksi annettua asetusta (EU, Euratom) 2020/2092 ja etenkin sen ennaltaehkäisevää vaikutusta, kun komissio soveltaa sitä tiukasti;
3. korostaa, että EU:n varojen olisi hyödytettävä miehiä ja naisia tasapuolisesti ja niillä olisi edistettävä yhtäläisiä mahdollisuuksia horisontaalisena periaatteena kaikilla EU:n talousarviosta rahoitettavilla aloilla; suhtautuu myönteisesti siihen, että komissio on kehittämässä menetelmää sukupuolisdonnaisten relevanttien menojen mittaamiseksi koko EU:n talousarviossa; pitää myönteisenä, että vuoden 2023 talousarviossa

komissio aikoo soveltaa tätä menetelmää ensimmäisen kerran testausvaiheessa kaikissa ohjelmissa;

Uudet haasteet

4. korostaa EU:n ja kansallisten petostentorjunta- ja tarkastusvirastojen ja -elinten erityistä merkitystä EU:n resurssien lisääntyneen elpymis- ja palautumistukivälineen kautta; muistuttaa, että on tärkeää kannustaa, tukea ja vahvistaa yhteistyötä EU:n toimielinten, EPPOn, OLAFin, EU:n virastojen, erityisesti Europolin ja Eurojustin, ja kansallisten viranomaisten välillä, jotta petoksia ja korruptiota voidaan havaita ja torjua vaikuttavammin samalla kun varmistetaan, etteivät tehtävät ole päällekkäisiä, ja edistetään asiaan liittyvän, johdonmukaisen ja kattavan tiedon vaihtoa; muistuttaa, että tulevissa talousarvioissa on aiheellista varmistaa tilintarkastustuomioistuimelle, EPPolle, OLAFille, Euroopan parlamentille ja asiaankuuluville EU:n virastoille suuremmat ja sopivimmat resurssit; on tyytyväinen rahanpesuntorjuntaviranomaisen (AMLA) perustamiseen ja kehottaa komissiota tarjoamaan tarvittavat taloudelliset, tekniset ja hallinnolliset resurssit, jotta viranomainen pääsee aloittamaan toimintansa sujuvasti;

Euroopan tilintarkastustuomioistuin (ETT)

5. korostaa erityisesti uusia tehtäviä ja painottaa, että tilintarkastustuomioistuimen on voitava täyttää toimeksiantonsa ja suorittaa uudet tarkastustehtävänsä asianmukaisin resurssein, sillä sekä Next Generation EU -välineen että monivuotisen rahoituskehysten tarkastaminen on haastavaa; korostaa tukevansa vankasti tilintarkastustuomioistuimen henkilöstötaulukon ehdotettua muutosta, jonka mukaan henkilöstöön lisätään 20 uutta väliaikaista tarkastajaa kaudeksi 2023–2027 ja toimielimen määrärahoja lisätään vastaavasti 2 589 000 eurolla;

Euroopan syyttäjänvirasto (EPPO)

6. pitää valitettavana, että vuodeksi 2023 ehdotettuun rahoitukseen sisältyy vain vähäinen lisäys vuoden 2022 talousarviomäärärahoihin verrattuna; huomauttaa, että tarvitaan merkittävää lisäystä, myös lisähenkilöstöä, jotta EPPO voi hoitaa tehtävänsä asianmukaisesti ja varmistaa unionin taloudellisten etujen suojaamisen; tukee EPPOn pyyntöä muuttaa joitakin sopimussuhteisten toimihenkilöiden toimia väliaikaisiksi toimiksi, jotta henkilöstötaulukossa voidaan ottaa asianmukaisesti huomioon johtotason virat;

Euroopan petostentorjuntavirasto (OLAF)

7. on vakaasti sitä mieltä, että riittävän valvonnan varmistamiseksi OLAFille on annettava enemmän talousarviovaroja ja henkilöstöä, jotta se kykenee täysin hoitamaan ennaltaehkäisevät ja tutkintatehtävänsä etenkin jäsenvaltioissa, jotka eivät osallistu EPPOn toimintaan; toistaa vastustavansa OLAFin henkilöstön vähentämistä EPPOon siirrettyjen toimien seurauksena; on tyytyväinen siihen, että OLAF sai vuonna 2022 seitsemän uutta ulkopuolista toimihenkilön tointa, ja panee merkille ehdotuksen kuuden lisätoimen uudelleenkohdentamisesta OLAFille komission muista osista, mutta katsoo, että toimielimen tehtävät edellyttävät vielä lisää resursseja;

Eurooppa-neuvosto ja neuvosto

- pitää valitettavina neuvostoa koskevista vastuuvapausmenettelyissä tähän asti toistuvasti kohdattuja vaikeuksia, jotka johtuvat neuvoston yhteistyöhaluttomuudesta; toteaa jälleen, että toimielinten välistä yhteistyötä vastuuvapausmenettelyssä on parannettava laatimalla yhteisymmärryspöytäkirja; huomauttaa, että neuvoston nykyinen kanta on negatiivinen signaali unionin kansalaisille unionin talousarvion avoimuudesta ja demokraattisesta vastuuvastuusta;

Varainhoito

- korostaa, että monivuotisen rahoituskehyksen seuraavien viiden vuoden aikana maksujen odotetaan nousevan 1 156 miljardiin euroon, mukaan lukien 873 miljardia euroa monivuotisen rahoituskehyksen maksumäärärahojen enimmäismäärään nähden ja 278 miljardia euroa Next Generation EU -välineen tukeen, jota ei makseta takaisin; kehottaa komissiota seuraamaan tarkkaan korkotason kehitystä ja sen vaikutusta Next Generation EU -välineen rahoitustoimien kustannuksiin ja unionin talousarvioon; on huolissaan siitä, ettei Next Generation EU -välineen takaisinmaksujärjestelyihin ole vielä riittävästi resursseja pitkällä aikavälillä; korostaa olevansa huolissaan siitä, että jotkut jäsenvaltiot eivät seuraa välitavoitteiden toteutumista, millä varmistettaisiin, että varat jaetaan oikein ja että ne liittyvät välitavoitteisiin;
- kehottaa komissiota keskittymään koheesiopolitiikkaan, yhteiseen maatalouspolitiikkaan ja tutkimukseen ja innovointiin niiden monimutkaisuuden vähentämiseksi ja yksinkertaistamistoimenpiteiden soveltamisen jatkamiseksi vaarantamatta kyseisten alojen toimintaa ja unionin talousarvion moitteetonta varainhoitoa; palauttaa mieliin tilintarkastustuomioistuimen huomautuksen, jonka mukaan virhetaso on suuririskisillä menoaloilla korkeampi monimutkaisten sääntöjen vuoksi; kehottaa komissiota jälleen toteuttamaan kaikki asianmukaiset toimenpiteet alhaisen käyttöasteen tilanteen optimoimiseksi ja seuraamaan tiiviisti täytäntöönpanon edistymistä jäsenvaltioissa, erityisesti vakaakäytön ja alhaisen käyttöasteen tapauksissa, ja toimittamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle maakohtaisen analyysin, jossa yksilöidään toistuvat ongelmat; kehottaa komissiota laatimaan eri rahastoille ja ohjelmille yksinkertaiset, selkeät, vakaat ja yhdenmukaistetut säännöt, vähentämään liiallista hallinnollista rasitetta, käyttämään paremmin nykyaikaista teknologiaa ja ottamaan käyttöön tehokkaammat ja vaikuttavammat tarkastukset;

Maksattamatta olevat talousarviositoumukset

- paneeritään huolestuneena merkille, että kaudella 2021–2027 maksattamatta olevat sitoumukset olisivat historiallisesti huipussaan vuoden 2023 lopussa, jolloin ne saattavat ylittää 458 miljardin euron tason; paneeritään merkille, että komission mukaan vuodesta 2024 alkaen Next Generation EU -välineeseen liittyvät maksattamatta olevat sitoumukset maksetaan asteittain vuoden 2026 loppuun saakka, jolloin Next Generation EU -välineen sitoumuksiin liittyvät maksut on saatettava päätökseen;
- kehottaa komissiota seuraamaan edelleen aktiivisesti talousarvion toteuttamista ja maksattamatta olevien sitoumusten kehitystä ja tiedottamaan Euroopan parlamentille

säännöllisesti etenkin EU:n talousarvioraportoinnin tulevia sisään- ja ulosvirtauksia koskevista pitkän aikavälin ennusteista;

Paremmen digitalisoinnin, yhdenmukaistamisen ja yhteentoimivuuden tarve kaikilla aloilla

13. korostaa, että EU:ssa tapahtuvan raportointi-, seuranta- ja tarkastustoiminnan laajempi digitalisaatio, yhteentoimivuus ja yhdenmukaistaminen ovat myöhässä ja että niitä tarvitaan välttämättä, koska väärinkäytökset, petokset, varojen väärinkäyttö, eturistiriidat, päällekkäinen rahoitus ja muut systeemiset ongelmat ovat luonteeltaan rajat ylittäviä;
14. kehottaa komissiota kiinnittämään edelleen erittäin paljon huomiota unionin talousarvion moitteettomaan varainhoitoon erityisesti ottamalla käyttöön monivuotisia valvontastrategioita, joilla pyritään estämään, havaitsemaan ja korjaamaan virheet, sekä jatkamaan unionin talousarvion toteuttamisen huolellista seuranta- ja ryhtymään välittömiin toimiin virheiden korjaamiseksi ja jäsenvaltioiden, välittäjien tai lopullisten edunsaajien virheellisesti käyttämien varojen perimiseksi takaisin;
15. korostaa, että on tärkeää parantaa unionin talousarvion ja Next Generation EU -välineen suojaamista petoksilta ja sääntöjenvastaisuuksilta; arvostaa standardoitujen toimenpiteiden käyttöönottoa erilaisissa unionin välineissä, jotta unionin rahoituksen lopullisista edunsaajista, myös edunsaajien ja toimeksisaajien tosiasiallisista omistajista, voidaan kerätä tietoja ja numerotietoja ja niitä voidaan vertailla ja yhdistää; kehottaa komissiota varmistamaan, että näitä uusia toimenpiteitä sovelletaan kattavasti talousarvion toteutuksen kaikilla tasoilla, ja seuraamaan tarkasti niiden vaikuttavuutta petosten havaitsemisessa; toistaa tässä yhteydessä voimakkaan kehoituksensa perustaa yhteinen pakollinen ja yhteentoimiva tietokanta, joka sisältää asiaankuuluvat tiedot EU:n varojen suorista ja lopullisista edunsaajista.

Tuloksellisuus

16. kehottaa budjettivaliokuntaa yhdessä parlamentin alakohtaisten valiokuntien kanssa edistämään syvällistä tulossuuntautuneisuuden kulttuuria, jonka tavoitteena on optimoida varojen käyttö, analysoida ohjelmien alhaiseen tuloksellisuuteen johtavia syitä ja pyrkiä ottamaan käyttöön toimia varojen käytön ja tuloksellisuuden parantamiseksi.

Kunnioittavasti

Monika Hohlmeier
Talousarvion valvontavaliokunnan
puheenjohtaja

Olivier Chastel
Komission vastuuvapausmenettelyn 2020
esittelijä

1.9.2022

TALOUS- JA RAHA-ASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO

budjettivaliokunnalle

esityksestä Euroopan unionin yleiseksi talousarvioksi varainhoitovuodeksi 2023
(2022/0212(BUD))

Valmistelija: Stéphanie Yon-Courtin

EHDOTUKSET

Talous- ja raha-asioiden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. kehottaa osoittamaan unionin vuoden 2023 talousarviosta riittävästi resursseja, jotta voidaan edistää eurooppalaisessa ohjausjaksossa ja elpymis- ja palautumistukivälineessä asetettujen painopisteiden saavuttamista ja kehittää edelleen oikeudenmukaista, osallistavaa ja kestävästä elpymisstrategiaa, jolla lievennetään covid-19-pandemian ja Ukrainassa meneillään olevan sodan vaikutuksia; korostaa tarvetta tukea unionin suunnitelmaa digitaalisemmasta taloudesta, osallistavaa teollisuusstrategiaa, Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria ja sitoutumista Pariisin sopimukseen, Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan ja ilmastoneutraaliin unionin talouteen vuoteen 2050 mennessä; kehottaa jäsenvaltioita noudattamaan asiaankuuluvia talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson maakohtaisia suosituksia ja vastaamaan niissä yksilöityihin haasteisiin, erityisesti oikeusvaltioperiaatteen, verotuksen oikeudenmukaisuuden ja julkisen talouden kestävyuden alalla, ja toteuttamaan tarvittavat uudistukset unionin talousarvion suojaamista koskevan edellytyksen mukaisesti;
2. kehottaa osoittamaan unionin vuoden 2023 talousarviossa riittävät resurssit, joita voidaan pitää aidosti kansalaiseskeisenä EU:n talousarviona, osallistavaa ja kestävästä elpymistä varten covid-19-pandemian, Ukrainassa meneillään olevan sodan ja Euroopan vihreän kehityksen ohjelman valossa;
3. katsoo, että unionin vuoden 2023 talousarviosta olisi tuettava pandemian jälkeistä elpymistä – talouden epävarmuuden, toimitusketjun häiriöiden, puutteellisen elintarviketurvan, korkeiden energianhintojen, nousevan inflaation ja työttömyyden värittämässä nykytilanteessa ja Euroopan vihreän kehityksen ohjelman, YK:n kestävästä kehityksen tavoitteiden ja eurooppalaisen ohjausjakson tavoitteiden mukaisesti;
4. korostaa, että on keskityttävä investointeihin, jotka helpottavat digitaalista ja vihreää siirtymää ja edistävät siten unionin strategista riippumattomuutta osana talouden

häiriönsietokykyä, erityisesti jotta voidaan puuttua REPowerEU-suunnitelman kautta unionin riippuvuuteen fossiilisten polttoaineiden tuonnista;

5. huomauttaa, että vuosi 2023 on viimeinen vuosi sopimusten tekemiseksi NextGenerationEU (NGEU) -ohjelmien puitteissa, monivuotisen rahoituskehysten 2014–2020 täytäntöönpanon viimeinen vuosi sekä vuosi, jona vuosien 2021–2027 uudet ohjelmat vauhdittuvat, mikä edistää unionin taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta;
6. korostaa, että unionin vuoden 2023 talousarviossa olisi varmistettava asianmukainen taloudellinen tuki unionin taloudelle ja yhteiskunnalle ja Ukrainan jälleenrakentamiselle sodan muodostamaa taustaa vasten, jotta voidaan varmistaa taloudellinen ja rahoituksellinen häiriönsietokyky ja kilpailukyky, muun muassa siirtymään joutuneiden henkilöiden integroinnin kautta, sekä puuttua sodasta unionin kansalaisille aiheutuviin sosiaalisiin ja taloudellisiin seurauksiin;
7. korostaa, että nykyisessä tilanteessa, jolle ovat ominaisia Ukrainan kriisiin liittyvät ennakoimattomat tarpeet, inflaatio, energiaepävarmuus, ilmastoon liittyvät menot ja samalla unionin talousarvion hyvin rajalliset marginaalit ja joustavuus, monivuotisen rahoituskehysten kiireellinen ja kattava tarkistaminen on välttämätöntä;
8. panee merkille, että vuotuisen talousarvion automaattinen inflaatiomukautus on selvästi alle todellisen inflaatioasteen, ja kehottaa siksi varmistamaan maksumäärärahojen riittävän tason ja talousarvion joustavuuden, erityisesti Euroopan valvontaviranomaisille, jotta voidaan vastata ajoissa erittäin ennakoimattomiin tarpeisiin vuonna 2023;
9. kehottaa tarjoamaan riittävästi resursseja makrotalouspolitiikan, sosiaalipolitiikan ja ympäristöpolitiikan koordinointiin ja valvontaan ja niiden saattamiseen unionin sääntöjen mukaisiksi talouden alalla sekä talousrikollisuuden, rahanpesun, verovilpin ja terrorismin rahoituksen torjuntaan, yhteisöverotusta koskevan OECD:n sopimuksen täytäntöönpanoon, mukaan lukien 15 prosentin maailmanlaajuisen vähimmäisyhtiöverokanta, kilpailulainsäädännön täytäntöönpanoon ja unionin talouden ja finanssipolitiikan ohjausjärjestelmän uudelleentarkasteluun;
10. muistuttaa, että veronkierto, veropetokset, verovilppi ja rahanpesu heikentävät valtion tuloja; korostaa, että on äärimmäisen tärkeää torjua veronkiertoa ja veronvilppiä ja edistää verotuksen oikeudenmukaisuutta, läpinäkyvyyttä ja varmuutta sekä pitää verot sellaisella tasolla, joka tukee kestävästä talouskasvusta;
11. korostaa, että on varmistettava riittävät taloudelliset ja henkilöresurssit tilintarkastustuomioistuimelle, Euroopan petostentorjuntavirastolle ja Euroopan syyttäjänvirastolle, jotta ne voivat valvoa unionin varojen käyttöä;
12. korostaa tarvetta edistää oikeudenmukaista, osallistavaa ja kestävästä kasvusta Euroopan vihreän kehityksen ohjelman luomien mahdollisuuksien pohjalta ja tukea samalla oikeudenmukaista vihreää ja digitaalista siirtymää, rakenteellisia uudistuksia unionin talouksien nykyaikaistamiseksi, investointeja häiriönsietokyvyn parantamiseksi, taloudellista, sosiaalista ja alueellista lähentymistä ja yhteenkuuluvuutta sekä pk-yritysten ja vähittäisjohdattajien mahdollisuuksia rahoituksen saantiin ja

pääomamarkkinoille pääsyyn tiedotuksen, sijoittajansuojan ja avoimuuden avulla; korostaa InvestEU-ohjelman ja sen pk-yrityssikkunan potentiaalia; panee merkille euroryhmän 11. heinäkuuta 2022 antaman lausunnon, jonka mukaan finanssipolitiikan suunnittelussa olisi pyrittävä välttämään inflaatiopaineiden tarpeetonta lisäämistä;

13. kehottaa tukemaan talousarviosta pääomamarkkinaunionin toteuttamista muun muassa mahdollistamalla sellainen taloudellinen ympäristö, joka parantaa pk-yritysten, startup-yritysten sekä ympäristöystävällisten ja digitaalisten innovatiivisten yritysten mahdollisuuksia saada rahoitusta ja tukee investointeja innovointiin;
14. muistuttaa, että uusien ja todellisten omien varojen korin käyttöönotto sisällytettiin talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta sekä uusista omista varoista tehtyyn toimielinten sopimukseen, mukaan lukien etenemissuunnitelma uusien omien varojen käyttöönottamiseksi, ja 16. syyskuuta 2020 annettuun Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselmaan esityksestä neuvoston päätökseksi Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä; korostaa, että unionin uudet omat varat ovat tärkeitä Next Generation EU -välineen takaisinmaksukustannusten kattamiseksi, EU:n talousarvion kestäväen rahoituksen varmistamiseksi ja vihreän ja digitaalisen siirtymän rahoituksen varmistamiseksi; vaatii, että hiilirajamekanismi pannaan täytäntöön sellaisessa aikataulussa, joka mahdollistaa Next Generation EU -välineen takaisinmaksun; muistuttaa, että osuus maailmanlaajuisen verosopimuksen ensimmäisen pilarin mukaisista tuloista sisältyy myös ensimmäiseen omia varoja koskevaan ehdotukseen; kehottaa siksi panemaan maailmanlaajuisen verosopimuksen nopeasti täytäntöön; kehottaa neuvostoa noudattamaan sovittua aikataulua; kehottaa komissiota ehdottamaan toista omien varojen koria, johon olisi sisällyttävä finanssitransaktiovero;
15. kehottaa osoittamaan Euroopan valvontaviranomaisille riittävät taloudelliset ja henkilöresurssit, jotta ne voivat hoitaa tinkimättä Euroopan parlamentin ja neuvoston niille osoittamat tehtävät, joita on lisätty Euroopan valvontaviranomaisten uudelleentarkastelun ja alakohtaisen lainsäädännön kautta; korostaa, että kestäväen rahoituksen, rahoitusteknologian, rahanpesun torjunnan, kyberuhkien sietokyvyn ja muiden alojen nopea kehitys edellyttää Euroopan valvontaviranomaisten toimivaltuuksien ja vastuiden lisäämistä, ja kehottaa siksi yhdistämään niihin riittävät henkilöstö- ja rahoitusresurssit; korostaa, että kryptovarojen markkinoita koskeva asetus, hajautetun tilikirjan teknologian (DLT) pilottijärjestelmää koskeva asetus ja digitaalista häiriönsietokykyä koskeva asetus luovat uusia toimivaltuuksia Euroopan valvontaviranomaisille;
16. painottaa riittävien resurssien merkitystä tuettaessa taloudellisia ja kestävyyttä koskevia tietoja koskevan raportoinnin ja tilintarkastuksen tiukkojen ja luotettavien standardien kehittämistä; korostaa, että Euroopan tilinpäätösraportoinnin neuvoa-antavalle ryhmälle (EFRAG) olisi varmistettava riittävästi julkista rahoitusta sen riippumattomuuden varmistamiseksi ja sellaisten erityisesti korkealaatuisten kestävyysraportointistandardien kehittämiseksi, jotka edistävät Euroopan yleistä etua ja vastaavat unionin yritysten tarpeita; kehottaa EFRAGia hyväksymään työsuunnitelman avoimuutensa ja riippumattomuutensa parantamiseksi ja raportoimaan siitä;

17. toteaa, että unionin rahoitusta saavien järjestöjen, joiden tehtävänä on tarjota riippumatonta talousasiantuntemusta tai tehdä tutkimusta verotuksen alalla, on toimittava avoimesti ja läpinäkyvästi, jotta ne olisivat julkisesti vastuuvollisia;
18. kehottaa komissiota tekemään ehdotuksia EU:n vero- ja talousrikosten seurantakeskuksen toiminnan jatkamisesta vuoden 2022 jälkeen; katsoo, että seurantakeskus antaa hyödyllisen panoksen sekä demokraattiseen keskusteluun että päätöksentekijöille tiedottamiseen.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	31.8.2022
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 32 -: 3 0: 14
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Rasmus Andresen, Anna-Michelle Asimakopoulou, Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Gilles Boyer, Engin Eroglu, Markus Ferber, Jonás Fernández, José Manuel García-Margallo y Marfil, Claude Gruffat, José Gusmão, Enikő Győri, Danuta Maria Hübner, Stasys Jakeliūnas, France Jamet, Othmar Karas, Billy Kelleher, Georgios Kyrtzos, Aurore Lalucq, Philippe Lamberts, Aušra Maldeikienė, Siegfried Mureşan, Caroline Nagtegaal, Luděk Niedermayer, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Piernicola Pedicini, Evelyn Regner, Antonio Maria Rinaldi, Dorien Rookmaker, Alfred Sant, Joachim Schuster, Ralf Seekatz, Paul Tang, Ernest Urtasun, Marco Zanni, Roberts Zīle
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Marc Angel, Niels Fuglsang, Roman Haider, Eugen Jurzyca, Margarida Marques, Anđželika Anna Mozdžanowska, Dragoş Pîslaru, Jessica Polfjärd, Sven Simon
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Álvaro Amaro, Maria da Graça Carvalho, Fabienne Keller, Isabel Santos

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

32	+
PPE	Álvaro Amaro, Anna-Michelle Asimakopoulou, Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Maria da Graça Carvalho, Markus Ferber, José Manuel García-Margallo y Marfil, Danuta Maria Hübner, Othmar Karas, Aušra Maldeikienė, Siegfried Mureşan, Luděk Niedermayer, Jessica Polfjård, Ralf Seekatz, Sven Simon
RENEW	Gilles Boyer, Engin Eroglu, Billy Kelleher, Fabienne Keller, Georgios Kyrtos, Caroline Nagtegaal, Dragoş Pişlaru
S&D	Marc Angel, Jonás Fernández, Niels Fuglsang, Aurore Lalucq, Margarida Marques, Evelyn Regner, Alfred Sant, Isabel Santos, Joachim Schuster, Paul Tang

3	-
ID	Roman Haider, France Jamet
NI	Lefteris Nikolaou-Alavanos

14	0
ECR	Eugen Jurzyca, Andżelika Anna Możdżanowska, Dorien Rookmaker, Roberts Zile
ID	Antonio Maria Rinaldi, Marco Zanni
NI	Enikő Győri
THE LEFT	José Gusmão
VERTS/ALE	Rasmus Andresen, Claude Gruffat, Stasys Jakeliūnas, Philippe Lamberts, Piernicola Pedicini, Ernest Urtasun

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää

8.9.2022

TYÖLLISYYDEN JA SOSIAALIASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO

budjettivaliokunnalle

esityksestä Euroopan unionin yleiseksi talousarvioksi varainhoitovuodeksi 2023
(2022/0212(BUD))

Valmistelija: Dragoş Pîslaru

EHDOTUKSET

Työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

- A. ottaa huomioon, että covid-19-pandemiasta ja Ukrainan sodasta johtuvalla kriisillä on vakava vaikutus unionin sosiaaliseen ja taloudelliseen tilanteeseen, muun muassa unionin työmarkkinoihin ja elinoloihin, ja se uhkaa vaikuttaa kielteisesti kasvuun ja työllisyyteen;
 - B. ottaa huomioon, että inflaation kiihtyminen ja erityisesti elintarvikkeiden ja energian hintojen nopea nousu kaikkialla unionissa vaikuttavat haavoittuvimmassa asemassa oleviin, lisäävät entisestään eriarvoisuutta ja pahentavat köyhyyttä ja energiaköyhyyttä; ottaa huomioon, että palkkojen ei odoteta nousevan yhtä nopeasti kuin inflaation, minkä vuoksi työntekijät menettävät ostovoimaansa ja heidän elinolosuhteensa voivat heikentyä lähikuukausina; ottaa huomioon, että tämä lisää myös paineita, jotka kohdistuvat sosiaalipolitiikan valmiuksiin sekä automaattisiin vakauttajiin, kuten kansallisiin työttömyysjärjestelmiin; toteaa, että komission käyttöön ottama eurooppalainen hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäinen tukiväline (SURE) on ollut menestys;
 - C. ottaa huomioon, että Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevassa toimintasuunnitelmassa asetettiin unionin tavoitteeksi vähentää köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa olevien ihmisten määrää vähintään 15 miljoonalla, mukaan lukien vähintään 5 miljoonaa lasta, ja hyväksyttiin joukko ehdotuksia tämän tavoitteen saavuttamiseksi vuoteen 2030 mennessä; ottaa huomioon, että nykytilanteessa tavoitteen saavuttaminen on käymässä entistä haastavammaksi, sillä köyhyyden ja työttömyyden ennustetaan lisääntyvän tulevina kuukausina; ottaa huomioon, että sosiaalisen suojelun järjestelmiin kohdistuu kovia paineita lieventää kriisin sosiaalisia vaikutuksia, antaa tukea pakolaisille ja varmistaa ihmisarvoiset elinolot kaikille sekä laadukkaiden keskeisten palvelujen, kuten terveydenhuollon, koulutuksen ja asunnon, saatavuus;
1. korostaa, että Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen sosiaaliset ja taloudelliset seuraukset, korkea inflaatio ja yleisemmin epävarmat talousnäköymät vaikuttavat unionin talouden elpymiseen pandemian jälkeen ja edellyttävät vahvoja toimia erityisesti nuoren

sukupolven, perheiden, työntekijöiden ja yritysten, etenkin pk-yritysten, hyväksi; korostaa tässä yhteydessä unionin vuotuisen talousarvion 2023 ja erityisesti sosiaali- ja työllisyysalan unionin rahastojen ja rahoitusvälineiden, mukaan lukien Next Generation EU -väline ja elpymis- ja palautumistukiväline, ratkaisevan tärkeää roolia taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävä, oikeudenmukaisen, osallistavan ja syrjimättömän elpymisen varmistamisessa; huomauttaa, että Euroopan sosiaalirahasto plus (ESR+) on keskeinen tekijä unionin sosiaalisen ulottuvuuden vahvistamisessa ja tärkein väline, jolla investoidaan ihmisiin, edistetään korkeaa työllisyystasoa, parannetaan sosiaalista suojelua ja kehitetään osaavaa ja sopeutumiskykyistä työvoimaa, joka on valmis siirtymään vihreään ja digitaaliseen talouteen Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden mukaisesti; korostaa myös työttömiksi jääneille työntekijöille tarkoitettua Euroopan globalisaatorahaston (EGR), oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF), ReactEU-välineen ja siitä ESR+:aan osoitettujen lisävarojen, nuorisotyöllisyysaloitteen ja vähävaraisimmille suunnatun eurooppalaisen avun rahaston (FEAD) merkitystä;

2. tukee kaikkia toimia Ukrainan sotaa pakenevien ihmisten vastaanottamiseksi heidän alkuperästään tai kansalaisuudestaan riippumatta; pitää myönteisenä, että tilapäistä suojelua koskevaa direktiiviä ja koheesiopoliittista tukitoimea Euroopan pakolaisten auttamiseksi (CARE) on alettu soveltaa henkilöihin, jotka pakenevat sotaa ja hakevat turvapaikkaa unionin alueelta, ja kehottaa jatkamaan sen täytäntöönpanon rahoitusta; kehottaa komissiota seuraamaan huolellisesti tilapäistä suojelua koskevan direktiivin täytäntöönpanoa jäsenvaltioissa ja antamaan asiaankuuluvaa ohjeistusta täytäntöönpanon helpottamiseksi; on huolissaan pakolaisiin kohdistuvista syrjinnän ja hyväksikäytön muodoista sekä palkkoihin ja työoloihin liittyvästä epätasa-arvoisesta kohtelusta monissa jäsenvaltioissa; korostaa sosioekonomisia ja infrastruktuuriin liittyviä haasteita, joita Ukrainan sotaa pakenevia henkilöitä vastaanottavat jäsenvaltiot kohtaavat, erityisesti ne, jotka ovat Ukrainan naapurimaita ja joiden alueelle saapuu eniten tällaisia henkilöitä;
3. arvostaa unionin ja jäsenvaltioiden käyttöön ottamia toimenpiteitä, joilla puututaan Ukrainan sodan aiheuttamiin häiriöihin, autetaan pakolaisia kotoutumaan ja lievennetään energian hintojen vaikutusta yrityksiin ja kotitalouksiin; katsoo kuitenkin, että sodan vaikutuksista johtuvan työttömyyden ja alityöllisyyden estämiseksi on toteutettava lisätoimia jälleenrahoittamalla ja jatkamalla SURE-välinettä työllisyyden tukitoimenpiteiden tukemiseksi jäsenvaltioissa; kehottaa tässä yhteydessä vahvistamaan toimenpiteitä, joilla suojellaan tuloja, torjutaan köyhyyttä, edistetään oikeudenmukaista siirtymää ja autetaan lieventämään korkean inflaation vaikutuksia köyhempiin työntekijöihin ja kotitalouksiin seuraavien parin vuoden aikana aktivoimalla uudelleen SURE-välineen soveltamisala ja laajentamalla sitä, jotta voidaan tukea työajan lyhentämisjärjestelyjä ja tilapäisesti irtisanottavia työntekijöitä; kehottaa myös ottamaan käyttöön pysyvän välineen eurooppalaisen työttömyysvakuutusjärjestelmän muodossa työllisyyden suojelemiseksi ja työttömyyden torjumiseksi, mukaan lukien työpaikkojen ja työntekijöiden tulojen säilyttäminen ulkoisten häiriöiden aikana;
4. pitää valitettavana, että sosiaalisten vaikutusten talousarvioseuranta on hyvin kehittämätöntä, jotta voitaisiin mitata Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa koskevan toimintasuunnitelman tavoitteita; muistuttaa, että eurooppalainen ohjausjakso määritettiin välineeksi, jolla seurataan kehitystä unionin ja jäsenvaltioiden tasolla sosiaali-indikaattoreiden tulostaulun avulla; suhtautuu

myönteisesti Portossa vuonna 2021 pidetyn sosiaalialan huippukokouksen jälkeiseen parannettuun sosiaali-indikaattoreiden tulostauluun, joka toimii viitekehyksenä ”sosiaalisen edistyksen” seurannalle ja jolla pyritään havaitsemaan merkittävimmät jäsenvaltioiden, unionin ja euroalueen kohtaamat sosiaaliset ja työllisyshaasteet sekä ajan mittaan saavutettu edistys;

5. katsoo, että kun otetaan huomioon kaikki Ukrainan sotaan, covid-19:n kehitykseen, inflaatioon, teollisuuden rakenneuudistukseen ja ekologiseen siirtymään liittyvät epävarmuustekijät, rahalliselle tuelle on edelleen vahva tarve tulevina kuukausina;
6. muistuttaa, että ESR+:n odotetaan edistävän Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevan toimintasuunnitelman ja eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä hyväksytyjen asiaankuuluvien maakohtaisten suositusten täytäntöönpanoa; muistuttaa, että ohjelmia ja niiden määrärahoja olisi noudatettava, ja kehottaa myöntämään uusia varoja uusiin tehtäviin; on huolissaan monivuotisen rahoituskehityksen hyvin rajallisesta liikkumavarasta ja korostaa tarvetta lisätä menoja, jotta Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevan toimintasuunnitelman täytäntöönpanoa voidaan nopeuttaa;
7. korostaa, että unionin talousarvion on autettava jäsenvaltioita edistämään oikeudenmukaista siirtymää, sosiaalista ja taloudellista oikeudenmukaisuutta ja selviytymiskykyä, luomaan laadukkaita työpaikkoja ja ihmisarvoisia työoloja, jotka tarjoavat riittävät palkat ja sosiaaliturvan, korkeat työterveys- ja työturvallisuusnormit ja sukupuolten tasapuoliset mahdollisuudet, poistamaan köyhyyttä, vähentämään eriarvoisuutta, joka vaikuttaa erityisesti lapsiin, ja lisäämään ylöspäin suuntautuvaa sosioekonomista lähentymistä erityisesti ennennäkemättömien ja päällekkäisten kriisien aikana, jotta ketään ei jätetä jälkeen; korostaa, että toimitusketjun häiriöiden, myös elintarvikehuollossa, korkeiden energian hintojen, kiihtyvän inflaation ja keskeisiin palveluihin kohdistuvan jatkuvan paineen kaltaiset tekijät ovat pahentaneet sosiaalista ja taloudellista eriarvoisuutta ja heikentäneet monien työntekijöiden ja heidän perheidensä elin- ja työoloja sekä mielenterveyttä ja hyvinvointia; toteaa, että ne vaarantavat unionin talouden monilla aloilla, mikä vaikuttaa työttömyyteen, kotitalouksien ja työntekijöiden ostovoiman heikkenemiseen, köyhyyteen ajautumiseen ja sosiaaliseen eriarvoisuuteen, joka kohdistuu yhteiskuntiemme haavoittuvimmassa asemassa oleviin väestöryhmiin; korostaa tarvetta puuttua alueellisiin eroihin ja lisätä tukea haavoittuvimmassa asemassa oleville, vähävaraisille ja muita heikommassa asemassa oleville ryhmille; panee merkille, että komissio aikoo esittää tänä syksynä oikaisukirjelmän Ukrainan sodan ja RePowerEU-aloitteen talousarviovaikutusten vuoksi; korostaa tässä yhteydessä, että on tärkeää ottaa huomioon sodan sosioekonomiset vaikutukset, ja kehottaa analysoimaan mahdollisuuksia täydentää ESR+:n rahoitusta;
8. kehottaa laatimaan tilapäisen Euroopan sosiaalista selviytymis- ja palautumiskykyä koskevan paketin, jolla koordinoidaan toimenpiteitä ja keinoja, joilla vahvistetaan sosiaaliturvajärjestelmiä unionissa, mukaan lukien SURE-välineen jatkaminen ja jälleenrahoitus niin kauan kuin sodan sosioekonomiset seuraukset vaikuttavat edelleen kielteisesti työmarkkinoihin, ja perustamaan uuden sosiaalisia hätätilanteita koskevan unionin rahaston (”sosiaalinen pelastusjärjestely”) erilaisia kriisitilanteita varten, sillä niistä on tulossa yhä monitahoisempia, sekamuotoisempia ja monimutkaisempia;

9. suhtautuu myönteisesti CARE- ja CARE+ -aloitteiden perustamiseen; katsoo, että unionin olisi ensin käytettävä olemassa olevia taloudellisia resursseja sodan seurausten lieventämiseen ja kotiseudultaan siirtymään joutuneiden ukrainalaisten välittömiin tarpeisiin vastaamiseen; korostaa tässä yhteydessä tarvetta hyödyntää täysimääräisesti joustosäännöksiä käytettävissä olevien unionin varojen maksamiseksi mahdollisimman pian; kehottaa komissiota antamaan jäsenvaltioille mahdollisuuden käyttää hakematta jääneistä elpymis- ja palautumistukivälineen lainoista saatavia varoja sodasta johtuvien kielteisten taloudellisten ja sosiaalisten kustannusten kattamiseen;
10. kehottaa sekä komissiota että jäsenvaltioita varmistamaan, että RePowerEU otetaan käyttöön mahdollisimman nopeasti ja kohdennetaan ihmisiin, yrityksiin ja teollisuudenaloihin, joihin energian hintojen nousu vaikuttaa suhteettomasti;
11. katsoo, että unionin elpymisstrategian ytimessä olisi oltava puuttuminen sosiaalisiin eroihin unionin talousarvion ja kansallisten talousarvioiden avulla tekemällä sosiaalisia investointeja keskeisiin politiikan aloihin niiden ihmisten elin- ja työolojen parantamiseksi, joihin korkea inflaatio, Ukrainan sota, terveystilanne tai siirtymä kiihtyvään vihreään ja digitaaliseen muutokseen vaikuttavat; katsoo tämän vuoksi, että sosiaalisten riskien havaitsemiseen ja työllisyysvaikutusten ja pitkäaikaistyöttömyyden erojen huomioon ottamiseen tietyillä toimialoilla olisi puututtava asianmukaisesti; kehottaa siksi komissiota esittämään unionin talousarvion sosiaalimenoja varten kestävä kehityksen tavoitteita koskevien menojen seurantamenetelmän, joka perustuu Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteisiin sekä sosiaali-indikaattoreiden tulostauluun ja hyvinvointi-indikaattoreihin, jotta voidaan mitata monivuotisesta rahoituskehiksestä ja Next Generation EU -välineestä rahoitettujen eri rahastojen, välineiden ja järjestelyjen kokonaisvaikutusta;
12. korostaa tarvetta varmistaa, että ”ei merkittävää haittaa” -periaate otetaan huomioon unionin kaikessa toiminnassa toteuttamalla talousarviota toimielinten välisessä sopimuksessa sovitulla tavalla, ja suhtautuu myönteisesti komission ehdotukseen varainhoitoasetuksen muuttamisesta siten, että siihen sisällytetään ”ei merkittävää haittaa” -periaate kestävä rahoitusta ja vihreää siirtymää koskevan unionin sitoumuksen mukaisesti; kehottaa komissiota valvomaan ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen asianmukaista täytäntöönpanoa ja ryhtymään tarvittaessa välittömästi korjaaviin toimiin;
13. korostaa, että covid-19-pandemia luo edelleen epävarmuutta talousnäkyymiin ja että siksi on tärkeää tukea elpymistä jatkossakin ja vastata pandemiasta johtuviin sosiaalisiin ja työllisyyteen liittyviin haasteisiin sekä tukea työntekijöitä ja yrityksiä siirryttäessä kohti laajempaan solidaarisuuteen perustuvaa digitaalista, vihreämpää ja ilmastoneutraalia taloutta; korostaa, että on tärkeää toteuttaa asianmukaisia politiikkoja ja toimia, joilla tuetaan oikeudenmukaista työmarkkinasiirtymää, vahvistetaan talouksiemme kilpailukykyä sekä investoidaan sosiaaliseen osallisuuteen ja kehitetään edelleen muutosjoustavia ja kestäviä sosiaalisen suojelun järjestelmiä kaikkialla unionissa, erityisesti tukemalla lapsia, nuoria ja ikääntyneitä henkilöitä koskevia toimenpiteitä; korostaa tarvetta luoda kunnollisia ja kestäviä laadukkaita työpaikkoja, täydennys- ja uudelleenkoulutusta ja työntekijöiden elinikäistä oppimista koskevia politiikkoja, jotta voidaan vahvistaa koulutusohjelmia, jotka vastaavat nykyaikaisten työmarkkinoiden vaatimuksia; korostaa, että on investoitava sosiaalisiin infrastruktuureihin, jotta voidaan

vastata väestökehityksen haasteeseen, ja että työntekijöiden saataville on asetettava työttömyyttä ehkäiseviä mekanismeja ja alan vaihtoa tukevia välineitä, jotta voidaan tukea kestäväällä tavalla vihreää ja digitaalista siirtymää ja saavuttaa Portossa hyväksytyn toimintasuunnitelman tavoitteet; korostaa tässä yhteydessä tarvetta panna täysimääräisesti täytäntöön oikeudenmukaisen siirtymän mekanismi ja hyväksyä nopeasti sosiaalinen ilmastorahasto; korostaa, että asianmukainen asunto on ihmisoikeus ja että kaikille on taattava kunnollinen ja kohtuuhintainen asunto; kehottaa komissiota varmistamaan riittävän rahoituksen asunnottomuuden vähentämistä käsittelevälle eurooppalaiselle foorumille, jotta voidaan saavuttaa asunnottomuuden poistamista koskeva tavoite vuoteen 2030 mennessä; muistuttaa, että työkykyisten ja haavoittuvimmassa asemassa olevien ryhmien, kuten köyhyydessä elävien tai köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa olevien henkilöiden, vammaisten henkilöiden, nuorten ja ikääntyneiden, romanien, (pitkäaikais)työttömien, muuttajien, pakolaisten ja Ukrainasta siirtymään joutuneiden henkilöiden sekä maailman erilaisista konflikteista kärsivien muuttajien ja pakolaisten integroituminen työmarkkinoille on ensiarvoisen tärkeää; korostaa, että investoinnit työllisyyteen ja laadukkaisiin palveluihin maaseutualueilla ovat avainasemassa alueellisen eriarvoisuuden torjumisessa ja väestökehitykseen puuttumisessa näillä alueilla;

14. korostaa sosioekonomisten tekijöiden, kuten työttömyyden, asumisen epävarmuuden, opiskelupaineiden sekä mielenterveyden ja hyvinvoinnin, välistä yhteyttä ja vaatii, että niihin on puututtava, jotta varmistetaan unionin tasolla kokonaisvaltainen lähestymistapa mielenterveyteen; kehottaa jäsenvaltioita tekemään mielenterveydestä olennaisen osan unionin elpymistä covid-19-pandemiasta ja nykyisestä inflaatiotilanteesta; panee huolestuneena merkille, että monien pitkäaikaistyöttömyydestä, työllisyyden epävarmuudesta ja sosiaalisesta syrjäytymisestä kärsivien nuorten olosuhteet ovat huonontuneet, ja kehottaa luomaan ja tarjoamaan heille koordinoitusti mahdollisuuksia sosiaaliseen osallisuuteen vahvistetun nuorisotakuun, ESR+:n ja elpymis- ja palautumistukivälineen puitteissa;
15. on huolissaan siitä, että palkat ovat olleet laskusuunnassa ja että reaali-palkat laskevat tällä hetkellä useiden poikkeuksellisten energian hintasokkien seurauksena; katsoo, että tarvitaan kiireellisesti palkankorotuksia, jotta voidaan ylläpitää sisäistä kysyntää ja osallistavaa kasvua ja vähentää kaksinkertaisen kriisin vaikutuksia työntekijöihin ja kotitalouksiin, ja että tarvitaan lisätoimia, joilla voidaan auttaa työmarkkinaosapuolia toteuttamaan palkankorotuksia valmiuksien kehittämistä koskevan kolmikantakehyksen avulla ja ennakoida siten riittäviä vähimmäispalkkoja koskevan direktiivin odotettuja myönteisiä vaikutuksia;
16. panee merkille komission ehdotuksen osoittaa ESR+:aan 16,7129 miljardia euroa vuonna 2023, jotta voidaan tukea jäsenvaltioiden politiikkoja, joilla varmistetaan yhtäläiset mahdollisuudet, yhdenvertainen pääsy työmarkkinoille, oikeudenmukaiset ja laadukkaat työolot, sosiaalinen suojeleminen ja osallisuus, keskittyen erityisesti laadukkaaseen ja osallistavaan koulutukseen, elinikäiseen oppimiseen, lapsia ja nuoria varten tehtäviin investointeihin ja peruspalvelujen saatavuuteen, mutta ilmaisee yleisen huolensa otsakkeiden 2a ja 2b huomattavasti pienemmästä liikkumavarasta, joka vähentää mahdollisuutta reagoida joustavasti inflaation kiihtyessä, Ukrainan sodan aiheuttamassa epävarmassa sosioekonomisessa tilanteessa ja meneillään olevan terveystilanteen aikana; vaatii, että ESR+:lla on jatkossakin oltava keskeinen rooli

tuettaessa jäsenvaltioita, ihmisiä ja alueita korkean työllisyystason saavuttamisessa, jotta varmistetaan riittävät palkat, asianmukaiset työolot, terveet työympäristöt ja sosiaaliturva, oikeudenmukainen sosiaalinen suojelu ja osaava, kilpailukykyinen ja sopeutumiskykyinen työvoima, joka on valmis siirtymään vihreään ja digitaaliseen talouteen ja tulevaisuuden työelämään, sekä osallistavat ja yhtenäiset yhteiskunnat, jotka pyrkivät poistamaan köyhyyden ja toteuttamaan Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarissa vahvistetut periaatteet; kehottaa siksi vahvistamaan ESR+:aa täydentämällä sitä sosiaalisella pelastusjärjestelyllä, jossa lisätään julkista tukea nykyisille, yhteiskuntamme köyhimmille suunnatuille välineille;

17. panee merkille, että ESR+ hyväksyttiin ennen nykyistä kriisitilannetta, joka edellyttää tätä nykyä tähän mennessä suunniteltua suurempia julkisia ja sosiaalisia investointeja, ja että nykyinen rahoitussuunnitelma ei ehkä vastaa nykyisiä tarpeita;
18. toteaa, että ESR+:n ja elpymis- ja palautumistukivälineen on edistettävä Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa toteuttamalla sen periaatteet käytännössä ja valtavirtaistamalla sosiaaliset tavoitteet kaikkiin asiaankuuluviin säädöksiin, politiikkatoimiin ja täytäntöönpanosuunnitelmiin, jotka liittyvät Next Generation EU -välineeseen; korostaa, että olisi osoitettava riittävästi resursseja Portossa hyväksytyyn Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevan toimintasuunnitelman rahoittamiseen ja täytäntöönpanoon sekä Porton yleistavoitteiden saavuttamiseen ja että elpymis- ja palautumistukivälineestä olisi tehtävä pysyvä ja sen olisi sisällettävä vähintään 30 prosenttia varoja sosiaalisiin investointeihin, joilla vahvistetaan sosiaaliturvajärjestelmiä ja investoidaan sosiaaliturvaan, terveydenhuollon ja koulutuksen saatavuuteen, kohtuuhintaiseen asumiseen, työllisyyteen, oikeusasioihin ja haavoittuvassa asemassa oleville ryhmille tarkoitettuihin sosiaalipalveluihin; kehottaa tässä yhteydessä komissiota varmistamaan riittävästi henkilöstöä tämän tehtävän tukemiseen; katsoo, että Porton köyhyystavoitteet olisi eriteltävä paremmin kaikissa kansallisissa elpymis- ja palautumissuunnitelmissa ja unionin tasolla laatimalla toimintasuunnitelma ja vahva köyhyyden torjuntaa koskeva strategia, joita tuetaan huomattavilla investoinneilla, joilla puututaan kaikkiin köyhyyden näkökohtiin, myös työssäkäyvien köyhyyteen;
19. korostaa, että sekä unionin että kansallisen tason poliittisten päättäjien on asetettava etusijalle nuorisotyöttömyyden torjunta erityisesti osana EU:n elpymistoimia ja helpotettava ja tuettava nuorten pääsyä (uudelleen) työmarkkinoille ja niillä pysymistä, laadukkaiden asuntojen saantia, heidän koulutuspolkunsu loppuun saattamista ja taitojen kehittämistä, mukaan lukien digitaalisen ja vihreän talouden taidot, ja hyödynnettävä täysimääräisesti olemassa olevia aloitteita, kuten nuorisotakuuta; muistuttaa, että jäsenvaltiot, joissa työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien 15–29-vuotiaiden nuorten osuus on unionin keskiarvoa suurempi, ovat velvollisia osoittamaan vähintään 12,5 prosenttia ESR+:n määrärahoistaan vahvistetun nuorisotakuun täytäntöönpanoon, ja kehottaa kaikkia jäsenvaltioita eikä ainoastaan niitä, joihin nuorisotyöttömyys vaikuttaa eniten, investoimaan edelleen riittävästi ESR+:n varoja nuorten työllisyyttä tukeviin toimenpiteisiin; kehottaa jäsenvaltioita hyödyntämään parhaalla mahdollisella tavalla ESR+:n työllisyyden ja sosiaalisen innovoinnin toimintalohkoa (EaSI) sosiaaliseen innovointiin tehtäviin investointeihin ja työvoiman liikkuvuuden edistämiseen; pitää valitettavana, että EaSIa alettiin soveltaa myöhään vuonna 2021 ja että vuoden 2023 määrärahoja vähennettiin covid-19-pandemian ja muiden ongelmien

vuoksi, ja korostaa tarvetta kiristää tahtia ja saavuttaa täysimittainen toimintajärjestelmä vuonna 2024 ja etenkin panna täysimääräisesti ja tehokkaasti täytäntöön EU:n yhteisötalouden toimintasuunnitelmassa esitetyt toimenpiteet; korostaa, että on tärkeää toteuttaa Euroopan nuorison teemavuoden 2022 johdosta konkreettisia toimia ja toimintapolitiikkoja, joita nuoret ovat ehdottaneet sosiaalisen osallisuuden ja asumisen edistämiseksi, joilla torjutaan epävarmuutta ja alhaisia palkkoja sekä kohtuullista asumista koskevan oikeuden loukkauksia ja suojellaan työntekijöiden oikeuksia sekä kehitetään edelleen nuorten työllisyyttä ja yrittäjyyttä koskevia toimenpiteitä vuoden 2023 jälkeen ja joita tuetaan riittävällä rahoituksella; muistuttaa, että komission olisi raportoitava säännöllisesti eurooppalaisen lapsitakuun perustamisesta ja nuorisotakuun vahvistamisesta annettujen neuvoston suositusten täytäntöönpanosta;

20. pitää valitettavana, että köyhyys tai sosiaalinen syrjäytyminen tai niiden riski koskee yli neljäsosaa kaikista lapsista unionissa; korostaa, että Ukrainan sodan yhteydessä lasten köyhyyden torjunnasta tulee entistäkin tärkeämpää tulevina vuosina; pitää tässä yhteydessä myönteisenä eurooppalaisen lapsitakuun perustamista ja kehottaa komissiota laatimaan analyysin kunkin kansallisen toimenpideohjelman vaikutuksesta eurooppalaiseen lapsitakuuseen; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita kiinnittämään erityistä huomiota eurooppalaisen lapsitakuun täytäntöönpanoon sen varmistamiseksi, että avun tarpeessa oleville lapsille, erityisesti Ukrainasta pakeneville lapsille, tarjotaan maksuttomia ja laadukkaita palveluja, jotta he ovat tasavertaisessa asemassa unionin kansalaisia olevien lasten kanssa vastaanottajamaissa; kehottaa jälleen lisäämään kiireellisesti eurooppalaisen lapsitakuun rahoitusta vähintään 20 miljardin euron budjetilla; muistuttaa tässä yhteydessä parlamentin kannasta, jonka mukaan kaikkien jäsenvaltioiden eikä ainoastaan niiden, joissa lasten köyhyys on yleisintä, olisi osoitettava vähintään 5 prosenttia ESR+:n yhteistyössä hallinnoitavista määrärahoista eurooppalaiseen lapsitakuuseen liittyvien toimien tukemiseen; kehottaa lisäksi komissiota tukemaan lapsitakuun tehokasta täytäntöönpanoa asettamalla saataville kaikki käytettävissä olevat resurssit, kuten ESR+, ReactEU-väline ja elpymis- ja palautumistukiväline, ja kehottaa jäsenvaltioita käyttämään niitä täysimääräisesti;
21. varoittaa meneillään olevan sodan vaikutuksista globaaleihin elintarvikeketjuihin ja elintarvikkeiden hintoihin sekä ostovoimaan kohdistuvista seurauksista; korostaa, että elintarvikkeiden hintojen nousun vuoksi uudessa ESR+:ssa lisätään sosiaalista osallisuutta edistävien toimenpiteiden vähimmäismäärärahoja ja että FEAD:n toimenpiteisiin lisätään 3 prosenttia, ja kannustaa jäsenvaltioita osoittamaan varoja enemmän kuin ESR+:n mukaisesti vaaditut määrät;
22. muistuttaa, että tämänhetkiset kriisit vaikuttavat vakavasti myös ikääntyneisiin, ja korostaa, että unionilla ei ole politiikkatoimia väestörakenteen muutoksen vaikutuksiin vastaamiseksi, mistä esimerkkinä on asianmukaisten ja kohtuuhintaisten asuntojen, laadukkaan hoivatarjonnan ja riittävien hoiva- ja tukipalvelujen puute; korostaa, että talousarviossa olisi korostettava, että on tärkeää turvata ja edistää ikääntyneiden henkilöiden ihmisarvoa ja heidän perusoikeuksiaan unionissa ottamalla käyttöön ihmisarvoista ikääntymistä koskeva kriteeri ja riittävä rahoitus asuntoinvestointien tukemiseksi, jotta voidaan puuttua tehokkaasti kasvaviin ongelmiin, jotka liittyvät kohtuuhintaisten asuntojen puutteeseen, huonoihin asuinoloihin, asuntomarkkinoilta syrjäytymiseen ja asunnottomuuteen;

23. muistuttaa, että tämänhetkiset kriisit ja Ukrainan sota vaikuttavat laajemmin naisiin, jotka ovat suuremmassa vaarassa joutua kärsimään työllisyys- ja sosiaalisista seurauksista; korostaa, että Portossa hyväksyty työllisyyttä koskeva yleistavoite voidaan saavuttaa vain hyväksymällä kansallisella tasolla kunnianhimoisia tavoitteita naisten, myös pakolaisten, pääsemiseksi työmarkkinoille luomalla kannustimia ja infrastruktuureja sekä poistamalla esteitä ja syrjintää; kehottaa valtavirtaistamaan sukupuolittetun budjetoinnin, jotta voidaan sovittaa paremmin yhteen politiikat ja toimet, joilla edistetään naisten yhdenvertaista osallistumista työmarkkinoille, ja saadaan käyttöön kattavat järjestelmät, joilla seurataan ja mitataan sukupuolten osuutta talousarviomäärärahoista, naisten osallistumista työmarkkinoille, työhön pääsyä sekä työllisyys- ja palkkaeroja;
24. palauttaa mieliin EGR:n merkityksen, jotta voidaan osoittaa solidaarisuutta ja tarjota reaktiivista apua työttömiksi jääneille työntekijöille tai itsenäisille ammatinharjoittajille, jotka ovat joutuneet lopettamaan toimintansa merkittävien rakenneuudistusten vuoksi, ja tukea heitä ihmisarvoisiin ja kestäviin työpaikkoihin paluun yhteydessä ja erityisesti niitä, joihin on kohdistunut globalisaation, maailmankaupan merkittävien muutosten, kauppariitojen, unionin kauppasuhteissa tai sisämarkkinoiden koostumuksessa tapahtuneiden merkittävien muutosten ja rahoitus- tai talouskriisien sekä vähähiiliseen talouteen siirtymisen vaikutuksia tai digitalisaation tai automaation seurauksia; panee merkille, että EGR:ää varten on varattu vuodeksi 2023 yhteensä 205,3 miljoonan euron maksusitoumusmäärärahat (tämä on noin 1 prosentti enemmän kuin vuonna 2022 ja vastaa monivuotisen rahoituskehyksen enimmäismäärää);
25. kehottaa perustamaan ohjelman, jolla edistetään tiedotuskampanjoita ammattiliittojen, ammatillisen järjestäytymisen ja työehtosopimusten merkityksestä, jotta voidaan saavuttaa oikeudenmukaisempi yhteiskunta muun muassa parantamalla työoloja, palkkoja ja elinoloja;
26. palauttaa mieliin, että JTF:llä tuetaan alueita ja ihmisiä, joilla on sosioekonomisia ja työllisyyteen liittyviä haasteita, jotka aiheutuvat unionin siirtymisestä ilmastoneutraaliin talouteen vuoteen 2050 mennessä; panee merkille komission vuonna 2023 myöntämät 1,4662 miljardin euron määrärahat; korostaa sen merkitystä käsiteltäessä siirtymän sosiaalisia näkökohtia, erityisesti tukea työnhakijoille, mukaan lukien työnhakuneuvonta, täydennys- ja uudelleen koulutus ja työnhakijoiden aktiivinen osallistuminen työmarkkinoille, sekä investointeja älykkääseen ja kestäväan liikkuvuuteen, muita koulutukseen ja sosiaaliseen osallisuuteen liittyviä toimia, mukaan lukien investoinnit koulutuskeskusten sosiaaliseen infrastruktuuriin, lastenhoitopalveluihin ja vanhusten hoivapalveluihin, ja mahdollisuutta tukea investointeja suuriin yrityksiin ”tuettavilla alueilla” alueellisten valtiontukea koskevien suuntaviivojen mukaisesti, jos tällainen tuki on tarpeen työpaikkojen luomiseksi kyseisellä alueella;
27. tukee voimakkaasti koheesiopolitiikan rahoitusta unionin talousarvion ensisijaisena rahoitusvälineenä, joka mahdollistaa taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden ja on yksi elpymisen kulmakivistä; korostaa sen olevan tärkeä unionin strategisten tavoitteiden, kuten työllisyyden, köyhyyden torjunnan, sukupuolten tasa-arvon, ilmastoneutraalin talouden ja innovoinnin, saavuttamisen kannalta sekä osallistavamman ja kestävämmän unionin liikkeellepaneva voima; korostaa, että

aluepolitiikalla on oltava keskeinen rooli kaikkien sukupuolten yhtäläisten työmahdollisuuksien edistämisessä ja työntekijöiden uudelleen koulutuksen tukemisessa tarjoamalla asianmukaista elinikäistä koulutusta;

28. muistuttaa, että 7. toukokuuta 2021 annetussa Porton julistuksessa asetettiin tavoitteeksi vähentää köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa olevien ihmisten määrää vähintään 15 miljoonalla vuoteen 2030 mennessä; pitää myönteisenä, että FEAD sisällytettiin ESR+:aan ja että vuonna 2023 vähintään 3 prosenttia ESR+:n määrärahoista on käytettävä vähävaraisimmille suunnattuun elintarvikeapuun ja perushyödykkeisiin; pitää myönteisenä komission arviota, jonka mukaan ESR+:n pitäisi edistää myös köyhyyden poistamista tukemalla asiaankuuluvia kansallisia järjestelmiä, ja sitä, että vähintään 4 prosentilla sen yhteistyössä hallinnoitavista määrärahoista on tuettava vähävaraisimpia, myös pakolaisia;
29. kehottaa komissiota varmistamaan, että unionin talousarvio, elpymis- ja palautumistukiväline mukaan lukien, on sosiaalisesti osallistava ja että sukupuoli ja vammaisuus valtavirtaistetaan vuoden 2023 yleiseen talousarvioon, muun muassa ottamalla käyttöön talousarviomäärärahojen seurantajärjestelmä, jolla edistetään naisten ja vammaisten henkilöiden yhdenvertaista osallistumista ja itsenäistä elämää sukupuolten tasa-arvoa ja vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevien EU:n strategioiden ja vammaisyleissopimuksen mukaisten unionin sitoumusten mukaisesti;
30. muistuttaa, että pilottihankkeet ja valmistelutoimet ovat olennaisen tärkeitä välineitä uusien toimintapoliittisten aloitteiden testaamiseksi työllisyyden ja sosiaalisen osallisuuden aloilla muun muassa tiedonkeruun avulla; muistuttaa, että niiden arviointi perustuu toimielinten väliseen sopimukseen, ja kehottaa jälleen komissiota arvioimaan pilottihankkeita ja valmistelutoimia koskevat ehdotukset puolueettomasti oikeudellisen ja taloudellisen arvioinnin perusteella siten, että luokittelu vastaa ehdotusten ansioita; ilmaisee pettymyksensä vuoden 2023 talousarviota koskevien ehdotusten huonoon ja epäselvään arviointiin ja pyytää komissiota antamaan tarkat ja yksityiskohtaiset selvitykset kyseisistä arvioinneista sekä konkreettisia esimerkkejä unionin toimista, joiden katsotaan kattavan ehdotukset; muistuttaa lisäksi, että hyväksytyjen pilottihankkeiden ja valmistelutoimien täytäntöönpanossa on noudatettava hyväksytyä ehdotusta;
31. muistuttaa, että unionin erillisvirastoilla on tärkeä rooli erityisosaamisen tarjoamisessa unionin toimielimille ja jäsenmaille erityisesti työllisyys- ja sosiaaliasioista ja että niille on annettava tarvittavat resurssit, jotta ne voivat hoitaa jatkuvasti kehittyviä tehtäviään; panee merkille, että erillisvirastoja koskevat vuoden 2023 ennakoarviot ovat yhdenmukaisia talousarviosuunnitelman kanssa; pitää myönteisenä, että Irlannissa Eurofoundiin sovellettavan korjauskertoimen jyrkkä nousu kompensoituu ainakin osittain; muistuttaa tarpeesta varmistaa riittävien varojen osoittaminen Euroopan työviranomaiselle (ELA), mikä on ratkaisevan tärkeää vakauden ja sen toimeksiannon täysimääräisen toteuttamiseksi muun muassa siten, että tarjotaan riittävä ja pysyvä henkilöstö pätevimpien hakijoiden houkuttelemiseksi virkoihin; toteaa, että ELA:lla olisi oltava tarvittavat resurssit kansallisten työsuojelutarkastuslaitosten ja -viranomaisten sekä työmarkkinaosapuolten tukemiseen ja vahvistamiseen, jotta voidaan edistää työvoiman oikeudenmukaista liikkuvuutta ja torjua rajat ylittäviä petoksia ja väärinkäytöksiä;

32. pitää valitettavana, että budjettikohdan 07 20 04 06 (E erityiset toimivaltuudet sosiaalipolitiikan alalla, työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu mukaan luettuna) määrärahoja on vähennetty; muistuttaa, että vahva työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu on keskeinen osa Euroopan sosiaalista mallia ja unionin sitoumusta edistää työmarkkinaosapuolten roolia ja helpottaa työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 152 artiklan mukaisesti; korostaa, että on varmistettava riittävä tuki työmarkkinaosapuolten vuoropuhelulle ja kehitettävä ja parannettava työmarkkinaosapuolten valmiuksia ja lisättävä tämän budjettikohdan määrärahoja sekä taattava riittävä tuki työntekijäjärjestöille suunnatuille tiedotus- ja koulutustoimille ottaen huomioon myös inflaation vaikutus henkilöstömenoihin ammattiyhdistysinstituuttien talousarvioissa;
33. katsoo, että on olennaisen tärkeää suojella ja edistää monikielisyyden periaatetta, sillä monikielisyys edistää demokraattista osallistumista ja avoimuutta; kehottaa tässä yhteydessä lisäämään riittävästi unionin toimielinten, myös Euroopan parlamentin ja komission, tulkkaus- ja käännöspalvelujen rahoitusta;
34. kehottaa takaamaan unionin toimielimissä, myös Euroopan parlamentissa, kunnolliset työolot ja oikeudenmukaiset palkat päiväkotien sekä siivous- ja ateriapalvelujen työntekijöille; kehottaa tässä yhteydessä painokkaasti tekemään näistä palveluista toimielimen sisäisiä ja ottamaan kyseiset työntekijät toimielimen palvelukseen;
35. muistuttaa talousarvioon liittyvän vastuuvollisuuden ja priorisoinnin merkityksestä; korostaa, että nykyisessä monivuotisessa rahoituskehyksessä 2021–2027 käytettävissä oleva joustavuus ei riitä kattamaan täysin Ukrainan sodan ja covid-19-pandemian aiheuttamia rahoitustarpeita; muistuttaa, että näitä välineitä ei suunniteltu eikä mitoitettu vastaamaan uusiin haasteisiin ja tuleviin kriisitilanteisiin siten, että samalla ylläpidetään investointeja unionin ohjelmiin ja toimintapolitiikkoihin sekä tärkeisiin painopisteisiin, kuten oikeudenmukaiseen, vihreään ja digitaaliseen siirtymään; korostaa, että on tärkeää lisätä joustavuutta ja taata riittävät resurssit suuriin kriiseihin ja niiden sosiaaliin ja työmarkkinavaikutuksiin vastaamiseen, ja muistuttaa samalla, että inflaation vuoksi monivuotisen rahoituskehysten enimmäismääriin kohdistuu suuria paineita eikä käytettävissä ole liikkumavaraa suurimpiin haasteisiin vastaamiseen vuotuisessa talousarviomenettelyssä; kehottaa komissiota tekemään perusteellisen analyysin nykyisten haasteiden erilaisista vaikutuksista koko monivuotiseen rahoituskehukseen 2021–2027 ja tarkistamaan nykyistä monivuotista rahoituskehystä kiireellisesti ja kattavasti mahdollisimman pian ja viimeistään vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä, jotta voidaan tarjota unionin talousarviossa lisää joustavuustarpeita, mukaan lukien vapautettujen määrärahojen täysimääräinen hyödyntäminen, odottamattomiin ja kiireellisiin tarpeisiin vastaamiseksi; odottaa, että tällaisessa visiossa otetaan huomioon Ukrainan sodan pitkän aikavälin vaikutukset sekä toteutetut hätätoimenpiteet;
36. muistuttaa, että tällä hetkellä ainoa seurantamenetelmä on komission delegoitu asetukset (EU) 2021/2105, jossa määritellään menetelmä sosiaalimenojen raportointia varten, mutta tätä ei voida pitää Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin valtavirtaistamisena elpymis- ja palautumistukivälineessä, koska kyse on pikemminkin elpymis- ja palautumistukivälineen menojen raportoinnista käyttäen makrotason luokkia, joita ei voida yhdistää mihinkään sosiaaliin tavoitteisiin; kehottaa komissiota ottamaan

käyttöön tulevassa monivuotisessa rahoituskehyksessä menetelmän sosiaalisten näkökohtien valtavirtaistamiseksi sosiaalisia tavoitteita koskevassa meno-ohjelmassa; katsoo, että tällaisen menetelmän olisi oltava seurantajärjestelmä, jolla seurataan, miten erityistoimilla edistetään tiettyä toimintapoliittista painopistettä, ja tarjottava mahdollisuus laskea ja yhdistää menoja unionin talousarvion tasolla ja seurata edistymistä;

37. suhtautuu myönteisesti komission toteuttamaan sukupuolitietoisien budjetoinnin luokitteluun ja toteaa, että on jatkettava 0*-ohjelmien analysointia sekä menetelmiä, joilla seurataan sukupuolten tasa-arvon edistämistä koskevan kolmannen toimintasuunnitelman täytäntöönpanoa; muistuttaa, että covid-19-pandemiasta johtuva taloudellinen ja sosiaalinen kriisi, sukupuolistuneen väkivallan lisääntyminen mukaan lukien, on vaikuttanut erityisen kielteisesti naisiin; pyytää sen vuoksi lisäämään Daphne-ohjelman rahoitusta; korostaa, että sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistaminen ja sukupuolten tasa-arvo ovat kulmakivi, joka mahdollistaa Euroopan potentiaalin täysimääräisen saavuttamisen; korostaa Euroopan tasa-arvoinstituutin tärkeää roolia ja tarvetta varmistaa riittävä rahoitus ja henkilöstö sen tehtäviä varten;
38. kehottaa toteuttamaan sukupuolitietoista budjetointia siten, että talousarviomäärärahojen kohdentamisessa otetaan huomioon sukupuolinäkökohdat huomioon ottava arviointi edellisestä budjettikaudesta ja varmistetaan tasavertainen osallistuminen talousarvioprosessiin; korostaa, että sukupuolitietoinen budjetointi edellyttää myös talousarvion yhdistämistä sukupuolten tasa-arvoa koskeviin tavoitteisiin, sukupuolten tasa-arvoa koskevien menojen jäljittämistä sekä ohjelmien ja menojen sukupuolisensitiivisen uudelleentarkastelun varmistamista, jotta niitä voidaan mukauttaa seuraavalla kaudella.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	8.9.2022
Lopullisen äänestyksen tulos	+ : 34 - : 5 0 : 2
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Gabriele Bischoff, Milan Brglez, Jordi Cañas, David Casa, Ilan De Basso, Margarita de la Pisa Carrión, Jarosław Duda, Estrella Durá Ferrandis, Cindy Franssen, Helmut Geuking, Alicia Homs Ginel, Agnes Jongerius, Radan Kanev, Stelios Kypouropoulos, Katrin Langensiepen, Miriam Lexmann, Elena Lizzi, Sandra Pereira, Dragoş Pîslaru, Dennis Radtke, Elżbieta Rafalska, Guido Reil, Mounir Satouri, Eugen Tomac, Romana Tomc, Tomáš Zdechovský
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Alex Agius Saliba, Konstantinos Arvanitis, Carmen Avram, Rosa D'Amato, Lina Gálvez Muñoz, Pierfrancesco Majorino, Alin Miţuţa, Samira Rafaela, Eugenia Rodríguez Palop, Birgit Sippel, Véronique Trillet-Lenoir, Marie-Pierre Vedrenne
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Pietro Bartolo, Morten Løkkegaard, João Pimenta Lopes

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

34	+
PPE	David Casa, Jarosław Duda, Cindy Franssen, Helmut Geuking, Radan Kanev, Stelios Kypouropoulos, Miriam Lexmann, Dennis Radtke, Eugen Tomac, Romana Tomc, Tomáš Zdechovský
RENEW	Jordi Cañas, Morten Løkkegaard, Alin Mituța, Dragoș Pîslaru, Samira Rafaela, Véronique Trillet-Lenoir, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Alex Agius Saliba, Carmen Avram, Pietro Bartolo, Gabriele Bischoff, Milan Brglez, Ilan De Basso, Estrella Durá Ferrandis, Lina Gálvez Muñoz, Alicia Homs Ginel, Agnes Jongerius, Pierfrancesco Majorino, Birgit Sippel
THE LEFT	Eugenia Rodríguez Palop
VERTS/ALE	Rosa D'Amato, Katrin Langensiepen, Mounir Satouri

5	-
ECR	Margarita de la Pisa Carrión
ID	Guido Reil
THE LEFT	Konstantinos Arvanitis, Sandra Pereira, João Pimenta Lopes

2	0
ECR	Elżbieta Rafalska
ID	Elena Lizzi

Symbolien selitys

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää

7.9.2022

YMPÄRISTÖN, KANSANTERVEYDEN JA ELINTARVIKKEIDEN TURVALLISUUDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO

budjettivaliokunnalle

esityksestä Euroopan unionin yleiseksi talousarvioksi varainhoitovuodeksi 2023 – kaikki
pääluokat
(2022/0212(BUD))

Valmistelija: Pascal Canfin

EHDOTUKSET

Ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. korostaa, että unionin on oltava sitoutunut vuoden 2023 talousarviossaan selviytymiskykyiseen, kestävään ja kaikkien kannalta sosiaalisesti oikeudenmukaiseen elpymiseen ja saatettava päätökseen unionin ilmasto-, energia- ja ympäristötavoitteiden tarkistetut puitteet vuodeksi 2030; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan, että 55-valmiuspakettiin sisältyvien asiakokonaisuuksien hyväksyminen ja täytäntöönpano toteutuu sujuvasti, jotta autetaan varmistamaan, että unioni saavuttaa vuoden 2030 tavoitteensa ja on ilmastoneutraali viimeistään vuoteen 2050 mennessä, ja toteaa samalla, että unionin nykyisiä politiikkoja on parannettava merkittävästi, jotta ne olisivat yhdenmukaisia sellaisen kehityspolun kanssa, joka mahdollistaa ilmaston lämpenemisen rajoittamisen alle 1,5 celsiusasteeseen;
2. suhtautuu myönteisesti komission REPowerEU-suunnitelmaan, jolla nopeutetaan vihreää siirtymää ja lisätään unionin energiaomavaraisuutta erityisesti lopettamalla fossiilisten polttoaineiden tuonti Venäjältä mahdollisimman pian; korostaa, että Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tasapuolisen täytäntöönpanon nopeuttaminen sekä vähentää unionin riippuvuutta kolmansista maista että mahdollistaa ilmasto- ja energiatavoitteidemme saavuttamisen; on erittäin huolissaan elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan REPowerEU-luvun uusien varojen rajallisuudesta; ilmaisee siksi syvän huolensa ehdotuksesta käyttää päästökauppajärjestelmän markkinavakausvarantoa rahoittamaan osa näistä toimenpiteistä, mikä vaarantaa päästökauppajärjestelmän taloudellisten ja ympäristötavoitteiden tinkimättömyyden, mutta korostaa samalla sitoumustaan olla luomatta rahoitusvajetta ja varmistaa päästökauppajärjestelmän eheys ja kyky saavuttaa vuoden 2030 ilmastotavoite ja tarkastella kaikkia päästökauppa-asetuksen soveltamisalaan kuuluvia vaihtoehtoja sekä ilmastotavoitteiden että REPower EU -tavoitteiden saavuttamiseksi; korostaa tässä yhteydessä, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 191 artiklassa unioni

sitoutuu pyrkimään ympäristönsuojelun korkeaan tasoon ja parantamaan sen laatua muun muassa soveltamalla ennalta varautumisen periaatetta ja periaatteita, joiden mukaan ennalta ehkäiseviin toimiin olisi ryhdyttävä, ympäristövahingot olisi torjuttava ensisijaisesti niiden lähteellä ja saastuttajan olisi maksettava; katsoo lisäksi, että komission ja jäsenvaltioiden on aina varmistettava oikeussuojan saatavuus REPowerEU-suunnitelman täytäntöönpanon aikana; muistuttaa, että hiilivoimaloiden elvyttäminen joissakin jäsenvaltioissa on suora uhka unionin tavoitteelle vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 55 prosentilla vuoteen 2030 mennessä;

3. kehottaa jälleen luopumaan asteittain haitallisista tuista ja varmistamaan johdonmukaisuuden kaikkien EU:n rahastojen ja ohjelmien välillä; korostaa, että ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukaisesti EU:n talousarviosta ei saisi myöntää tukea hankkeille ja ohjelmille, jotka ovat ristiriidassa ilmaston lämpenemisen rajoittamista alle 1,5 celsiusasteeseen koskevan tavoitteen tai biologisen monimuotoisuuden vähenemissuuntauksen pysäyttämistä ja kääntämistä koskevan tavoitteen kanssa; muistuttaa, että kahdeksannessa ympäristöä koskevassa toimintaohjelmassa vahvistetaan mahdollistavaksi edellytykseksi ympäristön kannalta haitallisten tukien asteittainen poistaminen, muun muassa asettamalla määräaika fossiilisten polttoaineiden tukien asteittaiselle poistamiselle siten, että vastataan tavoitteeseen rajoittaa ilmaston lämpeneminen 1,5 celsiusasteeseen, sekä luomalla sitova unionin kehys, jolla seurataan jäsenvaltioiden edistymistä fossiilisten polttoaineiden tukien asteittaisessa poistamisessa sovitun menetelmän mukaisesti ja raportoidaan siitä;
4. olettaa, että ilmastoa ja biologista monimuotoisuutta koskevat valtavirtaistamistavoitteet unionin talousarviossa ja Euroopan unionin elpymisvälineen menoissa saavutetaan toimielinten sopimuksessa vahvistettujen tavoitteiden¹ mukaisesti; muistuttaa, että monivuotisessa rahoituskehyksessä biologiseen monimuotoisuuteen liittyvät menotavoitteet ovat 7,5 prosenttia vuodesta 2024 alkaen ja 10 prosenttia vuodesta 2026 alkaen; korostaa, että olisi kaikin tavoin pyrittävä siihen, että biologiseen monimuotoisuuteen liittyvät menot olisivat 10 prosenttia vuodesta 2023 alkaen; suhtautuu myönteisesti toimiin avoimemman ja kattavamman raportoinnin aikaansaamiseksi, erityisesti toimintamenojen ohjelmaselvityksissä (unionin talousarvioesityksen varainhoitovuodeksi 2023 valmisteluasiakirja²), komission varainhoitovuotta 2023 koskevan ennakkoarvion asiaa koskevassa luvussa³ sekä komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa ”Ilmaston valtavirtaistamisen arkkitehtuuri”⁴ esitettyihin selvennyksiin ilmastoasioiden valtavirtaistamisesta, ja korostaa, että on tehtävä riittävät jälkiarvioinnit ja parannettava käytettävissä olevien tietojen tarkkuutta; kehottaa komissiota ottamaan huomioon Euroopan

¹ Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välinen toimielinten sopimus, tehty 16 päivänä joulukuuta 2020, talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta sekä uusista omista varoista, mukaan lukien etenemissuunnitelma uusien omien varojen käyttöönottamiseksi (EUVL L 433 1, 22.12.2020, s. 28–46).

² https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/about_the_european_commission/eu_budget/wd_i_final_web_v2_kvao22003enn.pdf

³ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/about_the_european_commission/eu_budget/wd_0_final_web_v4_kvao22002enn.pdf

⁴ Ilmastotoimien valtavirtaistamisen arkkitehtuuri vuosien 2021–2027 monivuotisessa rahoituskehyksessä, SWD(2022)0225 final, 20.6.2022.

tilintarkastustuomioistuimen päätelmät, jotka koskevat liian suuriksi arvioituja ilmastomenoja⁵ erityisesti YMP:n valtavirtaistamistavoitteiden osalta, ja korostaa tässä yhteydessä YMP:n strategiasuunnitelmien ja biologisen monimuotoisuuden menojen merkitystä⁶; kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan biologisen monimuotoisuuden sisällyttämisen kumppanuussopimuksiin ja toimenpideohjelmiin sekä YMP:n strategiasuunnitelmiinsa ja lisäämään ponnistelujaan, jotta monivuotisessa rahoituskehyksessä saavutetaan biologisen monimuotoisuuden vähintään 10 prosentin menotavoite mahdollisimman pian; pitää myönteisenä loppuraporttia biologisen monimuotoisuuden rahoittamisesta ja seurannasta⁷ ja kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita panemaan sen suositukset nopeasti täytäntöön; kehottaa komissiota panemaan täytäntöön ilmastonmuutokseen sopeutumista koskevan mekanismin, jotta voidaan toteuttaa korjaavia toimia EU:n yksittäisten meno-ohjelmien ilmastomenotavoitteiden saavuttamisessa mahdollisesti esiintyvien puutteiden korjaamiseksi;

5. korostaa, että yli 50 prosenttia biologisen monimuotoisuuden kokonaismenoista on ennustettu vanhan menetelmän⁸ mukaisesti; ottaa huomioon, että Euroopan maatalouden tukirahaston ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston ennusteita vuosiksi 2023 ja 2027 ei ole vielä päivitetty YMP:n strategiasuunnitelmien mukaisesti; korostaa, että biologisen monimuotoisuuden rahoitusvaje vuosien 2021 ja 2030 välisenä aikana on noin 18,69 miljardia euroa vuodessa⁹; kehottaa saattamaan biologisen monimuotoisuuden seurantamenetelmän täysin ajan tasalle mahdollisimman pian ja korostaa tarvetta kuroa umpeen rahoitusvaje tämän mietinnön 3 kohdan mukaisesti;
6. kehottaa toteuttamaan välittömiä toimia ja jatkamaan työtä, jotta saavutetaan yleinen tavoite, jonka mukaan vähintään 30 prosenttia monivuotisen rahoituskehyksen ja Next Generation EU -välineen (NGEU) menoista osoitetaan ilmastotavoitteisiin ja 7,5 prosenttia monivuotisen rahoituskehyksen vuotuisista menoista biologista monimuotoisuutta koskeviin tavoitteisiin vuonna 2024 ja vähintään 10 prosenttia vuosina 2026 ja 2027, tarkistettuna ylöspäin seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä ottaen samalla huomioon ilmasto- ja biologista monimuotoisuutta koskevien tavoitteiden nykyiset päällekkäisyydet; on huolissaan ennakoarvion tuoreimmista luvuista, joiden mukaan on olemassa välitön vaara, että biologista monimuotoisuutta koskevat menositoumukset jäävät kauas vuosille 2026 ja 2027 asetetuista tavoitteista; pitää valitettavana, että biologisen monimuotoisuuden tukemiseen varattu osuus EU:n vuoden 2023 talousarvioesityksessä on vain 5,5 prosenttia; muistuttaa, että 37 prosenttia asetuksen (EU) 2021/241 mukaisista menoista olisi osoitettava ilmastotavoitteisiin;

⁵ Tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomus: Ilmastomenot EU:n talousarviossa vuosina 2014–2020

⁶ Tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomus: Viljelyalueiden biologinen monimuotoisuus: laskusuunnassa YMP:stä saadusta rahoituksesta huolimatta

⁷ Euroopan komissio, ympäristöasioiden pääosasto, Nesbit, M., Whiteoak, K., Underwood, E. ym., Biodiversity financing and tracking: Final Report, (2022).

⁸ https://ec.europa.eu/info/strategy/eu-budget/performance-and-reporting/mainstreaming/biodiversity-mainstreaming_fi

⁹ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/793eb6ec-dbd6-11ec-a534-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-258471562> (s. 14)

7. suhtautuu myönteisesti biologiseen monimuotoisuuteen liittyviä menoja koskevaan raportointiin ja että on julkaistu komission tutkimus, joka tukee biologisen monimuotoisuuden seurantamenetelmää ja siirtymistä (vaikutuksiin perustuviin) tulosindikaattoreihin sekä valtavirtaistamistavoitteiden saavuttamista koskevaan ennusteeseen toimielinten välisessä sopimuksessa sovitulla tavalla; painottaa tarvetta varmistaa ilmastorahoituksen ja biologisen monimuotoisuuden rahoituksen johdonmukaisuus; muistuttaa YMP:n ensisijaisesta merkityksestä biologisen monimuotoisuuden valtavirtaistamisen kannalta ja kehottaa komissiota panemaan täytäntöön tutkimuksen suositukset tältä osin; kehottaa komissiota puuttumaan tilintarkastustuomioistuimen esiin tuomiin huolenaiheisiin, jotka koskevat biologista monimuotoisuutta koskevien menojen tehottomuutta YMP:n yhteydessä¹⁰;
8. kehottaa komissiota julkaisemaan ohjelmakohtaiset määrät ja osuudet menoista, joilla edistetään sekä biologista monimuotoisuutta että ilmastoa koskevia tavoitteita, kun se esittää vuotuisia talousarvioita; suhtautuu myönteisesti komission pyrkimykseen raportoida vaikutuksista ja kehottaa tekemään tästä säännöllisen osan tuloksellisuuden raportointikehystä mahdollisimman pian;
9. korostaa, että tilintarkastustuomioistuin totesi kestävästä rahoituksesta koskevassa erityiskertomuksessaan, että ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta ei sovelleta kaikkiin EU:n menoihin ja että useat EU:n meno-ohjelmat mahdollistavat ympäristön kannalta haitallisten toimintojen rahoittamisen¹¹; korostaa tarvetta varmistaa, että ”ei merkittävää haittaa” -periaate otetaan huomioon unionin kaikessa toiminnassa, myös elpymis- ja palautumistukivälisessä, toteuttamalla talousarviota toimielinten välisessä sopimuksessa sovitulla tavalla, ja suhtautuu myönteisesti komission ehdotukseen varainhoitoasetuksen muuttamisesta siten, että asetukseen sisällytetään ”ei merkittävää haittaa” -periaate kestävästä rahoituksesta ja vihreää siirtymää koskevan unionin sitoumuksen mukaisesti; kehottaa komissiota valvomaan ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen asianmukaista täytäntöönpanoa ja ryhtymään tarvittaessa välittömästi korjaaviin toimiin;
10. muistuttaa tarpeesta osoittaa unionin vuoden 2023 talousarviossa riittävästi henkilö- ja taloudellisia resursseja vuoteen 2030 ulottuvan EU:n biodiversiteettistrategian, Pellolta pöytään -strategian, maaperästrategian, pölyttäjiä koskevan EU:n aloitteen, metsästrategian, kiertotalouden toimintasuunnitelman, kestävyyttä edistävän kemikaalistrategian ja saasteettomuustoimintasuunnitelman täytäntöönpanoon; pitää erittäin valitettavana, että komissio ei järjestelmällisesti puutu pysyvään ongelmaan, joka liittyy henkilöstöpulaan ympäristöasioiden pääosastossa, eikä ole varmistanut henkilöresurssien merkittävää lisäämistä; kehottaa siksi komissiota pikaisesti turvaamaan riittävät henkilöresurssit niissä osastoissa, joiden on varmistettava näiden strategioiden täysimääräinen täytäntöönpano; on edelleen huolissaan siitä, että komission ympäristöasioiden pääosaston henkilöstömäärä on vähentynyt merkittävästi viime vuosina ja että EU:n vihreän kehityksen ohjelman aiheuttamasta työmäärästä huolimatta sen osuus komission koko henkilöstöstä on vain 1,4 prosenttia; katsoo, että koska komissio ei ole sitoutunut puuttumaan tähän ongelmaan, se vaarantaa EU:n politiikkojen täytäntöönpanon ja noudattamisen valvonnan ja vahingoittaa

¹⁰ Erityiskertomus nro 13/2020: Viljelyalueiden biologinen monimuotoisuus: laskusuunnassa YMP:stä saadusta rahoituksesta huolimatta

¹¹ <https://www.eca.europa.eu/fi/Pages/DocItem.aspx?did=59378>

ympäristöasioiden pääosaston virkamiesten terveyttä; kehottaa lisäksi lisäämään huomattavasti talousarviotukea uudelle Life-ohjelmalle ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastolle sekä kaikille muille ohjelmille, joilla tuetaan ja vaalitaan luonnonsuojelua;

11. panee merkille, että Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR) keskittää investointinsa useisiin keskeisiin painopistealoihin, mitä kutsutaan myös temaattiseksi keskittämiseksi, kohdentamalla 30 prosenttia niistä ympäristö- ja ilmastotoimiin; suhtautuu myönteisesti siihen, että EAKR tukee liikkuvuuden yhteydessä onnistunutta siirtymistä vaihtoehtoisiin polttoaineisiin, voimalaitteisiin ja ”puhtaisiin ajoneuvoihin”;
12. toteaa, että unionin vuoden 2023 talousarviossa on varmistettava riittävä rahoitus Yhdistyneiden kansakuntien kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamiseen;
13. panee merkille, että unionin pelastuspalvelumekanismia varten on otettu etupainotteisesti käyttöön 45 miljoonaa euroa; korostaa kuitenkin, että on tärkeää myöntää riittävästi rahoitusta vuosina 2024–2027, jotta varmistetaan, että unioni voi reagoida yhteistoimin hätätilanteisiin, kuten pandemioihin, tulipaloihin, tulviin ja muihin ennakoimattomiin tapahtumiin;
14. muistuttaa, että on tärkeää ottaa asianmukaisesti huomioon covid-19-pandemiasta saadut kokemukset kansanterveydestä ja kohtuuhintaisista ja helposti saatavilla olevista terveys- ja hoitopalveluista; kehottaa tässä yhteydessä lisäämään EU4Health-ohjelman lisäksi Euroopan terveysunionille annettavaa tukea unionin vuoden 2023 talousarviossa yhteinen terveys- ja terveys kaikissa toimintapolitiikoissa -mallien mukaisesti, erityisesti kun otetaan huomioon, että merkittävä osa EU4Health-ohjelmasta on jo sidottu terveyshätätilanteiden valmiusviranomaiseen (HERA) ja erityisesti Euroopan lääkeviraston (EMA) ja Euroopan tautien ehkäisy- ja -valvontakeskuksen (ECDC) laajennettuihin toimeksiantoihin sekä HERAn perustamiseen; korostaa, että EU:n virastojen ja elinten toiminnan perusrahoitus ei saa olla riippuvainen lyhyen aikavälin rahoitusohjelmista, kuten EU4Health-ohjelmasta, eikä se saa oletusarvoisesti vähentää muiden terveysalan toimien rahoitusta; panee huolestuneena merkille, että EU4Health-ohjelman määrärahat ovat vähentyneet merkittävästi edelliseen vuoteen verrattuna, ja korostaa tarvetta lisätä määrärahoja suunniteltujen toimien rahoittamiseksi asianmukaisesti; korostaa, että uudet SARS-CoV-2-viruskannat ovat haaste kansanterveydelle unionissa, minkä vuoksi ennaltaehkäisyyn, varautumiseen ja suojeluun olisi osoitettava riittävästi resursseja; korostaa uusia huolta aiheuttavia SARS-CoV-2-muunnoksia koskevan pitkäaikaisen, johdonmukaisen ja koordinoitun strategian merkitystä, ja että siihen olisi sisällyttävä sekä lääketieteellisiä että muita kuin lääketieteellisiä vastatoimia; kehottaa toteuttamaan EU4Health-ohjelman yhteydessä mielenterveyttä koskevan erityistoimen, jotta voidaan puuttua väestön mielenterveysongelmiin ja erityisesti covid-19-pandemiasta johtuviin mielenterveysongelmiin; kehottaa toteuttamaan lisätoimia ja myöntämään lisärahoitusta mikrobilääkeresistenssiin liittyvien kysymysten käsittelemiseksi; korostaa, että terveydenhuollon tutkimus- ja kehitysinvestointien lisäämiseen olisi osoitettava riittävästi varoja;
15. panee huolestuneena merkille, että jäsenvaltioissa ei ole saatavilla riittävästi rahoitusta eurooppalaista terveysdata-avaruutta (EHDS) koskevaan ehdotukseen liittyvän turvallisen ja yhteentoimivan digitaalisen terveysinfrastruktuurin rakentamiseen;

16. muistuttaa, että ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan toimivaltaan kuuluville unionin virastoille (EEA¹², ECHA¹³, EMA¹⁴, ECDC¹⁵ ja EFSA¹⁶) on kohdennettava riittävästi rahoitusta ja henkilöstöä, jotta ne voivat hoitaa tehtävänsä asianmukaisesti; pitää valitettavana ECDC:n ja EMAn määrärahojen vähentämistä; panee merkille, että EEA:n äskettäin saamat uudet tehtävät on hoidettu operatiivisella henkilöstöllä, mutta tukihenkilöstön osuus on vähentynyt merkittävästi, mikä edellyttää lisäresursseja sen varmistamiseksi, että virasto voi hoitaa tehtävänsä, myös ympäristöä koskevan Euroopan tieto- ja seurantaverkoston (EIONET) osalta; korostaa, että virastojen henkilöstömäärän vähentäminen voisi vaarantaa muun muassa Euroopan vihreän kehityksen ohjelman toteuttamisen tai ympäristö- ja kansanterveysriskien onnistuneen ennaltaehkäisyn ja hallinnan; korostaa, että virastot eivät saisi olla tilanteessa, joka pakottaa ne asettamaan kielteisiä painopisteitä; korostaa, että uusien tehtävien osoittamiseen erillisvirastoille olisi liitettävä riittävät lisäresurssit;
17. korostaa avoimuuden merkitystä julkisten viranomaisten, myös EU:n toimielinten, elinten ja virastojen rahoituksessa; korostaa, että EU:n elinten riippumattomuus ja koskemattomuus on ratkaisevan tärkeää ja siksi on varmistettava korkea avoimuuden taso kaikessa toiminnassa, jotta vältetään sääntelyloukku ja varmistetaan, että kansalaiset säilyttävät luottamuksensa EU:n päätöksentekoon;
18. vakuuttaa täyttävä sitoutumistaan sellaiseen omien varojen järjestelmään, jonka avulla voidaan edistää ilmasto- ja terveyttä koskevien unionin tavoitteiden saavuttamista; korostaa tarvetta arvioida inflaation vaikutusta unionin talousarvioon.

¹² Euroopan ympäristökeskus.

¹³ Euroopan kemikaalivirasto.

¹⁴ Euroopan lääkevirasto.

¹⁵ Euroopan tautien ehkäisy- ja -valvontakeskus.

¹⁶ Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	30.8.2022
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 59 -: 9 0: 1
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Bartosz Arłukowicz, Traian Băsescu, Hildegard Bentele, Sergio Berlato, Malin Björk, Delara Burkhardt, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Nathalie Colin-Oesterlé, Cyrus Engerer, Eleonora Evi, Agnès Evren, Emmanouil Fragkos, Malte Gallée, Catherine Griset, Anja Hazekamp, Yannick Jadot, Adam Jarubas, Petros Kokkalis, Ewa Kopacz, Joanna Kopcińska, Peter Liese, Sylvia Limmer, César Luena, Marian-Jean Marinescu, Tilly Metz, Silvia Modig, Dolors Montserrat, Alessandra Moretti, Stanislav Polčák, Jessica Polfjärd, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Christine Schneider, Ivan Vilibor Sinčić, Maria Spyraiki, Nicolae Ștefănuță, Nils Torvalds, Edina Tóth, Véronique Trillet-Lenoir, Petar Vitanov, Mick Wallace, Pernille Weiss, Emma Wiesner, Michal Wiezik, Tiemo Wölken, Anna Zalewska
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Stefan Berger, Michael Bloss, Biljana Borzan, Milan Brglez, Catherine Chabaud, Asger Christensen, Rosanna Conte, Nicolás González Casares, Stelios Kympouropoulos, Robert Roos, Christel Schaldemose, Susana Solís Pérez, Róza Thun und Hohenstein, Marie Toussaint
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Rosa D'Amato, Herbert Dorfmann, Claudia Gamon, Ladislav Ilčić, Juozas Olekas, Jutta Paulus, Sven Simon, Lucia Vuolo

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

59	+
NI	Edina Tóth
PPE	Bartosz Arłukowicz, Traian Băsescu, Hildegard Bentele, Stefan Berger, Nathalie Colin-Oesterlé, Herbert Dorfmann, Agnès Evren, Adam Jarubas, Ewa Kopacz, Stelios Kympouropoulos, Peter Liese, Marian-Jean Marinescu, Dolors Montserrat, Stanislav Polčák, Jessica Polfjård, Christine Schneider, Sven Simon, Maria Spyrali, Lucia Vuolo, Pernille Weiss
RENEW	Catherine Chabaud, Asger Christensen, Claudia Gamon, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Susana Solís Pérez, Nicolae Ștefănuță, Róza Thun und Hohenstein, Nils Torvalds, Véronique Trillet-Lenoir, Emma Wiesner, Michal Wiezik
S&D	Biljana Borzan, Milan Brglez, Delara Burkhardt, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Cyrus Engerer, Nicolás González Casares, César Luena, Alessandra Moretti, Juozas Olekas, Christel Schaldemose, Petar Vitanov, Tiemo Wölken
THE LEFT	Malin Björk, Anja Hazekamp, Petros Kokkalis, Silvia Modig, Mick Wallace
VERTS/ALE	Michael Bloss, Rosa D'Amato, Eleonora Evi, Malte Gallée, Yannick Jadot, Tilly Metz, Jutta Paulus, Marie Toussaint

9	-
ECR	Sergio Berlato, Emmanouil Fragkos, Ladislav Ilčić, Joanna Kopcińska, Robert Roos, Anna Zalewska
ID	Rosanna Conte, Catherine Griset, Sylvia Limmer

1	0
NI	Ivan Vilibor Sinčić

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää

5.10.2022

TEOLLISUUS-, TUTKIMUS- JA ENERGIAVALIOKUNNAN LAUSUNTO

budjettivaliokunnalle

Euroopan unionin yleisestä talousarviosta varainhoitovuodeksi 2023 – kaikki pääluokat (2022/0212(BUD))

Valmistelija: Christian Ehler

EHDOTUKSET

Teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunta pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. muistuttaa, että unionin vuoden 2023 talousarviolla olisi puututtava Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen seurauksiin antamalla Ukrainalle suoraa tukea ja vahvistamalla unionin avointa strategista riippumattomuutta, energiaomavaraisuutta ja puolustusvoimavaroja sekä hyökkäyksen toissijaisiin seurauksiin, kuten ennennäkemättömän korkeisiin energian hintoihin; muistuttaa, että Ukrainalle on annettava apua ja että apua tarvitaan sekä Venäjän hyökkäyksen vuoksi maasta pakeneville että Ukrainaan jääneille;
2. pitää valitettavana, että neuvosto ehdottaa vuoden 2023 talousarvioesitystä koskevassa kannassaan leikkauksia Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaan; on vahvasti sitä mieltä, että neuvosto heikentää unionin uskottavuutta leikkaamalla Horisontti Eurooppa -puiteohjelman määrärahoja, joilla on ratkaiseva merkitys siinä, että tutkimuksesta ja innovoinnista syntyviin uusiin teknologisiin ja muihin kuin teknologisiin innovaatioihin voimakkaasti nojautuva äskettäin hyväksytty unionin kunnianhimoinen ilmastolainsäädäntö ja digitaalialan lainsäädäntö voidaan panna täytäntöön; muistuttaa, että otsakkeen 1 määrärahojen leikkaaminen vaarantaa unionin vuosien 2030 ja 2050 energia-, ilmasto- ja digitaalisatavoitteet sekä näihin tavoitteisiin liittyvien korkealaatuisten työpaikkojen luomisen;
3. kehottaa hyödyntämään täysimääräisesti varainhoitoasetuksen 15 artiklan 3 kohtaa kaikkien käytettävissä olevien vuosien 2020 ja 2021 vapautettujen sitoumusten kohdentamiseksi Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaan; vastustaa jyrkästi tämän artiklan väärinkäyttöä ja vaatii löytämään vaihtoehtoisia ratkaisuja lisärahoituksen ohjaamiseksi Digitaalinen Eurooppa -ohjelmaan eurooppalaisen siruja koskevan säädöksen nojalla;
4. vastustaa Horisontti Eurooppa -puiteohjelman määrärahojen käyttämistä uusien aloitteiden rahoittamiseen ja kannattaa vahvasti periaatetta, jonka mukaan uusille aloitteille olisi perustettava uusi talousarvio; on vahvasti sitä mieltä, että EU:n sirusäädöksen ja suojattuja yhteyksiä koskevan aloitteen kaltaisille aloitteille ja

ohjelmille olisi osoitettava omaa rahoitusta eivätkä ne saisi vaarantaa unionin muita ohjelmia ja hankkeita;

5. on syvästi huolissaan Accelerator-välineen täytäntöönpanon epäonnistumisesta ja vakuuttunut, että hakijoita ei pitäisi pyytää käyttämään aikaa hakemuksiin, ennen kuin on saatu varmuus siitä, että ohjelma voidaan toteuttaa Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaa koskevan lainsäädännön mukaisesti; ehdottaa, että Accelerator-välineelle myönnetyt määrärahat otetaan varaukseen, kunnes parlamentti on vakuuttunut, että edellä mainittu varmuus on saavutettu hyväksymällä työohjelma, jossa esitetään tyydyttävä suunnitelma Euroopan innovaationeuvoston (EIC) rahaston hallinnoinnista tulevaisuudessa;
6. kehottaa neuvostoa ja komissiota asettamaan riittävästi rahoitusta saataville RePowerEU-suunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi; muistuttaa jälleen, että näitä investointeja ei pitäisi tehdä unionin laajempaan kilpailukykyyn ja strategiseen riippumattomuuteen investoimisen kustannuksella ja että RePowerEU-suunnitelman solidaarisuus- ja koheesiotavoitteiden vuoksi sen investointitarpeet ovat luontevasti yhteensopivia elpymis- ja palautumistukivälineen, EAKR:n ja koheesiorahaston kaltaisten välineiden kanssa; tukee komission ehdotusta huutokaupata markkinavakausvarannon päästöoikeuksia enintään 20 miljardin euron arvosta ja siten rahoittaa tarvittava infrastruktuuri; toteaa, että infrastruktuuria tarvitaan, jotta voimme vähentää riippuvuuttamme venäläisestä kaasusta ja öljystä;
7. kehottaa uudesta eurooppalaisesta Bauhausista 14. syyskuuta 2022 antamansa päätöslauselman¹ mukaisesti sisällyttämään Horisontti Eurooppa -puiteohjelman vuosien 2023–2024 työohjelmaan koordinointi- ja tukitoimen, jotta voidaan valmistella uusi eurooppalainen Bauhaus -aloite, jonka olisi alettava Horisontti Eurooppa -puiteohjelman jälkipuoliskolla;
8. korostaa, että unionin vuoden 2023 talousarviossa olisi varmistettava, että energiakriisistä ja sen sosiaalisista ja taloudellisista seurauksista kärsiville heikoimmassa asemassa oleville kansalaisille annetaan riittävää tukea, mukaan lukien energiatehokkuutta ja uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa koskevien kohdennettujen toimenpiteiden avulla;
9. muistuttaa, että unionin talouden häiriönsietokykyä ja sen teollisuuden kilpailukykyä on kiireellisesti vahvistettava; muistuttaa, että avoin teknologinen riippumattomuus, kestävä kasvu ja laadukkaiden työpaikkojen luominen ovat avainasemassa unionin pitkän aikavälin energia- ja ilmastotavoitteiden saavuttamisessa;
10. kannattaa nykyisiä toimenpiteitä, jotka on suunnattu suoraan kansalaisille ja yrityksille, erityisesti vähävaraisille ja haavoittuvassa asemassa oleville kansalaisille ja pk-yrityksille, ja joilla pyritään suojaamaan työntekijöitä nykyisen kriisin aikana esimerkiksi tukemalla energiatehokkuusratkaisujen ja uusiutuvien energialähteiden nopeaa käyttöönottoa; muistuttaa tilanteen vaikutuksista energiamarkkinoihin, energiavaltaiseen teollisuuteen ja asianomaisiin aloihin; kehottaa komissiota tässä yhteydessä antamaan suosituksia valtiontuen pyytämisestä ja nopeasta myöntämisestä;

¹ Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2022)0319.

11. painottaa, että covid-19-pandemian vaikutukset ja seuraukset paljastivat heikkouksia terveydenhuoltojärjestelmissä ja osoittivat, että tarvitaan julkisia investointeja terveystutkimukseen, jotta voidaan parantaa kansalaisten elämänlaatua;
12. pitää erittäin valitettavana neuvoston kantaa leikata 120 miljoonaa euroa unionin ITER-rahoitusosuudesta, mikä vaikuttaisi kielteisesti hankkeen yleiseen täytäntöönpanoon, vaikka sillä voitaisiin tarjota jäsenvaltioille edullista, luotettavaa ja ilmastoneutraalia energiaa;
13. kehottaa osoittamaan riittävästi rahoitusta ja henkilöstöä kaikille teollisuuden, tutkimuksen ja energian politiikka-aloilla toimiville virastoille ja unionin elimille ja erityisesti Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutille, EU:n avaruusohjelmavirastolle ja EU:n energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirastolle.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	3.10.2022
Lopullisen äänestyksen tulos	+ : 37 - : 1 0 : 16
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Matteo Adinolfi, François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Paolo Borchia, Marc Botenga, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Maria da Graça Carvalho, Ciarán Cuffe, Josianne Cutajar, Nicola Danti, Marie Dauchy, Pilar del Castillo Vera, Martina Dlabajová, Christian Ehler, Valter Flego, Niels Fuglsang, Jens Geier, Bart Groothuis, Christophe Grudler, András Gyürk, Ivo Hristov, Łukasz Kohut, Andrius Kubilius, Miapetra Kumpula-Natri, Marisa Matias, Georg Mayer, Dan Nica, Niklas Nienaf, Mikuláš Peksa, Tsvetelina Penkova, Morten Petersen, Markus Pieper, Clara Ponsatí Obiols, Manuela Ripa, Riho Terras, Grzegorz Tobiszowski, Marie Toussaint, Isabella Tovaglieri, Viktor Uspaskich, Henna Virkkunen, Carlos Zorrinho
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Franc Bogovič, Damien Carême, Jakop G. Dalunde, Alicia Homs Ginel, Adriana Maldonado López, Jutta Paulus, Jordi Solé, Ivan Štefanec
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Svenja Hahn, Colm Markey

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

37	+
ECR	Grzegorz Tobiszowski
NI	András Gyürk, Viktor Uspaskich
PPE	François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Franc Bogovič, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Maria da Graça Carvalho, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Andrius Kubilius, Colm Markey, Markus Pieper, Ivan Štefanec, Riho Terras, Henna Virkkunen
RENEW	Nicola Danti, Martina Dlabajová, Valter Flego, Bart Groothuis, Christophe Grudler, Svenja Hahn, Morten Petersen
S&D	Josianne Cutajar, Niels Fuglsang, Jens Geier, Alicia Homs Ginel, Ivo Hristov, Łukasz Kohut, Miapetra Kumpula-Natri, Adriana Maldonado López, Dan Nica, Tsvetelina Penkova, Carlos Zorrinho

1	-
ID	Georg Mayer

16	0
ID	Matteo Adinolfi, Paolo Borchia, Marie Dauchy, Isabella Tovaglieri
NI	Clara Ponsatí Obiols
THE LEFT	Marc Botenga, Marisa Matias
VERTS/ALE	Damien Carême, Ciarán Cuffe, Jakop G. Dalunde, Niklas Nienaf, Jutta Paulus, Mikuláš Peksa, Manuela Ripa, Jordi Solé, Marie Toussaint

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää

13.7.2022

SISÄMARKKINA- JA KULUTTAJANSUOJAVALIOKUNNAN LAUSUNTO

budjettivaliokunnalle

Euroopan unionin yleisestä talousarviosta varainhoitovuodeksi 2023 – kaikki pääluokat (2022/0212(BUD))

Valmistelija: Andreas Schwab

EHDOTUKSET

Sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunta pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. toteaa, että IMCO-valiokunnan vastuualue talousarviomenettelyssä kattaa otsakkeen 1 – ”Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous”, mukaan lukien budjettiklusterit 03 02 ”Sisämarkkinaohjelma”, 03 03 ”Unionin petostentorjuntaohjelma” ja 03 05 ”Tulliyhteistyö”;
2. kehottaa käynnistämään asianmukaisia ja tehokkaita aloitteita, joilla palautetaan sisämarkkinat ennalleen, syvennetään niitä entisestään ja saatetaan ne loppuun, ja tukemaan samalla siirtymistä digitaaliseen, kestäväan ja hiilineutraaliin sosiaaliseen markkinatalouteen, edistämään eurooppalaisten kuluttajien etuja varmistamalla korkeatasoinen suoja sekä puuttumaan perusteettomiin ja kohtuuttomiin neljän vapauden esteisiin sisämarkkinoiden vahvistamiseksi ja niiden häiriönsietokyvyn parantamiseksi, jotta voidaan lisätä EU:n kauppavirtoja ja parantaa arvoketjuja ja edistää siten talouskasvua; korostaa, että sisämarkkinat ovat keskeinen tekijä pyrittäessä saamaan aikaan kiertotalouteen perustuva, hiilineutraali sekä resurssi- ja energiatehokas talous;
3. korostaa erityisesti palvelujen vapaaseen liikkuvuuteen, jonka alalla on vielä kehittämisen varaa, liittyvää merkittävää potentiaalia ja kehottaa laatimaan aloitteita ja toimia rajatylittävän palvelukaupan edistämiseksi kunnioittaen samalla täysimääräisesti palvelujen tarjoamisen vapautta ja ottaen huomioon jäsenvaltioiden oikeuden säännellä palveluja yleisen edun mukaisesti sekä noudattaen syrjimättömyyden, tarpeellisuuden ja suhteellisuuden kriteerejä;
4. toteaa, että covid-19-kriisin taloudelliset seuraukset vaikuttavat edelleen eurooppalaisiin yrityksiin ja kuluttajiin pitkällä aikavälillä, mikä johtaa henkilöiden, tavaroiden ja palvelujen vapaan liikkuvuuden vääristymiin; kehottaa siksi toteuttamaan toimenpiteitä sisämarkkinoiden suojelemiseksi ja mikro- ja pienyritysten tukemiseksi sisämarkkinaohjelman avulla, jolla on keskeinen rooli talouden elpymisprosessissa sekä vihreässä ja digitaalisessa siirtymässä;

5. toteaa, että Venäjän laitton ja perusteeton sota Ukrainaa vastaan on vaikuttanut vielä lisää kaikkiin talouden toimijoihin kaikilla Euroopan talouden sektoreilla ja etenkin pieniin ja keskisuuriin yrityksiin ja sisämarkkinoihin ja että tämän seurauksena toimitusketjut ja kauppavirrat ovat häiriintyneet; kehottaa siksi luomaan kannustimia sisämarkkinoiden häiriönsietokyvyn parantamiseksi sekä riippuvuuden vähentämiseksi, toimitusketjujen monipuolistamiseksi ja samanmielisten demokraattisten maiden kanssa tehtävän kansainvälisen yhteistyön ja kaupan edistämiseksi;
6. korostaa, että digipalvelusäädöksellä ja digimarkkinasäädöksellä vahvistetaan digitaalitaloutta, suojellaan kuluttajia verkossa ja varmistetaan oikeudenmukaisuus ja kilpailullisuus digimarkkinoilla ja että niissä vahvistetaan selkeät säännöt verkkoalustojen ja portinvartijoiden toimintatavoille; korostaa, että molempien asetusten säännösten täytäntöönpanon valvonta edellyttää, että komissiossa on riittävästi henkilöstöä, mikä on otettava huomioon Euroopan unionin talousarviossa;
7. korostaa, että ”Safety Gate” -järjestelmän (Rapex) muuttamisen ja päivittämisen olisi kuuluttava talousarvion prioriteetteihin, jotta järjestelmä voisi toimia täysimääräisesti ja suojella Euroopan kansalaisia vaarallisilta tuotteilta;
8. korostaa, että lisätoimenpiteet ovat tarpeen sen varmistamiseksi, että vammaisilla henkilöillä on täysi pääsy sisämarkkinoille sekä verkossa että sen ulkopuolella; korostaa lisäksi, että unionin olisi varmistettava rahoitus ja hankkeet, joilla tuetaan tätä tavoitetta ja voimassa olevan unionin oikeuden täysimääräistä täytäntöönpanoa;
9. toteaa jälleen, että on tärkeää taata maksusitoumusmäärärahojen riittävä ja vaikuttava taso, jotta on mahdollista nykyaikaistaa tulliliittoa ja siten tukea unionin tullikoodeksin täytäntöönpanoa ja sähköisten ja automatisoidumpien tullijärjestelmien kehittämistä; korostaa, että jäsenvaltioiden kansallisia viranomaisia varten olisi oltava saatavilla riittävästi resursseja tullialan yhdenmetyt palveluympäristön asianmukaista täytäntöönpanoa varten; korostaa, että sisämarkkinoiden ja tulliliiton moitteeton toiminta voisi vaarantua, jollei tulliviranomaisilla ole riittävästi resursseja ja henkilöstöä;
10. korostaa, että on tärkeää taata jäsenvaltioissa toteutettavien EU:n rahoittamien hankkeiden näkyvyys ja avoimuus; kannattaa tässä yhteydessä EU:n menojen jäljitettävyyden parantamista sisämarkkinoilla esimerkiksi käyttämällä jäsenvaltioissa näkyvämmiin merkintään, josta käy ilmi EU:n talousarviosta saatu rahoitus; pyytää komissiota arvioimaan jäsenvaltioiden mahdollisuuksia ja parhaita käytäntöjä ja ehdottamaan tarvittaessa tehokkaita ratkaisuja EU:n talousarviomenojen, muun muassa EU-rahoitteisten hankkeiden menojen, jäljitettävyyden ja avoimuuden parantamiseksi; kehottaa komissiota tehostamaan talousarvion tuloksellisuuden seuranta kehittämällä vaikuttavia ja tuloslähtöisiä indikaattoreita jatkuvasti paremmiksi, jotta saadaan tehostettua talousarviota, tuettua kuluttajien hyvinvointia ja tuotettua enemmän arvoa kansalaisille ja yrityksille;
11. pyytää komissiota tukemaan IMCO-valiokunnan vastuualueeseen kuuluvia pilottihankkeita ja valmistelutoimia koskevia ehdotuksia.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	12.7.2022
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 37 -: 0 0: 7
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Alex Agius Saliba, Andrus Ansip, Pablo Arias Echeverría, Alessandra Basso, Brando Benifei, Adam Bielan, Biljana Borzan, Markus Buchheit, Andrea Caroppo, Anna Cavazzini, Dita Charanzová, Deirdre Clune, David Cormand, Sandro Gozi, Maria Grapini, Svenja Hahn, Krzysztof Hetman, Virginie Joron, Eugen Jurzyca, Marcel Kolaja, Kateřina Konečná, Andrey Kovatchev, Maria-Manuel Leitão-Marques, Morten Løkkegaard, Antonius Manders, Leszek Miller, Anne-Sophie Pelletier, René Repasi, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Ivan Štefanec, Róza Thun und Hohenstein, Tom Vandenkendelaere, Marion Walsmann
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Marco Campomenosi, Salvatore De Meo, Malte Gallée, Ivars Ijabs, Katrin Langensiepen, Antonio Maria Rinaldi, Dominik Tarczyński, Edina Tóth, Kosma Złotowski

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

37	+
ECR	Adam Bielan, Eugen Jurzyca, Dominik Tarczyński, Kosma Zlotowski
NI	Edina Tóth
PPE	Pablo Arias Echeverría, Andrea Caroppo, Deirdre Clune, Salvatore De Meo, Krzysztof Hetman, Andrey Kovatchev, Antonius Manders, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Ivan Štefanec, Tom Vandenkendelaere, Marion Walsmann
RENEW	Andrus Ansip, Dita Charanzová, Sandro Gozi, Svenja Hahn, Ivars Ijabs, Morten Løkkegaard, Róza Thun und Hohenstein
S&D	Alex Agius Saliba, Brando Benifei, Biljana Borzan, Maria Grapini, Maria-Manuel Leitão-Marques, Leszek Miller, René Repasi, Christel Schaldemose
VERTS/ALE	Anna Cavazzini, David Cormand, Malte Gallée, Marcel Kolaja, Katrin Langensiepen

0	-

7	0
ID	Alessandra Basso, Markus Buchheit, Marco Campomenosi, Virginie Joron, Antonio Maria Rinaldi
THE LEFT	Kateřina Konečná, Anne-Sophie Pelletier

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää

4.10.2022

LIIKENNE- JA MATKAILUVALIOKUNNAN LAUSUNTO

budjettivaliokunnalle

Euroopan unionin yleisestä talousarviosta varainhoitovuodeksi 2023 – kaikki pääluokat (2022/0212(BUD))

Valmistelija: Vlad Gheorghe

EHDOTUKSET

Liikenne- ja matkailuvaliokunta pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

- A. ottaa huomioon, että unionin liikenneala on olennaisen tärkeä unionin taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristöön liittyvän kehityksen ja kestävyuden kannalta ja että sen olisi pyrittävä varmistamaan unionin kaikkien alueiden alueellinen saavutettavuus, yhteenliitettävyyden ja yhteenkuuluvuuden ja että erityistä huomiota olisi kiinnitettävä syrjäseutualueisiin, maaseutualueisiin, saarialueisiin ja syrjäisimpiin alueisiin sekä muihin heikommassa asemassa oleviin alueisiin;
- B. ottaa huomioon, että liikenteellä on keskeinen merkitys ilmastoneutraaliuden saavuttamiselle vuoteen 2050 mennessä ja eurooppalaisessa ilmastolaissa asetettujen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä koskevien välitavoitteiden saavuttamiselle, alkaen tavoitteesta vähentää niitä vähintään 55 prosenttia vuoteen 2030 mennessä; katsoo, että tarvitaan enemmän investointeja, jotta voidaan nopeuttaa osallistavaa ja sosiaalisesti oikeudenmukaista siirtymää kestävään ja älykkääseen liikkuvuuteen vihreän kehityksen ohjelman, mukaan lukien 55-valmiuspaketin ja REPowerEU-suunnitelman aloitteet, mukaisesti;
- C. ottaa huomioon, että matkailu on olennaisen tärkeä ala unionin talouden kannalta ja vauhdittaa kasvua monilla muilla aloilla, sen suora ja välillinen osuus EU:n BKT:sta on yli 10 prosenttia ja se työllistää yli 11 prosenttia työvoimasta, sillä on merkittävä rooli unionin kilpailukykyyn, työllisyyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseksi erityisesti matkailusta liian riippuvaisilla alueilla ja se edistää alueellista yhteenkuuluvuutta; katsoo, että sen tärkeän roolin säilyttämiseksi Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa on tarpeen siirtyä kestävämpään matkailuun varmistaen vakaat työpaikat ja asianmukaiset työolot;
- D. ottaa huomioon, että liikenneala ja matkailuala olivat erittäin covid-19-kriisin pahiten koettamista aloista ja että nyt niihin vaikuttaa Venäjän sota Ukrainaa vastaan; ottaa huomioon, että tämän seurauksena miljoonia työpaikkoja on menetetty tai uhattuina; katsoo, että unionin liikennealasta on tultava riippumaton Venäjän fossiilisista energialähteistä ja tulevaisuudessa alalla on vältettävä riippuvuutta yksittäisistä maista

tai maantieteellisistä alueista kriittisen energian, kriittisten polttoaineiden tai kriittisten raaka-aineiden tarjonnan osalta, mukaan lukien akkukäyttöisissä sähköajoneuvoissa käytettävien akkujen tuotanto ja energian varastointiratkaisut;

- E. ottaa huomioon, että vakavat matkustushäiriöt monilla EU:n lentoasemilla, kuten tuhansien lentojen peruutukset, matkatavaroiden katoaminen ja vakavat viivästykset, johtuvat pääasiassa alan huomattavasta henkilöstöpulasta;
- F. toteaa, että korkea inflaatioaste voi horjuttaa hankkeiden toteuttajien ja liikenteenharjoittajien infrastruktuurihankkeiden taloudellista vakautta kustannusten odottamattoman kasvun vuoksi; ottaa huomioon, että korkean inflaation taloudellinen uhka edellyttää, että otetaan käyttöön riittävästi rahoitusta unionin matkailualan kestävyuden vahvistamiseksi ja että talousarvioon sisällytetään perusta kestäväää matkailua koskevan etenemissuunnitelman nopealle kehittämiselle;
1. korostaa, että liikennehankkeiden asianmukainen rahoitus on ratkaisevassa asemassa unionin elpymisen vauhdittamisessa ja vihreän ja digitaalisen siirtymän, mukaan lukien eurooppalaisen ilmastolain mukaiset asiaankuuluvat päästövähennystavoitteet, edistämiseksi; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita hyödyntämään käytettävissä olevia rahoitusvälineitä – Verkkojen Eurooppa -välinettä (CEF), elpymis- ja palautumistukivälinettä, koheesiorahastoa, InvestEU-ohjelmaa ja Euroopan aluekehitysrahastoa (EAKR) – selkeästi ja täydentävästi, jotta voidaan maksimoida niiden vaikutus elpymiseen ja varmistaa samalla riittävä pitkän aikavälin rahoitus unionin liikennehankkeille, joihin tehdyt investoinnit tuottavat mahdollisimman suurta eurooppalaista lisäarvoa ja tuottoa investoinneille, ja kehottaa kiinnittämään huomiota myös unionin syrjäseutualueisiin ja heikoimmassa asemassa oleviin alueisiin;
 2. toteaa jälleen, että CEF-välineellä on ratkaisevan tärkeä rooli sellaisen korkean suorituskyvyn Euroopan laajuisen verkon kehittämisen ja oikea-aikaista loppuun saattamisen tukemisessa, joka on kestävä ja yhteenliitetty, turvallinen ja varma infrastruktuuri, myös kuorma-autojen pysäköintialueiden turvallisuuden osalta, ja parannettaessa kansalaisten osallistumista EU:n tieverkon arviointiin direktiivin (EU) 2019/1936 mukaisesti; panee merkille, että CEF-välineen liikenneosion vuoden 2023 määrärahat ovat hieman korkeammat kuin vuoden 2022 määrärahat, mutta huomauttaa kuitenkin, että nykyinen taloustilanne, korkea inflaatioaste ja geopoliittinen tilanne ja niistä aiheutuvat liikennealan kasvavat tarpeet heikentävät kyseisen korotuksen vaikutusta; muistuttaa myös, että komission REPowerEU-suunnitelman mukaan CEF-välineen rahoitusta on tarkoitus käyttää, jotta uusiutuvan vedyn tuotantoa, infrastruktuuria ja loppukäyttölaitteita koskevat tavoitteet voidaan saavuttaa; kehottaa jälleen lisäämään CEF-välineen rahoitusta;
 3. panee erittäin huolestuneena merkille, että EU:n sirusäädöstä koskevassa ehdotuksessa tähän uuteen aloitteeseen kohdennetaan uudelleen varoja CEF-välineen liikenne- ja digitaalisen osion määrärahoista vähentämällä CEF-välineen määrärahoja 400 miljoonaa euroa (150 miljoonaa euroa CEF-välineen digitaalisesta osiosta ja 250 miljoonaa euroa CEF-välineen liikenneosiosta) ja kohdentamalla ne uudelleen EU:n sirusäädöksen rahoitukseen; korostaa, että kaikkiin unionin uusiin politiikkatoimiin on osoitettava määrärahat uuden erillisen talousarvion kautta eikä siirtämällä määrärahoja nykyisen monivuotisen rahoituskehityksen sisällä;

4. kehottaa tukemaan enemmän liikenneinfrastruktuuria ja edistämään julkista liikennettä ja kestävästä liikkuvuudesta ja panee merkille EU:n suurkaupunkialueiden julkisen liikenteen monimuotoisuuden ja korostaa tämän vuoksi, että vuoden 2023 talousarviosta olisi tuettava toimintasuunnitelmaa yhtenäisen multimodaalisen matkalippujärjestelmän käyttöönottamiseksi;
5. korostaa elpymis- ja palautumistukivälineen ja siihen liittyvien kansallisten suunnitelmien roolia liikenne- ja matkailualan elpymisen edistämässä ja painottaa, että jotta voidaan maksimoida suunnitelmien vaikutus vihreän ja digitaalisen siirtymän edistämiseen, ne olisi sovitettava yhteen Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden kanssa ja olisi luotava synergioita monivuotisen rahoituskehityksen eri investointiohjelmien kanssa;
6. suhtautuu myönteisesti REPowerEU-ehdotukseen, jonka mukaan päästökauppajärjestelmän päästöoikeuksien huutokaupasta saatavista tuloista kohdennettaisiin 20 miljardia euroa elpymis- ja palautumistukivälineen rahoituksen täydentämiseen elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-moduulissa ja jäsenvaltioiden joustavuuden lisäämiseen varojen siirtämisessä elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-lukuun;
7. korostaa, että voitaisiin kiinnittää enemmän huomiota rajatylittäviin hankkeisiin, liikennemuutosiirtymään rautatie- ja vesiliikenteeseen, hallinnon ja muiden toimenpiteiden välisten yhteyksien lisäämiseen ja parantamiseen pitkän aikavälin ja kestävä muutoksen varmistamiseksi sekä rahoitusvälineiden käytön lisäämiseen ja parantamiseen tukemalla kannattavia hankkeita ja yksityisen sektorin kehittämistä hankkeita; kehottaa jäsenvaltioita sisällyttämään seuraaviin kansallisiin elpymis- ja palautumissuunnitelmiinsa liikennealaa koskevan osion, jolla varmistetaan kansallisten toimenpiteiden vertailukelpoisuus ja täydentävyys mahdollisimman suuren eurooppalaisen lisäarvon saavuttamiseksi;
8. pitää valitettavana, että kansallisissa elpymis- ja palautumissuunnitelmissa ei oteta riittävästi huomioon sosiaalisia näkökohtia, kuten oikeudenmukaista, esteetöntä ja tasapuolista liikkuvuutta ja liikennealan työntekijöiden työoloja; kehottaa siksi komissiota ja jäsenvaltioita sisällyttämään sosiaaliset näkökohdat liikennealan eri toimenpiteiden monialaiseksi painopisteeksi;
9. pitää myönteisenä, että koheesiorahastosta CEF-välineen liikenneosioon osoitettavia määrärahoja korotetaan vuonna 2023; toteaa jälleen, että unionin liikennepolitiikalla ja investoinneilla on keskeinen rooli alueellisen, sosiaalisen ja taloudellisen yhteenkuuluvuuden parantamisessa unionissa, ja kehottaa vahvistamaan koheesiorahastoa edelleen, jotta voidaan vastata liikennealan nykyaikaistamistarpeisiin, pienentää sen hiilijalanjälkeä ja ottaa käyttöön uusia infrastruktuurielementtejä kestävä liikennettä varten;
10. korostaa kokemuksia, joita on saatu useissa unionin kaupungissa ja alueilla, joissa julkinen liikenne on maksutonta, edullista tai hinnaltaan alennettua; kehottaa tekemään tutkimuksia, joissa arvioidaan näiden järjestelmien vaikutuksia, erityisesti matkustajamäärän, matkan keston, liikenneonnettomuuksien ja kuolonuhrien määrän vaihtelun osalta, ja ilmastonmuutokseen kohdistuvia vaikutuksia sekä mahdollisia

vaikutuksia energia- ja polttoainesäästöihin; toteaa, että näiden tutkimusten tuloksia voitaisiin hyödyntää laadittaessa toimintasuunnitelmia, joiden avulla voidaan ottaa käyttöön samankaltaisia julkisen liikenteen järjestelmiä eri kaupunki- ja maaseutualueilla.

11. panee merkille InvestEU-ohjelman määrärahojen korotuksen ja sen, että niitä vahvistetaan merkittävästi NextGenerationEU-välineestä osoitettavilla lähes 2,5 miljardilla eurolla vuonna 2023; kehottaa komissiota säilyttämään investointien korkean tason vuoden 2024 jälkeen, jotta voidaan pitää yllä InvestEU-ohjelman roolia kestävä ja turvallisen infrastruktuurin edistämiseksi; muistuttaa komissiota siitä, että InvestEU-ohjelman riittävä rahoitus NextGenerationEU-välineen toimintakauden jälkeen ja monivuotisen rahoituskehityksen 2021–2027 ajan on keskeistä kestävien ja turvallisten infrastruktuurien, liikkuvuusratkaisujen ja -välineiden edistämiseksi sekä innovatiivisten teknologioiden ja kestävien vaihtoehtoisten polttoaineiden käyttöönottamiseksi;
12. pitää myönteisenä, että oikeudenmukaisen siirtymän mekanismista osoitettiin rahoitusta oikeudenmukaisen siirtymän rahastolle vuodeksi 2023, ja korostaa mekanismin roolia heikommassa asemassa olevilla alueilla; korostaa mekanismin ja sen julkisen sektorin lainajärjestelyn merkitystä investoitaessa turvalliseen, kestäväan ja häiriönsietokykyiseen liikenne- ja matkailuinfrastruktuuriin alueilla, joihin siirtymästä aiheutuvat haasteet vaikuttavat eniten, kuten maaseudulla ja harvaan asutuilla alueilla, heikommassa asemassa olevilla alueilla ja ympäristön kannalta haavoittuvilla alueilla, ja edistettäessä kohtuuhintaisia ja esteettämiä liikennepalveluja kaikille matkustajille, myös vammaisille ja liikuntarajoitteisille matkustajille; tähdentää, että on tuettava liikennealan työntekijöiden ja työnhakijoiden täydennys- ja uudelleenkoulutusta sekä tuottavia ja kestäviä investointeja pk-yrityksiin; korostaa tarvetta helpottaa matkailualan pk-yritysten lainansaantia;
13. panee merkille, että sotilaallisen liikkuvuuden määrärahoja korotetaan hieman vuodeksi 2023 ja että TEN-T-verkkojen osia pyritään mukauttamaan siten, että niiden liikenneinfrastruktuuri olisi kaksikäyttöistä sekä siviili- että sotilaallisuuden liikkuvuuden parantamiseksi; pitää valitettavana, että lisäys ei kata tarpeita, kun otetaan huomioon Venäjän nykyinen uhka unionin alueelliselle koskemattomuudelle ja yhteiselle eurooppalaiselle rauhanjärjestykselle, eikä se riitä kompensoimaan CEF-välineeseen vuosiksi 2021–2027 sisältyvän uuden sotilaallisen liikkuvuuden budjettikohdan lopullisten määrärahojen leikkausta; korostaa, että geopoliittisen tilanteen vuoksi tarvitaan uusia lisäyksiä, jotta voidaan vahvistaa kriittisiä infrastruktuureja, kuten satamia, lentoasemia, tunneleita ja siltoja, erityisesti ulkorajoilla sijaitsevilla jäsenvaltioissa;
14. kehottaa erityisesti käyttämään elpymis- ja palautumistukivälineen ja NextGenerationEU -välineen käyttämättä jääneitä varoja, jotta sotilaallisen liikkuvuuden menoja voidaan lisätä lyhyellä aikavälillä tarvittavalle tasolle, kunnes CEF-välineen sotilaallisen liikkuvuuden kokonaismäärärahoja voidaan lisätä vastaavasti;
15. kehottaa perustamaan uuden budjettikohdan ”Verkkojen Ukraina -väline – Solidaarisuuskaistat”, jotta voidaan tukea liikenneinfrastruktuuria Ukrainassa ja

Ukrainaan, mahdollistaa kriittisten tavaroiden kuljettaminen molempiin suuntiin ja erityisesti mahdollistaa jyvien, lannoitteiden, koneiden ja metalliteollisuuden tuotteiden kuljettaminen ottaen huomioon, että Venäjä on saartanut Ukrainan satamat; korostaa, että tähän sisältyvät unionin ja Ukrainan välisellä välittömällä rajalla sijaitsevien terminaalien lisäksi myös jäsenvaltioiden rautatieliikenneinfrastruktuuri, kanavat ja rautatie- ja satamaterminaalit, jotka on mukautettava tarkoitukseen sopiviksi, jotta voidaan pitää yllä Ukrainan kauppavirtoja ja estää maailmanlaajuinen elintarvikekriisi;

16. muistuttaa, että matkailuala on merkittävä unionin talouden ala, jolla on laaja-alainen vaikutus talouskasvuun, työllisyyteen ja sosiaaliseen kehitykseen; pitää valitettavana, että unionin talousarviosta ja NextGenerationEU-välineestä rahoitettavien rahoitusohjelmien moninaisuus muodostaa vaikean järjestelmän, erityisesti pk-yritysten kannalta; kehottaa jälleen perustamaan kestävästä unionin laajuista matkailua koskevan unionin erityisohjelman, jolla on oma budjettikohta, jossa otetaan huomioon sekä alan merkitys unionin taloudelle että sen tarpeet erityisesti aiempien ja nykyisten kriisien jälkeen; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita valistamaan alue- ja paikallisviranomaisia unionin tarjoamista mekanismeista ja varmistamaan hyvien käytäntöjen vaihdon tältä osin; kehottaa samalla luomaan unionin mekanismin, jolla seurataan tuen tarjoamista matkailualan mikroyrityksille ja pk-yrityksille ja jossa keskitytään likviditeettiin, EU:n lisäarvon tuottamiseen ja avoimuuteen, jotta voidaan edistää nykyaikaistamista ja innovatiivisten ja kestävien hankkeiden täytäntöönpanoa siten, että samalla varmistetaan vastuuvellisuus ja hallinnon yksinkertaistaminen;
17. pitää valitettavana, että monissa elpymis- ja palautumistukivälineen kansallisissa suunnitelmissa matkailun tukemiseen käytettävissä olevien varojen osuus ei riitä kattamaan alan todellisia tarpeita kahden pandemiavuoden jälkeen ja että joissakin tapauksissa pk-yritykset jäävät suurelta osin elpymis- ja palautumistukivälineen tuen ulkopuolelle jo kansallisten suunnitelmien suunnittelun vuoksi; kehottaa siksi jäsenvaltioita varmistamaan, että niiden kansalliset suunnitelmat tarjoavat matkailualalle asianmukaisia elvytyskannustimia ja niissä otetaan huomioon pk-yritysten, joiden osuus alalla toimivista yrityksistä on 90 prosenttia, tarpeet;
18. korostaa lisäksi, että matkankeskeytysten kustannukset eivät saisi jäädä matkustajien hartioille ja että tällaiset häiriöt olisi estettävä ennakoimalla matkustajavirtaa; korostaa, että matkailua koskevaa budjettikohtaa olisi käytettävä myös matkustajien maahantulon ennustamiseen ja liikennepalvelujen tarjonnan mukauttamiseen kehityssuuntauksiin;
19. kehottaa laatimaan ripeästi kestävästä matkailusta koskevan etenemissuunnitelman, johon sisältyy innovatiivisia toimenpiteitä alan ilmasto- ja ympäristöjalanjäljen pienentämiseksi kehittämällä kestävämpiä matkailun muotoja, monipuolistamalla tarjontaa, edistämällä uusia yhteistyöaloitteita ja kehittämällä uusia digitaalisia palveluja ja pyrkimällä samalla selviämään korkeasta inflaatiosta johtuvasta epävarmasta taloustilanteesta;
20. pitää myönteisenä talousarviosta unionin virastoille – Euroopan meriturvallisuusvirastolle (EMSA), Euroopan unionin rautatievirastolle (ERA) ja Euroopan unionin lentoturvallisuusvirastolle (EASA) – osoitettujen määrärahojen korottamista; korostaa, että määrärahoja tarvitaan lisää, ja toteaa jälleen, että näiden virastojen rahoitusta olisi mukautettava vastaamaan niiden vastuullisuutta ja roolia

siirtymässä kohti hiilivapaita liikennemuotoja erityisesti, kun otetaan huomioon kestävän ja älykkään liikkuvuuden strategiassa asetetut liikennemuotosiirtymää koskevat tavoitteet;

21. muistuttaa, että liikennealaa sovellettava uusi lainsäädäntö, kuten Euroopan vihreän kehityksen ohjelma ja erityisesti kestävän ja älykkään liikkuvuuden strategia, merkitsee unionin liikennevirastojen vastuiden lisääntymistä; korostaa, että ERA:n ilmasto- ja ympäristötehokkuus on erinomainen ja että se on ratkaisevan tärkeä liikennemuotosiirtymän toteuttamiseksi ja yhtenäisen eurooppalaisen rautatiealueen perustamisen ja Euroopan rautatieliikenteen hallintajärjestelmän (ERTMS) käyttöönoton edistämiseksi; palauttaa mieliin, että ERA voi tarjota lisätukea TEN-T-verkon loppuunsaattamista koskeviin tavoitteisiin erityisesti rajatylittävillä osuuksilla ja sillä voisi siten olla keskeinen rooli autettaessa jäsenvaltioita uusien EU:n ja Ukrainan välisten solidaarisuuskaistojen perustamisessa; toteaa jälleen, että EASA:n on saatava riittävästi rahoitusta, joka vastaa sen panosta unionin ilmailualan vihreään elpymiseen; korostaa EMSAn tärkeää roolia meriliikenteen kestävyuden tukemisessa;
22. panee merkille puhtaan ilmailun yhteisyrityksen, Euroopan rautatiet -yhteisyrityksen, Yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan ilmaliikenteen hallinnan tutkimushanke 3 (SESAR 3) -yhteisyrityksen ja puhtaan vedyn yhteisyrityksen määrärahojen hienoisen korotuksen; korostaa, että määrärahoja tarvitaan lisää, kun otetaan huomioon niiden työn äärimmäisen tärkeä merkitys tutkimuksen ja innovoinnin edistämiseksi, jotta voidaan parantaa liikennealan ilmastotehokkuutta, turvallisuutta ja kestävyyttä, ja kehottaa osoittamaan niille riittävästi rahoitusta.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	3.10.2022
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 40 -: 0 0: 5
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Andris Ameriks, Erik Bergkvist, Izaskun Bilbao Barandica, Paolo Borchia, Karolin Braunsberger-Reinhold, Ciarán Cuffe, Jakop G. Dalunde, Anna Deparnay-Grunenberg, Ismail Ertug, Giuseppe Ferrandino, Carlo Fidanza, Mario Furore, Søren Gade, Isabel García Muñoz, Elena Kountoura, Bogusław Liberadzki, Peter Lundgren, Benoît Lutgen, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Cláudia Monteiro de Aguiar, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Philippe Olivier, Rovana Plumb, Dominique Riquet, Massimiliano Salini, Vera Tax, Barbara Thaler, Henna Virkkunen, Lucia Vuolo, Roberts Zīle
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Leila Chaibi, Nicola Danti, Roman Haider, Ondřej Kovařík, Ljudmila Novak, Jutta Paulus, Dorien Rookmaker, Annalisa Tardino, Kathleen Van Brempt, Marianne Vind, Jörgen Warborn
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Eugen Tomac, Iuliu Winkler

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

40	+
ECR	Carlo Fidanza, Dorien Rookmaker, Roberts Zīle
ID	
NI	Mario Furore
PPE	Karolin Braunsberger-Reinhold, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Benoît Lutgen, Marian-Jean Marinescu, Cláudia Monteiro de Aguiar, Ljudmila Novak, Massimiliano Salini, Barbara Thaler, Eugen Tomac, Henna Virkkunen, Lucia Vuolo, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler
RENEW	Izaskun Bilbao Barandica, Nicola Danti, Søren Gade, Ondřej Kovařík, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Dominique Riquet
S&D	Andris Ameriks, Erik Bergkvist, Ismail Ertug, Giuseppe Ferrandino, Isabel García Muñoz, Bogusław Liberadzki, Rovana Plumb, Vera Tax, Kathleen Van Brempt, Marianne Vind
THE LEFT	Leila Chaibi, Elena Kountoura
VERTS/ALE	Ciarán Cuffe, Jakob G. Dalunde, Anna Deparnay-Grunenberg, Jutta Paulus

0	-

5	0
ECR	Peter Lundgren
ID	Paolo Borchia, Roman Haider, Philippe Olivier, Annalisa Tardino

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää

29.9.2022

MAATALOUDEN JA MAASEUDUN KEHITTÄMISEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO

budjettivaliokunnalle

Euroopan unionin yleisestä talousarviosta varainhoitovuodeksi 2023 – kaikki pääluokat (2022/0212(BUD))

Valmistelija: Andrea Caroppo

EHDOTUKSET

Maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunta pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. korostaa, että on toteutettava lujia toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on varmistaa maatalousalan sukupolvenvaihdos, siten että tuetaan nuorten viljelijöiden aloittelevia yrityksiä, helpotetaan heidän pääsyään maatalouteen ja autetaan nuoria ja naisia tilojen haltuunotossa, sillä he ovat keskeisessä asemassa maaseudun taloudellisen selviytymiskyvyn säilyttämisessä; kehottaa lisäämään nuorille viljelijöille myönnettävää tukea;
2. panee huolestuneena merkille, että maaseutualueilla maataloustoiminnasta saatavien tulojen osuus on pienenemässä ja maaseudun maataloustuotannon purkaminen jatkuu, minkä seurauksena alalla työskentelevien määrä vähenee ja maataloudesta saatavien tulojen osuus maatalojen tulorakenteesta pienenee; toteaa, että maaseudun väestökadolla on kielteinen vaikutus maatalouteen ja syrjäisiin maaseutualueisiin; korostaa, että tämä lisää köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen riskiä; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita kiinnittämään enemmän huomiota maaseutualueiden rahoitukseen aluekehitysrahastosta ja koheesipolitiikasta; panee merkille, että alueilla on yhä enemmän tarvetta erittäin päteville nuorille ammattilaisille, ja kehottaa jäsenvaltioita toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet, taloudelliset kannustimet mukaan luettuina, kannustaakseen nuoria opiskelemaan maatalousammatteja sekä helpottaakseen tietämyksen siirtämistä vanhemmalta sukupolvelta nuoremmalle;
3. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita osoittamaan talousarvion määrärahoja siihen, että suunnitellaan ja pannaan täytäntöön toimenpiteitä sukupuolten epätasa-arvon torjumiseksi; toteaa, että on ratkaisevan tärkeää tarjota maaseutualueiden naisryrittäjille suotuisa ympäristö, oikeudelliset ja poliittiset näkökohdat mukaan luettuina, mikä parantaa tiedon, osaamisen ja taitojen saatavuutta sekä helpottaa taloudellisten resurssien saantia ja johtaa siten uusien työpaikkojen luomiseen maaseutualueilla;
4. korostaa, että maatalouselintarvikealan tutkimusta ja innovointia sekä innovatiivisten maatalousteknologioiden samoin kuin kestävän suunnatun evoluutiobiotekniikan

käyttöönottoa on tärkeää rahoittaa Horisontti Eurooppa -puiteohjelman talousarviosta, eurooppalaisista innovaatiokumppanuuksista, pilottihankkeista ja valmistelutoimista; muistuttaa, että erityisesti komission on yksilöitävä toimenpiteitä, joilla viljelijöille, myös pienille, keskisuurille ja nuorille viljelijöille, voidaan antaa riippumatonta ja puolueetonta teknistä apua ja ajantasaista tietoa, jotta he voivat hyötyä kyseisistä ohjelmista; korostaa tässä yhteydessä, että on varmistettava maantieteellinen tasapaino jäsenvaltioiden mahdollisuuksissa saada kyseisten ohjelmien määrärahoja; painottaa tarvetta varmistaa, että tutkimuksen ja innovoinnin tulokset saavuttavat maatalojen tason; korostaa, että viljelijät tarvitsevat vaihtoehtoja kemiallisille kasvinsuojeluaineille ja synteettisille lannoitteille ja että tämän vuoksi vaihtoehtoisten tuotteiden hyväksymistä ja markkinoille saattamista on nopeutettava; kehottaa komissiota selvittämään, mitkä rahoituslähteet voitaisiin suunnata kestävien lannoitteiden ja vaihtoehtoisten kasvinsuojeluaineiden tuotannon kehittämiseen, ja toteaa, että näitä voisivat olla esimerkiksi Horisontti Eurooppa -puiteohjelman EIT:tä koskeva budjettikohta;

5. korostaa yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisen aloitteiden keskeistä roolia elävien ja menestyvien paikallisten maaseututalouksien säilyttämisessä ja palauttamisessa sekä tarvetta pitää Leader-ohjelman rahoitus riittävällä tasolla; kehottaa jäsenvaltioita hyödyntämään täysimääräisesti Leader-ohjelman resursseja;
6. suhtautuu myönteisesti unionin pyrkimyksiin nopeuttaa maatalouden ja maaseutualueiden digitalisaatiota, sillä tämä on keskeisessä asemassa selviytymiskyvyn varmistamiseksi ja näiden alueiden väestökadon hillitsemiseksi; panee merkille, että on edelleen tärkeää tukea nykyaikaistamiseen ja innovointiin tehtäviä investointeja, jos maatalousalalla halutaan edistää Euroopan vihreän kehityksen ohjelman, EU:n biodiversiteettistrategian ja Pellolta pöytään -strategian tavoitteiden saavuttamista; korostaa, että maatalouden digitalisaatiota on tuettava enemmän, erityisesti kun maatalouselintarvikeketjussa mukana olevat toimijat joutuvat kohtaamaan Venäjän Ukrainaa vastaan aloittaman sodan ja covid-19-pandemian kasvavat vaikutukset; panee merkille, että digitalisaatiota koskevasta toimintaohjelmasta huolimatta tilintarkastustuomioistuimen äskettäisessä kertomuksessa korostetaan, että perusongelmat, kuten se, että tietomuotoja ei ole standardoitu, merkitsevät sitä, että suurta osaa maatalousdatasta ei edelleenkään käytetä tehokkaasti tai sen koko potentiaalia ei hyödynnetä;
7. korostaa, että puuttuu sellainen maaseutupolitiikka, jolla pyrittäisiin luomaan tietämyksen luomista ja teknologian levittämistä tukeva innovaatioekosysteemi; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita investoimaan riittävästi osaamiseen ja tieto- ja viestintätekniiikan infrastruktuuriin, helpottamaan yrittäjien ja pk-yritysten mahdollisuuksia käyttää niitä ja tukemaan paikallisten toimitusketjujen kehittämistä;
8. pitää ehdottoman tärkeänä, että kaikki unionin talousarvion tulot, jotka ovat peräisin käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista tai maatalousalalla aiemmilta vuosilta sääntöjenvastaisuuksien vuoksi maksetuista palautuksista, jäävät kyseisen toimialan piiriin;
9. vaatii komissiota esittämään uusiin lajikkeisiin siirtymistä koskevia suunnitelmia alueilla, joilla on jo esiintynyt taudinaiheuttajia, ja myöntämään viljelijöille tätä

koskevaa taloudellista tukea sekä maksutonta teknistä apua; palauttaa mieliin, että tässäkin yhteydessä tutkimuksen tekeminen on olennaisen tärkeää, jotta voidaan löytää teknisiä ratkaisuja, joita voidaan hyödyntää maatalouden sopeuttamiseen ilmastonmuutokseen;

10. panee merkille, että maaseutuyhteisöihin ja viljelijöihin, erityisesti pienviljelijöihin ja nuoriin viljelijöihin, vaikuttavat niiden rajalliset investointivalmiudet, mikä johtuu pääasiassa kohonneista energian hinnoista ja kaasukriisistä, joilla on kerrannaisvaikutuksia, jotka nostavat raaka-aineiden kustannuksia;
11. korostaa, että määrärahoja on lisättävä, kun otetaan huomioon maatalouselintarvikealan vuonna 2022 kohtaamat suuret haasteet, jotka jatkuvat myös vuonna 2023 erityisesti Venäjän Ukrainaan kohdistaman perusteettoman ja provosoimattoman hyökkäyksen sekä covid-19-pandemian kasvavien vaikutusten vuoksi, jotka vaikuttavat myös elintarviketurvaan ja elintarvikkeiden kohtuuhintaisuuteen unionissa, koska Venäjän sota Ukrainaa vastaan on pahentanut vakavasti jo ennestään vaikeaa ja haastavaa tuotantopanosten saatavuutta ja kohtuuhintaisuutta koskevaa tilannetta ja keinottelu maataloushyödykkeiden markkinoilla on lisääntynyt; muistuttaa, että enimmäismääriin on varattava riittävästi liikkumavaraa, jotta voidaan puuttua odottamattomiin olosuhteisiin, koska talousnäkyymiin liittyy edelleen epävarmuutta;
12. toteaa, että covid-19-pandemia, Venäjän hyökkäys Ukrainaan ja muut kriisit ovat koetelleet voimakkaasti monia maatalousaloja; muistuttaa, että näillä on vakavia seurauksia, kuten energian ja maatalouden tuotantopanosten, esimerkiksi lannoitteiden, hintojen nousu, ja toteaa, että nämä kaikki vaarantavat viljelijöiden tulot; kehottaa jatkamaan ja lisäämään kohdennettuja lisäyksiä markkinatukitoimenpiteitä koskeviin budjettikohtiin ottaen huomioon afrikkalaisen sikaruton ja lintuinfluenssan kielteiset vaikutukset unionin viljelijöihin ja näin ollen elintarvikeketjuun; korostaa, että on tärkeää lisätä unionin autonomiaa ja Ukrainan maataloustuotteiden vientikapasiteettia, kun otetaan huomioon Ukrainan satamien pitkäaikainen saarto; kehottaa komissiota lisäämään määrärahoja Ukrainan naapureina oleville jäsenvaltioille, joilla on pääsy mereen, jotta voidaan lisätä satamien varastointikapasiteettia ja tukea paikallista infrastruktuuria; pitää myönteisenä myös kaikenlaista muuta lisätukea, jota komissio on antanut Ukrainan sodasta kärsineille viljelijöille, kuten markkinainterventioita, maaseuturahaston poikkeuksellista tukea, suorien tukien varhaista maksamista sekä viherryttämismelvoitteista tehtäviä poikkeuksia; toivoo, että komissio on valmis tukemaan viljelijöitä myös tulevaisuudessa, kun kriisi ja Ukrainan sodan seuraukset jatkuvat vuonna 2023;
13. suhtautuu myönteisesti siihen, että komissio ehdotti talousarvioesityksessä, että uusi maatalousvaraus vuonna 2023 perustuu yksinomaan maataloustukirahaston alanimimmäismääriin ja että vuoden 2022 kriisivarauksesta jäljellä oleva määrä jaetaan uudelleen viljelijöille; vaatii, että rahoituskuria ei käytetä uuden maatalousvarauksen täyttämiseen vuonna 2023;
14. kiinnittää huomiota taloudellisten prosessien asteittaiseen globalisoitumiseen, nopeaan keskittymiseen ja yhdentymiseen markkinaketjun muissa osissa, EU:n tuotantostandardien nousuun ja investointien keskittymiseen kaupunkikeskuksiin ja aloille, joiden tuottoaste on korkeampi; toteaa, että nämä ilmiöt pahentavat maatalouden

ja muun talouden välistä tuloeroa, minkä vuoksi YMP:n tulevien vuosien talousarvionäkymissä olisi asetettava etusijalle maataloustuotannon kannattavuuden säilyttäminen mahdollisimman hyvänä sekä viljelijöiden mahdollisimman vahva asema toimitusketjuissa;

15. suhtautuu myönteisesti siihen, että on otettu käyttöön kriisivaraus, josta rahoitetaan poikkeuksellisia toimenpiteitä Ukrainan sodan vaikutuksista erittäin paljon kärsineiden unionin viljelijöiden hyväksi; kehottaa komissiota laatimaan yksityiskohtaisen analyysin siitä, miten jäsenvaltiot ovat käyttäneet kriisivarojensa määrärahat, ja selvittämään, onko tuki suunnattu aloille, joihin nykyinen kriisi on vaikuttanut eniten; kehottaa samalla analysoimaan perusteellisesti tämän toimenpiteen vaikutuksia maatalousalaan ja korostaa, että on tärkeää osoittaa uusia varoja, myös YMP:n ulkopuolelta, polttoainemarkkinoiden ja epäorgaanisten lannoitteiden markkinoiden vakauttamiseksi; korostaa, että kriisivaraus on voitava ottaa nopeasti uudelleen käyttöön;
16. korostaa, että kansallisten YMP:n strategiasuunnitelmien tehokkuutta on seurattava huolellisesti sen varmistamiseksi, että unionin maatalous, mukaan lukien maatalouselintarvikeketju, voi taata maatalojen tehokkaan ja vakaan toiminnan, elinkelpoisuuden ja elintarviketurvan ja rauhoittaa Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen aiheuttamaa markkinoiden myllerrystä; toistaa, että neuvoston on säilytettävä kunnianhimoinen monivuotinen talousarvio otsakkeessa 3 ottaen huomioon tarve tukea viljelijöitä elintarviketurvan saavuttamiseksi;
17. muistuttaa, että on tuettava unionin viljelijöitä sekä maatalous- ja elintarviketuottajia ja mahdollistettava valmistautuminen tuleviin haasteisiin samalla kun turvataan heidän tulonsa ja kilpailukykyä, jotta he voivat varmistaa elintarviketurvan; muistuttaa, että covid-19-pandemia ja Venäjän hyökkäys Ukrainaan ovat korostaneet maatalouden strategista roolia elintarviketurvan varmistamisessa; kehottaa jäsenvaltioita tarjoamaan ulkoisiin käyttötarkoituksensa sidottuja lisätuloja elintarviketurvan rahoittamiseksi elpymis- ja palautumistukivälineen ja koheesiorahaston kautta; kehottaa komissiota tekemään elintarviketurvasta ensisijaisen painopisteen vuoden 2023 kohdentamatta jääneiden määrärahojen muodostamalle joustovaralle; kehottaa komissiota ottamaan käyttöön erityisvälineitä lisärahoituksen lisäämiseksi naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineessä;
18. pitää valitettavana ilmastonmuutoksesta johtuvaa metsäpalojen voimakasta lisääntymistä Euroopassa ja kehottaa painokkaasti jäsenvaltioita tehostamaan metsäpalojen ehkäisemistä koskevia toimia ja parantamaan viljelijöiden mahdollisuuksia käyttää kastelua sekä nykyaikaistamaan laitoksia kansallisten strategisten suunnitelmien puitteissa; katsoo lisäksi, että on kiireesti edistettävä metsien ennallistamista unionissa;
19. suhtautuu myönteisesti komission tavoitteeseen vähentää unionin riippuvuutta kolmansista maista peräisin olevasta energiasta mutta vastustaa jyrkästi sen ehdotusta antaa jäsenvaltioille mahdollisuus myöntää elpymis- ja palautumistukivälineen kautta jopa 12,5 prosenttia maaseuturahaston varoista RePowerEU-luvun mukaisten investointien tukemiseen; katsoo, että tällainen siirto vaarantaa YMP:n perustavoitteiden saavuttamisen ja että varojen uudelleenkohdentamisen tarve voi aiheuttaa viivästyksiä ja tarpeetonta hallinnollista rasitusta; muistuttaa, että YMP:tä ei

voida käyttää kaikkia unionin uusia poliittisia tavoitteita edistävänä vipuvoimana ja että sen on edelleen täytettävä maanviljelijöitä koskevat tehtävänsä unionin elintarvikeomavaraisuuden varmistamiseksi; huomauttaa, että YMP:n strategiasuunnitelmia koskevassa asetuksessa sallitaan jo REPowerEU-aloitteessa ehdotettujen kaltaisten investointien ja toimenpiteiden rahoittaminen;

20. korostaa, että vuosi 2023 on uuden YMP:n ja uuden, tulosperusteisen täytäntöönpanomallin täytäntöönpanon ensimmäinen vuosi; korostaa, että on ratkaisevan tärkeää, että uuden YMP:n tukena on vahva talousarvio ja että jäsenvaltioita on valmisteltava ja tuettava taloudellisesti, jotta ne voivat siirtyä uuteen järjestelmään; korostaa, että strategiasuunnitelmissa on useita uusia käytäntöjä ja toimenpiteitä, kuten uusia tehostettuja ekojärjestelmiä, mutta myös maatilojen neuvontapalveluja tai käytäntöjä, jotka auttavat meitä saavuttamaan myös Pellolta pöytään -strategiassa asetetut tavoitteet, kuten hiiliviljely, peltometsätalous ja kosteikkoalueen viljely; toteaa, että jos viljelijöiden halutaan ottavan järjestelmän laajasti käyttöön, heitä on tuettava myös taloudellisesti;
21. korostaa tarvetta löytää rahoitusta yhteisen maatalouspolitiikan ulkopuolelta, jotta voidaan antaa tapauskohtaista tukea aloille, jotka kärsivät ulkoisista poliittisista tai terveyteen liittyvistä rajoitteista;
22. korostaa, että komissio pitää ilmastonmuutosta riskinä, joka todennäköisesti vaikuttaa vuonna 2023 humanitaarisen avun menoihin otsakkeessa 6 ”Naapurialueet ja muu maailma”; pitää kuitenkin valitettavana, että tässä otsakkeessa 6 ei ole jätetty lainkaan liikkumavaraa, vaikka tarvitaan joustavuutta, jotta voidaan reagoida humanitaarisiin kriiseihin, jotka voivat johtua ilmastonmuutoksesta tai joihin se voi vaikuttaa, sekä covid-19-pandemian, elintarvikkeiden hintainflaation ja Venäjän hyökkäyksen vaikutuksista;
23. kehottaa komissiota lisäämään naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen kriisimekanismia koskevaa budjettikohtaa, jotta voidaan perustaa nopean toiminnan pilariin kuuluva eteläisten maiden elintarviketurvaohjelma.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	29.9.2022
Lopullisen äänestyksen tulos	+ : 36 - : 0 0 : 4
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Álvaro Amaro, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Dacian Cioloș, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Dino Giarrusso, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Elsi Katainen, Camilla Laureti, Ulrike Müller, Maria Noichl, Juozas Olekas, Eugenia Rodríguez Palop, Bronis Ropė, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Marc Tarabella, Sarah Wiener, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Eric Andrieu, Marie Dauchy, Ladislav Ilčić, Benoît Lutgen, Cristina Maestre Martín De Almagro, Tilly Metz, Tom Vandenkendelaere
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Alessandra Basso, Gianna Gancia, Niclas Herbst, Krzysztof Hetman, Rainer Wieland

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

36	+
ECR	Ladislav Ilčić, Bert-Jan Ruissen
ID	Alessandra Basso, Marie Dauchy, Gianna Gancia
NI	Dino Giarrusso
PPE	Álvaro Amaro, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Niclas Herbst, Krzysztof Hetman, Benoît Lutgen, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Tom Vandenkendelaere, Rainer Wieland, Juan Ignacio Zoido Álvarez
RENEW	Atidzhe Alieva-Veli, Asger Christensen, Dacian Cioloș, Jérémy Decerle, Martin Hlaváček, Elsi Katainen, Ulrike Müller
S&D	Clara Aguilera, Eric Andrieu, Isabel Carvalhais, Paolo De Castro, Camilla Laureti, Cristina Maestre Martín De Almagro, Maria Noichl, Juozas Olekas, Marc Tarabella
The Left	Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Bronis Ropė

0	-

4	0
Verts/ALE	Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Tilly Metz, Sarah Wiener

Symbolien selitys

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää

2.9.2022

KALATALOUSVALIOKUNNAN LAUSUNTO

budjettivaliokunnalle

Euroopan unionin yleisestä talousarviosta varainhoitovuodeksi 2023 – kaikki pääluokat (2022/0212(BUD))

Valmistelija: Pierre Karleskind

EHDOTUKSET

Kalatalousvaliokunta pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. palauttaa mieliin kalastukseen, vesiviljelyyn ja meriasioihin liittyvät taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristöä koskevat näkökohdat; korostaa niiden keskeistä roolia maailmanlaajuisen elintarviketurvallisuuden ja elintarvikejärjestelmien häiriönsietokyvyn varmistamisessa mutta myös kestäväen sinisen talouden kehittämisen edistämässä ja niiden panoksessa rannikkoalueiden kehittämiseen ja elvyttämiseen erityisesti syrjäisimmillä alueilla, joita rajoittavat niiden syrjäinen sijainti, saaristoluonne, pieni koko, vaikea pinnanmuodostus ja ilmasto sekä taloudellinen riippuvuus muutamista harvoista tuotteista; katsoo, että kalastus- ja vesiviljelyalan kilpailuaseman säilyttämisen on kuljettava käsi kädessä sekä YKP:ssä että vihreän kehityksen ohjelmassa ja siitä johtuvissa strategioissa asetettujen sosiaalisten, ympäristöön liittyvien ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisen kanssa noudattaen vaikutustenarviointien ja sidosryhmien kuulemisten tuloksia;
2. huomauttaa, että Venäjän Ukrainaan kohdistama sotilaallinen hyökkäys on vaikuttanut kalastukseen eri näkökulmista ja että erityisesti se on johtanut kalastustoiminnan keskeyttämiseen Mustallamerellä ja että joidenkin jäsenvaltioiden aluevesillä, kuten Tonavan suistoalueella Ukrainan rajanaapurina olevilla Romanian aluevesillä, kalastukselle on määrätty väliaikaisia kieltoja, ja että samankaltaisia häiriöitä esiintyy erityisesti Välimerellä konfliktin aiheuttaman polttoainekustannusten nousun seurauksena, ja jotka vaikuttavat vakavasti kalastus- ja vesiviljelytoiminnan kannattavuuteen kaikkialla Euroopassa ja erityisesti syrjäisimmillä alueilla;
3. korostaa, että Venäjän sotilaallinen hyökkäys on johtanut kauppavirtojen merkittäviin häiriöihin ja energian hintojen nousuun, joka vaikuttaa erityisen voimakkaasti pienimuotoiseen kalastukseen, mikä edellyttää Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston (EMKVR) kriisitoimenpiteiden käyttöä; kehottaa komissiota lisäämään näitä toimia edelleen, jotta voidaan maksimaalisen joustavasti korvata polttoaineiden hintojen jyrkkä nousu ja muut lisäkustannukset, jotka ovat maaliskuusta 2022 lähtien kaksinkertaistuneet verrattuina vuoden 2021 keskihintoihin; pitää

myönteisenä Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa (EMKR) koskevan asetuksen¹ muuttamista, jolla pyritään lieventämään sodan vaikutuksia alaan ja markkinoihin; kehottaa jäsenvaltioita hyödyntämään annettua tukea täysimääräisesti ja nopeasti;

4. varoittaa siksi kalastusalan jatkuvista vaikeuksista, joita polttoaineiden hintojen merkittävä nousu on nyt pahentanut;
5. katsoo, että EMKVR:n on helpotettava erityistukea pienimuotoiselle kalastukselle polttoainetukien muodossa;
6. varoittaa pienimuotoista kalastusta harjoittavien laivastojen korkeasta keski-ikästä ja edellyttää ohjelmaa niiden uudistamiseksi ja päivittämiseksi, jotta voidaan parantaa turvallisuutta ja elinoloja aluksilla, energiatehokkuutta ja ympäristön kestävyyttä ja varmistaa samalla niistä riippuvaisten yhteisöjen sosiaalinen ja taloudellinen selviytymiskyky;
7. katsoo, että EMKVR:n on helpotettava rahoituksen saantia pienimuotoisen kalastuksen ja rannikkokalastuksen laivastojen uudistamista, kunnostamista tai jopa uudelleenmitoittamista varten; toistaa, että laivaston uudistamista ei pidä sekoittaa laivaston laajentamiseen tai kalastuskapasiteetin lisäämiseen;
8. kehottaa komissiota jälleen edistämään EMKVR-tukea varastoinnille, jäädyttämislle ja jäähdyttämislle ratkaisevana askeleena sille, että voidaan hyödyntää kalavarat mahdollisimman tehokkaasti tuhoamatta tai heikentämättä kantoja ja varmistaa niiden säännöllinen saatavuus kuluttajille ja elintarvikkeiden jalostusteollisuudelle;
9. kehottaa komissiota nopeuttamaan strategiaa, jolla korotetaan yleisesti EU:n kestävän vesiviljelytuotannon osuutta, millä edistetään ruokahuoltoa ja elintarviketurvaa erityisesti Ukrainan kriisin taustaa vasten; kehottaa komissiota hyödyntämään täysimääräisesti EMKVR:n käytettävissä olevia rahoitusvaroja, koska kyseessä on erityisesti EU:n kalastuksen- ja vesiviljelyn hallinnoinnin tavoitteisiin tarkoitettu rahoitusväline; kehottaa jäsenvaltioita osoittamaan elpymis- ja palautumistukivälineestä riittävästi rahoitusta EU:n vesiviljelyalan innovoinnin, kestävyuden ja selviytymiskyvyn tukemiseen;
10. on tyytyväinen hyväksytyihin tilapäisiin kriisipuitteisiin² joiden nojalla jäsenvaltiot voivat perustaa tukiohjelmaa tuen myöntämiseksi kalastus- ja vesiviljelytuotteiden tuottamisen, jalostamisen ja kaupan pitämisen alalla toimiville yrityksille; kehottaa jäsenvaltioita hyödyntämään näitä mahdollisuuksia täysimääräisesti ja nopeasti; katsoo kuitenkin, että komission on tarjottava lisää joustomahdollisuuksia nykyisen kriisin kielteisten vaikutusten torjumiseksi;
11. muistuttaa, että brexitistä aiheutuu EU:n kalastusalalle edelleen suuria taloudellisia menetyksiä; pitää näin ollen ensisijaisena, että komissio varmistaa korvauksen, joka on oikeassa suhteessa alan ja kalastusyhteisöjen kärsimään vahinkoon, ja että se ottaa tässä huomioon kaikki sopimuksen suorat ja välilliset seuraukset; korostaa, että alan toimijoilla on vaikeuksia saada kalastuslupia 6–12 meripeninkulman päähän sekä

¹ COM(2022)179 final.

² C(2022)1890 final

Guernseyn ja Jerseyyn vesialueille; kehottaa tässä yhteydessä jäsenvaltioita käyttämään täysimääräisesti kaikki brexit-mukautusvarauksen varat;

12. korostaa, että on tärkeää korjata covid-19-pandemian aiheuttamat taloudelliset ja sosiaaliset vahingot, sillä pandemia, josta kalastus- ja vesiviljelyala on vasta toipumassa, on koetellut ankarasti koko alaa; kehottaa siksi komissiota tukemaan tehokkaasti heikoimmassa asemassa olevia kalastusalueita, kuten läntistä Välimerä, joka kärsii myös pohjakalakantojen pyyntiponnistuksen 6 prosentin vähennyksen vaikutuksesta vuonna 2022;
13. pitää myönteisenä, että komissio on hyväksynyt jäsenvaltioiden elpymissuunnitelmat; pitää tärkeänä, että elpymissuunnitelmia täytäntöön pannaan jäsenvaltiot käyttävät näitä varoja kalastus- ja vesiviljelyalan kestävä elpymisen varmistamiseen;
14. kehottaa kiinnittämään Pelloilta pöytäkirjan -strategian yhteydessä huomiota kestävä eurooppalaisen vesiviljelyalan mahdollisuuksiin myös elintarviketurvan ja terveyshyötyjen osalta; kehottaa komissiota edistämään alan kestävä kasvua siten, että se ylittää nykyisen 2 prosentin osuuden maailmanlaajuisesta vesiviljelytuotannosta, asettamalla vuodelle 2030 erityiset, hyväksyttävät ja yhteiset tavoitteet;
15. painottaa, että on välttämätöntä parantaa tieteellistä ja teknistä tietämystä luotettavimpien tutkimukseen perustuvien ratkaisujen varmistamiseksi; muistuttaa, että on tärkeää varmistaa riittävät taloudelliset resurssit jäsenvaltioiden ja eurooppalaisten tieteellisten elinten kalatalousalan tietojen keruuta, hallintaa, analysointia, käyttöä ja vaihtoa varten ja investoida valikoivia kalastusmenetelmiä koskevaan tutkimukseen;
16. kehottaa komissiota julkaisemaan yksityiskohtaisen kertomuksen käyttämättömien EMKR:n ja EMKVR:n määrärahojen uudelleen kohdentamisesta; on huolissaan siitä, että EMKR:n ohjelmaan kaudella 2014–2020 liittyvät 3 513,8 miljoonaa euroa³ oli maksettava tai palautettava 31. joulukuuta 2021 mennessä ja että 14 prosenttia varoista on vielä kohdentamatta; kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota hyväksymään kiireellisesti EMKVR:n toimenpideohjelmat ja lisäämään näiden käyttämättömien varojen maksamista ja joustavuutta;
17. korostaa, että EMKVR:n käytön tehostamiseksi ja sen varmistamiseksi, että pienimuotoisella kalastuksella, rannikkokalastuksella ja pienimuotoisella kalastuksella on mahdollisuus saada tukea, on tarpeen a) tarkastella ja ottaa käyttöön toimenpiteitä menettelyjen virtaviivaistamiseksi, jotta voidaan vähentää hakemuksiin liittyvää byrokratiaa, b) korvata nykyiset rahoitusjärjestelyt ennakkomaksujärjestelmällä ja c) korottaa rahoituksen rajoja;
18. kehottaa kiinnittämään huomiota YKP:n kansainväliseen ulottuvuuteen ja sen taloudellisiin, sosiaalisiin ja ympäristöä koskeviin hyötyihin ja kehottaa komissiota osoittamaan riittävät määrärahat valtamerten hallinnointiin; korostaa kansainvälisen yhteistyön, avoimuuden, jäljitettävyyden ja tasapuolisten toimintaedellytysten merkitystä EU:n sitoumusten täyttämässä;

³ <https://cohesiondata.ec.europa.eu/funds/emff>

19. tukee EU:n nollatoleranssia laittomaan, ilmoittamattomaan ja sääntelemättömään kalastukseen (LIS-kalastus), jolla pyritään erityisesti poistamaan laittomasti pyydytetyt kalat ja äyriäiset EU:n toimitusketjuista ja varmistamaan tasapuoliset toimintaedellytykset eurooppalaisille kalastajille; panee kuitenkin merkille, että nollatoleranssipolitiikan täytäntöönpanoon osoitetaan niukasti inhimillisiä ja taloudellisia resursseja, vaikka suurin osa EU:ssa kulutetuista kaloista ja äyriäisistä tuodaan maahan ja LIS-kalastus kolmansissa maissa, myös niissä, joiden kanssa on tehty kestävä kalastusta koskevia kumppanuussopimuksia, aiheuttaa yhä enemmän huolta; kehottaa siksi myöntämään riittävästi ja enemmän rahoitusta LIS-kalastuksen torjuntaa koskevalle EU:n politiikalle maailmanlaajuisesti ja käyttämään kaikkia mahdollisia poliittisia toimia, kuten tavaroiden valvonnan tehostamista EU:n rajoilla tai kehitysapua;
20. korostaa, että on tärkeää osoittaa enemmän resursseja ilmastonmuutoksen ja sen kielteisten vaikutusten hillitsemiseen sekä biologisen monimuotoisuuden köyhtymisen estämiseen; katsoo, että ilmastonmuutoksella on vakavia vaikutuksia valtameriin ja kalastukseen, minkä vuoksi tarvitaan riittävästi rahoitusta hiilinieluinä toimivien meriekosysteemien ja biologisen monimuotoisuuden keskittyminä toimivien meriekosysteemien suojeluun ja ennallistamiseen;
21. korostaa valvonnan merkitystä YKP:n tavoitteiden turvaamisessa; katsoo tässä yhteydessä, että Euroopan kalastuksenvalvontavirastolle (EFCA) osoitetun rahoituksen lisääminen (0,8 prosenttia) ei riitä edes vastaamaan EU:n inflaatioastetta; katsoo näin ollen, että lisäys on selvästi riittämätön tasapuolisten toimintaedellytysten ja LIS-kalastuksen uskottavan torjunnan varmistamiseksi; korostaa EFCA:n roolia tasapuolisten toimintaedellytysten varmistamisessa EU:n laivastolle, erityisesti LIS-kalastuksen ehkäisemisessä ja tukahduttamisessa Euroopan vesillä mutta myös maailmanlaajuisesti; edellyttää kunnianhimoisempaa rahoitusta pitkällä aikavälillä, jotta YKP:n tavoitteet voidaan saavuttaa;
22. korostaa, että sukupolvenvaihdos on yksi Euroopan kalastusalan painopisteistä; kehottaa jäsenvaltioita hyödyntämään EMKVR:ää sellaisten ohjelmien käynnistämisen rahoittamiseksi, joiden tarkoituksena on erityisesti auttaa nuoria hakeutumaan kalatalousalan ammatteihin, monipuolistaa alaa ja kannustaa alalle aliedustettuja ryhmiä, erityisesti naisia; kehottaa tässä yhteydessä komissiota lisäksi tukemaan talousarviovarojen käyttöönottoa työolojen parantamiseksi kalastusaluksilla ja sellaisten hankkeiden toteuttamiseksi, joilla tuetaan nuorten eurooppalaisten kalastajien yhdistyksen perustamista;
23. toistaa, että epäsuotuisassa asemassa oleville rannikkoalueille ja Euroopan syrjäisimmille alueille on annettava merkittävää tukea SEUT-sopimuksen 349 artiklan nojalla, mukaan lukien näillä alueilla rekisteröityjen ja toimivien pienimuotoisten ja perinteisten kalastusaluksien uudistaminen, jotta varmistetaan niiden säilyminen ja kestävä kehitys ja noudatetaan kestävä kehityksen tavoitteessa 14 mainittuja pienten saarten ja alueiden erilliskohtelun periaatteita;
24. huomauttaa, että kalastuksen, erityisesti pienimuotoisen ja rannikkokalastuksen, tulevaisuus riippuu erityisistä, tehokkaista ja välittömistä toimenpiteistä, joilla on riittävä rahoitus, erityisesti EMKVR:n kautta;

25. pitää siksi valitettavana EMKVR:n rahoituksen ja erityisesti maksumäärärahojen vähentämistä sekä komission ehdotuksessa että neuvoston kannassa;
26. katsoo, että alan haasteet huomioon ottaen EMKVR:n talousarviomäärärahat ovat riittämättömät ja niitä on lisättävä.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	1.9.2022
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 20 -: 1 0: 1
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Clara Aguilera, Izaskun Bilbao Barandica, Rosanna Conte, Rosa D'Amato, Anja Hazekamp, Niclas Herbst, Jan Huitema, Ladislav Ilčić, France Jamet, Pierre Karleskind, Francisco José Millán Mon, João Pimenta Lopes, Manuel Pizarro, Caroline Roose, Bert-Jan Ruissen, Peter van Dalen
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Gabriel Mato, Lucia Vuolo, Emma Wiesner
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Anna-Michelle Asimakopoulou, Alessandra Basso, Camilla Laureti

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

20	+
ECR	Ladislav Ilčić, Bert-Jan Ruissen
ID	Alessandra Basso, Rosanna Conte, France Jamet
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Peter van Dalen, Niclas Herbst, Gabriel Mato, Francisco José Millán Mon, Lucia Vuolo
RENEW	Izaskun Bilbao Barandica, Jan Huitema, Pierre Karleskind, Emma Wiesner
S&D	Clara Aguilera, Camilla Laureti, Manuel Pizarro
VERTS/ALE	Rosa D'Amato, Caroline Roose

1	-
THE LEFT	Anja Hazekamp

1	0
THE LEFT	João Pimenta Lopes

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää

6.10.2022

KULTTUURI- JA KOULUTUSVALIOKUNNAN LAUSUNTO

budjettivaliokunnalle

esityksestä Euroopan unionin yleiseksi talousarvioksi varainhoitovuodeksi 2023 – kaikki pääluokat (2022/0212(BUD))

Valmistelija: Morten Løkkegaard

EHDOTUKSET

Kulttuuri- ja koulutusvaliokunta pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. korostaa tarvetta tukea edelleen kulttuuri- ja luovia aloja ja toimialoja sekä urheilu- ja liikunta-alaa, jotka ovat kärsineet covid-19-pandemiasta ja sen pitkän aikavälin kielteisistä vaikutuksista, ja tarvetta ottaa kiireellisesti huomioon Ukrainan sotaan liittyvät uudet painopistealat erityisesti lisäämällä tukea ukrainalaisille oppijoille, opettajille, taiteilijoille, kulttuurialan työntekijöille, toimittajille ja kansalaisjärjestöille;
2. katsoo tässä yhteydessä, että unionin talousarviosta olisi osoitettava varainhoitovuonna 2023 Erasmus+-ohjelmaan merkittävästi eli 200 miljoonaa euroa enemmän määrärahoja kuin talousarvioesityksessä ehdotetaan, jotta koulutusjärjestelmät voivat selviytyä uusista haasteista ja oppijat, opettajat, koulut, nuorisjärjestöt ja kansalaisjärjestöt voivat hyötyä riittävästä resursseista; katsoo lisäksi, että määrärahojen lisääminen varmistaa myös Erasmus+-ohjelman viherryttämisen ja digitalisoinnin jatkumisen sekä uudet osallisuustoimenpiteet, joiden ansiosta muita heikommassa asemassa olevat nuoret eurooppalaiset ja useammat oppijat voivat osallistua siihen; korostaa lisäksi, että on tärkeää varmistaa asianmukainen tuki, jotta voidaan vahvistaa Eurooppalaiset yliopistot -aloitetta ja mahdollistaa nykyisten liittoutumien asianmukainen toiminta sekä tarkastella Erasmus + Teacher Academies -toimintoja vuoden 2023 uusia ehdotuspyyntöjä silmällä pitäen;
3. kehottaa komissiota varmistamaan, että unionin kulttuuri- ja koulutusalan ohjelmat pannaan vuonna 2023 täysimääräisesti täytäntöön; toteaa jälleen, että on varmistettava, että kaikkiin ohjelmiin on mahdollista osallistua koko Euroopassa ja että niihin voivat osallistua erityisesti pienet järjestöt, haavoittuvassa asemassa olevat henkilöt sekä syrjäisiltä, maaseutualueilta ja eristyksissä olevilta alueilta kotoisin olevat ihmiset; kehottaa siksi komissiota ja jäsenvaltioita pyrkimään unionin eri ohjelmien ja hankkeiden oikeudenmukaiseen ja tasapuoliseen digitalisointiin siten, että kaikki voivat osallistua;

4. korostaa lisäksi, että on tärkeää tukea taloudellisesti vammaisten henkilöiden näkyvyyttä kulttuurissa ja urheilussa edistäviä osallistavia tapahtumia, kuten vuoden 2023 Special Olympics -maailmankisoja;
5. palauttaa mieliin lainsäätäjien sitoumukset varmistaa Euroopan nuorison teemavuoden 2022 pitkäaikainen perintö myös määrittämällä asiaankuuluvista unionin ohjelmista osoitettava riittävä rahoitus seuraavina vuosina toteutettavia jatkotoimia varten; korostaa, että komission on raportoitava parlamentille hyvissä ajoin Euroopan nuorison teemavuoden 2022 tuloksista;
6. kehottaa lisäksi Euroopan tulevaisuuskonferenssin suositusten mukaisesti edistämään nuorisoasioiden valtavirtaistamista kaikissa asiaan liittyvissä unionin toimintapolitiikoissa ja tehostamaan kansalaisyhteiskuntaa vahvistamalla unionin ohjelmia ja hankkeita, joilla tuetaan unionia koskevaa koulutusta;
7. toteaa, että kulttuuri- ja luovat alat ja toimialat sekä urheilu- ja liikunta-ala kärsivät edelleen covid-19-pandemian seurauksista; huomauttaa, että pandemian vaikutusten lisäksi näillä aloilla on myös uusia haasteita, kuten kiihtyvä inflaatio, energiakustannusten nousu ja siihen liittyvä unionin kansalaisten ostovoiman menetys; huomauttaa lisäksi, että Ukrainan sota pahentaa tilannetta; kehottaa siksi vahvistamaan Luova Eurooppa -ohjelmaa, jotta voidaan tarjota kohdennettua tukea luoville aloille ja toimialoille, myös esittävän taiteen alalle; korostaa näin ollen, että Luova Eurooppa -ohjelmalle on osoitettava määrärahoja 40 miljoonaa euroa enemmän kuin talousarvioesityksessä ehdotetaan;
8. korostaa, että Euroopan kulttuuripääkaupunkeja koskevaa unionin toimintaa varten tarvitaan lisärahoitusta, sillä se tuottaa suurta lisäarvoa eurooppalaiselle yhteiskunnalle ja koska covid-19-pandemia ja kiihtyvä inflaatio ovat heikentäneet merkittävästi edellytyksiä toteuttaa kyseistä toimintaa;
9. panee merkille disinformaation, yleisen mielipiteen manipuloinnin ja ulkomaisen tietohäirinnän jatkuvan ongelman, joka heikentää demokraattisten prosessien toimintaa; korostaa siksi, että on kiireellisesti lisättävä rahoitusta riippumattoman journalismin ja sananvapauden tukemiseksi ja disinformaation torjumiseksi; painottaa tässä yhteydessä, että Luova Eurooppa -ohjelman monialaiselle lohkolle olisi osoitettava 10 miljoonaa euroa enemmän ja Media-lohkolle 12 miljoonaa euroa enemmän määrärahoja kuin talousarvioesityksessä ehdotetaan, ja toteaa jälleen, että on tutkittava mahdollisuutta perustaa pysyvä unionin toimituksellinen ja uutismediarahasto riippumattoman toimituksellisen uutisoinnin tukemiseksi, eurooppalaisten toimittajien ja eurooppalaisen journalismin riippumattomuuden turvaamiseksi ja lehdistönvapauden takaamiseksi;
10. katsoo tässä yhteydessä, että Luova Eurooppa -ohjelmalle ehdotetun lisäyksen lisäksi on tuettava faktantarkistukseen osallistuvia tahoja, kun otetaan huomioon disinformaation aiheuttamat haasteet unionin ulkopoliitikassa; kehottaa siksi osoittamaan miljoonan euron lisämäärärahat ulkoisiin toimiin liittyvää tiedotuspolitiikkaa ja strategista viestintää koskevaan budjettikohtaan;
11. katsoo, että Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevaa ohjelmaa on vahvistettava, jotta voidaan tukea solidaarisuustoimiin osallistuvia nuoria ja organisaatioita, kun otetaan myös huomioon Ukrainan sodan seuraukset;

12. muistuttaa kansalaisten sitoutumista koskevien toimien, kuten ystävyyskaupunkitoiminnan ja muistiperintöön liittyvän toiminnan, merkityksestä Euroopan rauhanturvaamiselle; katsoo tässä yhteydessä, että kansalaisten, tasa-arvon, perusoikeuksien ja arvojen ohjelman kansalaisten sitoutumista ja osallistumista koskevaa lohkoa varten on osoitettava 2 miljoonaa euroa enemmän määrärahoja kuin talousarvioesityksessä ehdotetaan;
13. muistuttaa, että on tärkeää rahoittaa multimediatoimia, joilla pyritään tarjoamaan riippumatonta tietoa eurooppalaisista aiheista ja vahvistamaan siten Euroopan demokraattisia periaatteita; korostaa tässä yhteydessä, että multimediatoimien budjettikohdasta tuettavien verkostojen on oltava vakaita pitkällä aikavälillä, jotta voidaan taata johdonmukainen ja laadukas journalismi; korostaa sen vuoksi, että tarvitaan avoimia ehdotuspyyntöjä, joilla taataan pitkäaikainen ja riittävä rahoitus riippumattomalle journalistiselle uutisoinnille eurooppalaisista aiheista;
14. korostaa lisäksi tarvetta lisätä avoimuutta ja arvioida kattavasti multimediatoimiin osoitettuja unionin varoja, jotta voidaan varmistaa näiden toimien vakaus, ennustettavuus ja valvonta;
15. korostaa, että vuonna 2021 käynnistetty ”Uusi eurooppalainen Bauhaus” -aloite tarvitsee asianmukaisen ja riittävän rahoituksen, jotta sen tavoitteet voidaan saavuttaa vuoden 2022 jälkeen, ja muistuttaa, että sen rahoittamisesta ei saisi olla haittaa Luova Eurooppa -ohjelmalle; palauttaa tässä yhteydessä mieliin parlamentin kannan, jonka mukaan monivuotisen rahoituskehityksen 2021–2027 välitarkastus on välttämätön ja toteutettava ripeästi, jotta voidaan vastata nykyisen kriisin pitkän aikavälin seurauksiin ja tarkastella lisäksi mahdollisuuksia ottaa käyttöön pitkän aikavälin kohdennettu rahoitus ”Uusi eurooppalainen Bauhaus” -aloitteelle ja eurooppalaiselle koulutusalueelle;
16. kehottaa lisäksi osoittamaan Horisontti Eurooppa -ohjelmasta 50 miljoonan euron lisämäärän ”Uusi eurooppalainen Bauhaus” -aloitteeseen konkreettisten hankkeiden rahoittamiseksi; kehottaa myös käynnistämään vuonna 2023 koordinointi- ja tukitoimen, jotta voidaan valmistella Horisontti Eurooppa -ohjelmaan kuuluvan ”Uusi eurooppalainen Bauhaus” -aloitteen valmistelutoimen aloittamista vuonna 2025;
17. vastustaa neuvoston kantaa, jossa ehdotetaan, että viestinnän pääosaston toimialaan kuuluvien kolmen budjettikohdan määrärahoja vähennetään yhteensä 16 miljoonaa euroa ja erityisesti toimeenpano- ja yhteisöviestintäpalvelujen budjettikohdan määrärahoja 8 miljoonaa euroa; ehdottaa siksi varainhoitovuoden 2023 maksusitoumusmäärärahojen ja maksumäärärahojen tason palauttamista, jotta voidaan varmistaa keskeisten viestintätoimien jatkuvuus, mukaan lukien tiedotusvälineiden seuranta, Europa-sivuston jatkuva kehittäminen, disinformaation ja väärän tiedon torjunta, kansalaisten sitoutumista koskevat aloitteet ja paikallinen tiedotus;
18. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ottamaan työmarkkinaosapuolet ja kansalaisyhteiskunnan aktiivisesti mukaan unionin ohjelmien kehittämiseen ja täytäntöönpanoon;

19. korostaa unionin talousarvion kattamien pilottihankkeiden ja valmistelutoimien merkitystä ja muistuttaa, että kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan esittämien laadukkaiden ja tasapainoisten ehdotusten rahoitus on varmistettava.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	3.10.2022
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 24 -: 1 0: 1
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Asim Ademov, Andrea Bocskor, Gianantonio Da Re, Laurence Farreng, Tomasz Frankowski, Romeo Franz, Catherine Griset, Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Irena Joveva, Petra Kammerevert, Niyazi Kizilyürek, Predrag Fred Matić, Niklas Nienaß, Peter Pollák, Diana Riba i Giner, Monica Semedo, Andrey Slabakov, Massimiliano Smeriglio, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Maria Walsh, Milan Zver
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Loucas Furlas, Martina Michels, Salima Yenbou

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

24	+
ECR	Andrey Slabakov
NI	Andrea Bocskor
PPE	Asim Ademov, Loucas Furlas, Tomasz Frankowski, Peter Pollák, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Maria Walsh, Milan Zver
RENEW	Laurence Farreng, Irena Joveva, Monica Semedo, Salima Yenbou
S&D	Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Petra Kammerevert, Predrag Fred Matić, Massimiliano Smeriglio
THE LEFT	Niyazi Kizilyürek, Martina Michels
VERTS/ALE	Romeo Franz, Niklas Nienaß, Diana Riba i Giner

1	-
ID	Catherine Griset

1	0
ID	Gianantonio Da Re

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää

7.9.2022

PERUSSOPIMUS-, TYÖJÄRJESTYS- JA TOIMIELINASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO

budjettivaliokunnalle

Euroopan unionin yleisestä talousarviosta varainhoitovuodeksi 2023 – kaikki pääluokat
(2022/0212(BUD))

Valmistelija: Antonio Tajani

EHDOTUKSET

Perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. pitää valitettavana, että talousarvioesityksessä 2023 budjettikohdan ”Kansalaisten sitoutumisen ja demokraattiseen toimintaan osallistumisen edistäminen unionissa” maksusitoumusmäärärahoja vähennettiin 21 prosentilla ja maksumäärärahoja 17 prosentilla vuoden 2022 talousarvioon verrattuna; ei hyväksy neuvoston ehdottamia 3 prosentin lisäleikkauksia maksusitoumusmäärärahoihin; katsoo, että kansalaisten, tasa-arvon, perusoikeuksien ja arvojen ohjelmalle, eurooppalaiselle kansalaisaloitteelle ja muille osallistaville välineille, kuten kansalaisfoorumeille, on osoitettava riittävästi resursseja, ja painottaa riittävän rahoituksen merkitystä, jotta voidaan taata Euroopan tulevaisuuskonferenssin päätelmien asianmukaiset jatkotoimet; ehdottaa, että budjettikohdan maksusitoumusmäärärahoja lisätään 26 prosenttia ja maksumäärärahoja 20 prosenttia;
2. pitää riittämättömänä prosentin lisäystä komission edustustojen maksusitoumusmäärärahoihin vuoden 2022 talousarvioon verrattuna; on tyrmistynyt neuvoston kannasta, jonka mukaan tämän budjettikohdan maksusitoumusmäärärahoja vähennetään 14 prosenttia ja maksumäärärahoja 8 prosenttia; ehdottaa, että maksusitoumusmäärärahoja lisätään 5 prosentilla vuoden 2023 talousarvioesitykseen verrattuna ja maksumäärärahat palautetaan vuoden 2023 talousarvioesityksen tasolle; ehdottaa Euroopan parlamentin yhteystoimistojen määrärahojen lisäämistä, koska tällaisilla edustustoilla on tärkeä rooli tiedotettaessa kansalaisille unionin toiminnasta Euroopan tulevaisuuskonferenssin päättymisen jälkeen; katsoo lisäyksen olevan välttämätön, jotta voidaan edistää EU-asioita koskevaa ennakoivaa vuoropuhelua kansalaisten kanssa jäsenvaltioissa, panna täytäntöön Euroopan tulevaisuuskonferenssin päätelmiin sisältyvät ehdotukset ja kehittää viestintätoimia disinformaation ja ulkomaisen sekaantumisen torjumiseksi;

3. pitää riittämättömänä ”kansalaisille suunnatun viestinnän” maksusitoumusmäärärahojen 1,5 prosentin lisäystä vuoden 2022 talousarvioon verrattuna; vastustaa neuvoston kantaa, jonka mukaan maksusitoumusmäärärahoja vähennetään 12 prosenttia ja maksumäärärahoja 6 prosenttia; ehdottaa näin ollen, että maksusitoumusmäärärahoja lisätään 5 prosentilla vuoden 2023 talousarvioesitykseen verrattuna ja maksumäärärahat palautetaan vuoden 2023 talousarvioesityksen tasolle, jotta voidaan rahoittaa eurooppalaista kansalaisaloitetta koskevia valistus- ja tiedotustoimia ja panna täytäntöön Euroopan tulevaisuuskonferenssin päätelmiin sisältyvät ehdotukset; korostaa, että on tärkeää ottaa pienemmät kansalaisjärjestöt, paikallisviranomaiset ja sidosryhmät mukaan viestintästrategioihin ja -toimiin; kehottaa asettamaan sisällön saataville kaikilla EU:n kielillä ja tarjoamaan äidinkielellä laadittua sisältöä niille eurooppalaisille, jotka asuvat toisessa EU-maassa;
4. korostaa tarvetta lisätä Euroopan tason poliittisista puolueista ja Euroopan tason poliittisista säätiöistä vastaavan viranomaisen resursseja ja henkilöstöä, koska sen tehtävät ovat lisääntyneet merkittävästi asetuksen (EU, Euratom) N:o 1141/2014 uudelleenlaatimista koskevan komission ehdotuksen myötä;
5. korostaa tarvetta lisätä joustavuutta EU:n budjetoinnissa koordinoitusti Euroopan parlamentin kanssa, jotta varmistetaan monivuotisen rahoituskehityksen mukauttaminen EU:n kansalaisille tärkeisiin uusiin haasteisiin;
6. kehottaa komissiota ja neuvostoa määrärahasiirtojen ja EU:n talousarvioon tehtävien mukautusten lisääntyessä kunnioittamaan Euroopan parlamentin oikeuksia sen talousarviroolissa ja pyytää soveltamaan näihin toimenpiteisiin läpinäkyvää, avointa ja ennakoitavaa prosessia;
7. kehottaa komissiota osoittamaan enemmän joustavuutta jäsenvaltioiden elpymis- ja palautumissuunnitelmiin tekemien mukautusten ja muutosten suhteen ja pyytää ottamaan käyttöön erityisen nopean ja kiireellisen menettelyn tämänhetkisen tilanteen ja nykyisten haasteiden aiheuttamien muutosten varalta; kehottaa komissiota käynnistämään tällaisen politiikan muutoksen 30 päivän kuluessa EU:n talousarvion hyväksymisestä, jotta maat voivat parantaa suunnitelmiaan sopimuskauden loppuun mennessä; kehottaa komissiota ja neuvostoa arvioimaan mahdollisuutta jatkaa elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanoa vuodella;
8. ehdottaa varojen lisäämistä, jotta nuoret voivat osallistua tiiviimmin unionin demokraattisia arvoja ja politiikkoja koskeviin asioihin tilanteessa, jota leimaavat edelleen covid-19-pandemian seuraukset ja Ukrainan sota; ehdottaa tätä varten, että komissio toteuttaa pilottihankkeita, jotka koskevat eurooppalaisia kansalaiskasvatustoimia, eurooppalaisia kulttuurifestivaaleja ja ideoita toukokuun 9. päivään liittyen sekä nuorisokilpailuja; kehottaa komissiota ja neuvostoa sisällyttämään unionin vuoden 2023 talousarvioon lisävaroja, jotka mahdollistavat Euroopan nuorison teemavuoden tulosten ja suositusten täytäntöönpanon;
9. kehottaa painokkaasti budjettivaliokuntaa sisällyttämään edellä mainitut määrärahojen lisäämistä koskevat ehdotukset päätöslauselmaansa, sillä niiden avulla voidaan saada aikaan konkreettisia tuloksia ja edistää laadukasta viestintää kansalaisille.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	5.9.2022
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 17 -: 3 0: 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Gerolf Annemans, Włodzimierz Cimoszewicz, Gwendoline Delbos-Corfield, Daniel Freund, Charles Goerens, Sandro Gozi, Laura Huhtasaari, Giuliano Pisapia, Domènec Ruiz Devesa, Jacek Saryusz-Wolski, Helmut Scholz, Antonio Tajani, Guy Verhofstadt, Loránt Vincze
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Vladimír Bilčík, Gilles Boyer, Christian Doleschal, Niklas Nienäß
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Anna-Michelle Asimakopoulou, Maria Grapini, Lídia Pereira

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

17	+
PPE	Anna Michelle Asimakopoulou, Vladimír Bilčík, Christian Doleschal, Lídia Pereira, Antonio Tajani, Loránt Vincze
Renew	Gilles Boyer, Charles Goerens, Sandro Gozi
S&D	Włodzimierz Cimoszewicz, Maria Grapini, Giuliano Pisapia, Domènec Ruiz Devesa
The Left	Helmut Scholz
Verts/ALE	Gwendoline Delbos Corfield, Daniel Freund, Niklas Nienäß

3	-
ECR	Jacek Saryusz Wolski
ID	Gerolf Annemans, Laura Huhtasaari

0	0

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää

HUOM. Guy Verhofstadtilla (Renew) ei ollut äänestyskorttia mukanaan, mutta hän ilmoitti haluavansa äänestää lopullisessa äänestyksessä lausunnon puolesta (tätä ei oteta huomioon lopullisessa tuloksessa).

8.9.2022

NAISTEN OIKEUKSIEN JA SUKUPUOLTEN TASA-ARVON VALIOKUNNAN LAUSUNTO

budjettivaliokunnalle

Euroopan unionin yleisestä talousarviosta varainhoitovuodeksi 2023 – kaikki pääluokat
(2022/0000(BUD))

Valmistelija: Monika Vana

EHDOTUKSET

Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunta pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

- A. ottaa huomioon, että sukupuolten tasa-arvo on yksi Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa vahvistetuista unionin perusarvoista; toteaa, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 8 artiklassa vahvistetaan sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamisen periaate määräämällä, että unioni pyrkii kaikissa toimissaan poistamaan eriarvoisuutta;
- B. ottaa huomioon, että sukupuolten tasa-arvoa koskevassa EU:n strategiassa 2020–2025 esitettiin politiikkatavoitteita ja toimia, joilla pyritään saavuttamaan merkittävää edistystä kohti sukupuolten tasa-arvoon perustuvaa Eurooppaa vuoteen 2025 mennessä;
- C. ottaa huomioon, että parlamentti on toistuvasti kehottanut komissiota edistämään toimissaan sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamista, sukupuolitietoisesta budjetoinnista ja sukupuolivaikutusten arviointien käyttöä ja panemaan ne täytäntöön kaikilla unionin politiikan aloilla; ottaa huomioon, että talousarviot eivät koskaan ole sukupuolineutraaleja, ja toteaa, että ne on siksi laadittava siten, että selkeänä tavoitteena on torjua syrjintää, ja siten, että pyritään saavuttamaan kaikki ja täyttämään kaikkien erityistarpeet; toteaa, että parlamentti on painokkaasti pyytänyt sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamista ja sukupuolitietoisesta budjetoinnista täytäntöönpanoa talousarviomenettelyssä;
- D. ottaa huomioon, että tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksessa nro 10/2021¹ vahvistettiin, että unionin talousarviosyklissä ei oteta vielä asianmukaisesti huomioon sukupuolten tasa-arvoa ja että komissio ei ole vielä täyttänyt sitoumustaan sisällyttää sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistaminen unionin talousarvioon;

¹ Euroopan tilintarkastustuomioistuin, Sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistaminen EU:n talousarviossa: aika siirtyä sanoista tekoihin, erityiskertomus nro 10, 2021, Euroopan unionin julkaisu- ja tiedotustoimisto, Luxemburg, 2021.

- E. ottaa huomioon, että parlamentti on toistuvasti vaatinut riittävää rahoitusta Euroopan tasa-arvoinstituutille (EIGE), perusoikeus-, tasa-arvo- ja kansalaisuusohjelmalle ja sitä seuraavalle kansalaisten, tasa-arvon, perusoikeuksien ja arvojen ohjelmalle² ja riittävää rahoitusta ja painopisteen asemaa sen Daphne-lohkolle, jotta voidaan varmistaa syrjimättömyys ja sukupuolten tasa-arvo;
- F. ottaa huomioon, että Venäjän perusteeton sota Ukrainaa vastaan ja siitä johtuvat humanitaarinen ja energiakriisi lisäävät entisestään köyhyyttä erityisesti naisten keskuudessa; katsoo, että unionin talousarviolla olisi oltava valmiudet reagoida kasvavaan epävarmuuteen; ottaa huomioon, että olisi harkittava erityisiä toimenpiteitä ja painopisteitä, joilla vastataan naisten ja tyttöjen tarpeisiin, sekä pakolaisina olevien että kriisin seurauksista kärsivien naisten ja tyttöjen tarpeisiin;
- G. ottaa huomioon, että covid-19-kriisillä on suhteeton vaikutus naisiin ja tyttöihin ja että se pahentaa olemassa olevaa eriarvoisuutta, mikä lisää sukupuolistuneen väkivallan riskiä erityisesti sulkutoimien aikana ja lisää työmarkkinoilta poistumista, joka liittyy hoitotehtävien lisääntymiseen; ottaa huomioon, että suurin osa kriisistä kärsivillä aloilla työskentelevistä on naisia;
- H. ottaa huomioon, että naiset ovat yhä aliedustettuina johtotehtävissä ja päätöksenteossa mutta yliedustettuina matalapalkkaisilla aloilla, kuten hoivatyössä ja palvelualalla sekä epävirallisessa taloudessa ja aloilla, joilla epävarmat työolot ovat yleisempiä kuin muualla; katsoo, että on ratkaisevan tärkeää taata naisille oikeus työpaikkoihin, joissa on taatut oikeudet, ja oikeus äitiyteen ilman, että siitä aiheutuu kielteisiä seurauksia; toteaa, että esimerkkejä syrjinnästä ovat työnantajien työhaastatteluissa naisiin kohdistama painostus sekä naispuolisiin työntekijöihin kohdistuva kasvava taloudellinen ja työhön liittyvä paine olla pitämättä äitiyslomaa; korostaa, että vaikka otetaan huomioon yksityis-, perhe- ja työelämän tasapaino, unionin talousarvioon olisi sisällytettävä investointien lisääminen julkisiin palveluihin, mukaan lukien laadukkaat terveydenhuoltojärjestelmät ja julkinen sosiaaliturvajärjestelmä varmistaen, että se kuuluu kaikille;
- I. ottaa huomioon, että sukupuolijakauma on epätasapainossa digitaalitaloudessa ja luonnontieteiden, teknologian, insinööritieteiden ja matematiikan (STEM) aloilla niin koulutuksessa kuin työelämässäkin; ottaa huomioon, että resursseilla, joilla parannetaan kaikkien sukupuolivähemmistöjen vaikutusmahdollisuuksia digitaalisen osallisuuden kautta, voitaisiin edistää sukupuolten tasa-arvoa digitaalisella aikakaudella;
1. korostaa, että sukupuolinäkökulma olisi sisällytettävä täysimääräisesti ja riittävästi talousarviomenettelyn kaikille tasoille erityisesti, kun otetaan huomioon covid-19-pandemian sukupuolisidonnaiset vaikutukset ja lisääntyvät pyrkimykset naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon heikentämiseen useissa jäsenvaltioissa; kehottaa noudattamaan sukupuolitietoista budjetointia kaikissa unionin ohjelmissa ja sisällyttämään niihin sukupuolisidonnaisia tavoitteita ja määrittelemään asiaa koskevat budjettikohdat, seuraamaan tehokkaasti, miten unioni edistää sukupuolten tasa-arvoa ja tarkistamaan ohjelmien ja varainkäytön sukupuolisensitiivisyyden, jotta ohjelmia ja varainkäyttöä voidaan mukauttaa päätelmien mukaisesti;

² Perustettu asetuksella (EU) 2021/692.

2. suhtautuu tässä yhteydessä myönteisesti komission jatkuvaan sitoumukseen kehittää menetelmä sukupuolisidonnaisten menojen mittaamiseksi sekä sukupuoleen liittyvien tietojen keruun jatkuvaan arviointiin; edellyttää, että parlamenttia kuullaan arviointiprosessin kaikissa vaiheissa; odottaa, että komissio panee sitoumuksensa täysimääräisesti täytäntöön ja raportoi niistä erityisesti budjettivallan käyttäjälle;
3. painottaa, että koska kansalaisten, tasa-arvon, perusoikeuksien ja arvojen ohjelmalla on ainoana ohjelmana sukupuolisidonnaiset menotavoitteet, jotka koskevat esimerkiksi sukupuolistuneen väkivallan ehkäisyä ja torjuntaa, sille on ehdottomasti osoitettava riittävää rahoitusta ja siten lisättävä sen määrärahoja niin, että voidaan asianmukaisesti torjua eriarvoisuutta, jota ovat pahentaneet useat kriisit, kuten covid-19-pandemia, Ukrainassa käytävä sota ja naisten oikeuksien ja erityisesti seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien heikentämisyrittäykset useissa jäsenvaltioissa, jotta voidaan lopulta saavuttaa kestävää edistystä;
4. korostaa, että tarvitaan riittävästi rahoitusta sukupuolten tasa-arvoa koskevan EU:n strategian 2020–2025 keskeisten tavoitteiden edistämiseksi, muun muassa sukupuoleen perustuvan väkivallan lopettamiseksi, sukupuolistereotyyppioiden kyseenalaistamiseksi, sukupuolten välisten erojen kaventamiseksi työmarkkinoilla ja tasapuolisen osallistumisen saavuttamiseksi talouden eri aloilla;
5. vaatii jälleen painokkaasti lisäämään resursseja sukupuolistuneen väkivallan torjumiseen sekä lisäämään rahoitusta sukupuolten tasa-arvon edistämiseen ja valtavirtaistamiseen sekä asianmukaisille järjestöille Daphne-lohkosta ja unionin arvojen lohkokista, erityisesti kun on kyse naisiin kohdistuvien väkivaltatapausten mitattavissa olevasta lisääntymisestä covid-19-pandemian puhkeamisen jälkeen; korostaa, että julkisia, taloudellisia ja inhimillisiä resursseja on lisättävä, jotta voidaan tukea köyhyysvaarassa olevia väestöryhmiä ja torjua vaaratilanteita lasten ja nuorten, ikääntyneiden, vammaisten ja asunnottomien osalta;
6. kehottaa tässä yhteydessä jakamaan budjettikohdan ”Tasa-arvo ja oikeudet” kahtia, jotta voidaan varmistaa avoimuus varaamalla sukupuolten tasa-arvoa koskeville toimenpiteille oma budjettikohta; kehottaa varaamaan rahoitusta hankkeille, joilla myötävaikutetaan sukupuolten tasa-arvon ja sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamisen edistämistä koskevien erityistavoitteiden täytäntöönpanoon;
7. suosittaa erityisesti lisäämään rahoitusta, jolla edistetään äitiyden, vanhemmuuden ja varhaislapsuuden suojelua asiaankuuluvien ohjelmien avulla; kehottaa siksi kiinnittämään erityistä huomiota äitien ja lasten terveyteen unionin vuoden 2023 talousarviossa; suosittaa lisäksi, että taataan varoja imetyksen puolustamiseen, edistämiseen ja tukemiseen, jotta voidaan auttaa saavuttamaan Maailman terveysjärjestön tavoite, jonka mukaan 50 prosenttia maailman vauvoista saisi pelkästään rintamaitoa elämänsä kuuden ensimmäisen kuukauden aikana vuoteen 2025 mennessä, mikä edellyttää muun muassa sen varmistamista, että äitiys- ja isyysloma on riittävän pitkä ja siltä ajalta maksetaan riittävän hyvä korvaus;
8. kehottaa painokkaasti torjumaan epävarmojen työpaikkojen luomisen; vaatii komissiota ja jäsenvaltioita edistämään kollektiivisia työehtosopimuksia, palkkojen nousua, toistaiseksi voimassa olevia työehtosopimuksia ja työajan sääntelyä; kehottaa parlamenttia

ja muita unionin toimielimiä torjumaan epävarmuutta edistämällä kollektiivisia työehtosopimuksia ja oikeuksia kunnioittavaa työtä, hylkäämällä alihankintasopimukset ja varmistamalla, että samasta työstä maksetaan sama palkka;

9. korostaa, että seksuaali- ja lisääntymisterveys ja -oikeudet ovat perusoikeuksia ja sukupuolten tasa-arvon ennakkoodellytyksiä; toistaa, että on tarpeen lisätä EU4Health-ohjelman määrärahoja, joilla tuetaan toimia, joilla varmistetaan terveyteen liittyvät sukupuolinäkökohdat, mukaan lukien seksuaali- ja lisääntymisterveys, joka on olennainen osa terveydenhuoltoa ja joka on asetettava terveyspolitiikan keskiöön, jotta voidaan varmistaa palvelujen yleinen saatavuus ja laatu, erityisesti kun otetaan huomioon naisten oikeuksien heikentäminen ja turvallisen ja laillisen abortin saatavuuden heikentäminen useissa jäsenvaltioissa sekä vapaaehtoisen perhesuunnittelun sekä äitiysterveysten ja vastasyntyneiden lasten terveyden kannalta olennaiset hoito- ja lääkehoito- ja sukupuolikohtaisten sairauksien, kuten fibroidien, premenstruaalisen oireyhtymän ja endometriosisin, tutkimus ja hoito intersektionaalisesti, erityisesti mustien ja vähemmistöihin kuuluvien naisten diagnosoinnin ja hoidon osalta;
10. korostaa, että unionin talousarviolla on oltava aktiivisempi rooli YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävissä toimissa; kehottaa siksi käyttämään talousarviota siten, että tuetaan toimenpiteitä ja hankkeita, joilla pyritään poistamaan naisten ja lasten köyhyys, parantamaan pääsyä työmarkkinoille, poistamaan miesten ja naisten välisiä palkkaeroja ja eriarvoisuutta työelämässä, parantamaan terveydenhuollon saatavuutta ja tarjontaa sekä torjumaan naisiin, lapsiin ja nuoriin kohdistuvaa väkivaltaa;
11. korostaa Euroopan tasa-arvoinstituutin ratkaisevaa työtä tietoisuuden lisäämiseksi sukupuolten epätasa-arvon laajuudesta ja syistä unionissa, mikä on näkynyt sille osoitettujen tehtävien lisääntymisenä ja joka on erityisen tärkeää meneillään olevien kriisien vuoksi; pelkää, että Euroopan tasa-arvoinstituutin toiminnan vähentäminen entisestään vaarantaa sukupuolten tasa-arvoa koskevat Euroopan unionin poliittiset painopisteet; pyytää siksi määrärahoja kahdeksalle sopimussuhteiselle toimihenkilölle, jotta Euroopan tasa-arvoinstituutti voi hoitaa tehtävänsä tehokkaasti perusvirastona kehitettäessä, analysoitaessa, arvioitaessa ja levitettäessä menetelmiä, joilla tuetaan sukupuolten tasa-arvon sisällyttämistä kaikkiin unionin politiikkoihin ja niistä johtuviin kansallisiin politiikkoihin;
12. pitää valitettavana sukupuolten välistä kuilua digitaalisissa taidoissa sekä STEM-urilla, teollisuuden johtotehtävissä ja yrittäjyydessä; kehottaa komissiota vahvistamaan käytettävissä olevia välineitä ja kehittämään synergioita; kehottaa kannustamaan unionin talousarviossa naisten osallistumista digitaalitalouteen ja STEM-aloihin ja -uriin unionin ohjelmien kautta esimerkiksi tutkimuksen, innovoinnin ja teknologian aloilla;
13. korostaa, että on tärkeää käyttää Euroopan rakenne- ja investointirahastoja, kuten Euroopan sosiaalirahasto plussaa (ESR+), sukupuolten tasa-arvon, naisten työllisyyden ja työmarkkinoille pääsyn, elinikäisen oppimisen ja koulutuksen sekä lastenhoito- ja pitkäaikaishoitopalvelujen edistämiseen, erityisesti kun otetaan huomioon, että sukupuolten palkkaero on unionissa keskimäärin 14 prosenttia, ja vastaamaan

työmarkkinoille osallistumiseen liittyviin systeemiin haasteisiin, mukaan lukien sukupuolten välisen hoitokuilun poistaminen sekä stereotyyppien, normien, roolien ja perinteiden muuttaminen;

14. korostaa, että ESR+:n työllisyyden ja sosiaalisen innovoinnin toimintalohkon yleisenä tavoitteena on edistää työllisyyttä, yhdenvertaista pääsyä työmarkkinoille, yleissivistävää ja ammatillista koulutusta, sukupuolten tasa-arvoa ja sosiaalista osallisuutta tarjoamalla taloudellista tukea unionin tavoitteille; katsoo, että siksi tuella olisi vastattava myös ukrainalaisten pakolaisnaisten ja -lasten tarpeisiin heitä vastaanottaville alueille annettavan avun osalta; kehottaa siksi komissiota ja neuvostoa lisäämään ESR+:n ohjelmien, tasa-arvo- ja perusoikeusohjelmien ja turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston ohjelmien määrärahoja kansalaisyhteiskunnan järjestöille, turvakodeille ja palveluntarjoajille, jotka tukevat naisia Ukrainassa, sekä EU:n kansalaisyhteiskunnan järjestöille, jotka tukevat Ukrainasta tulevia pakolaisia, myös seksuaalisesta väkivallasta sota-aseena selvinneitä; kehottaa lisäksi lisäämään turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston määrärahoja, jotta voidaan tukea jäsenvaltioiden toimia ihmiskaupan torjumiseksi ja suojella naisia ja lapsia tältä järjestäytyneeltä rikollisuudelta;
15. kehottaa komissiota ja neuvostoa lisäämään määrärahoja kansalaisyhteiskunnan järjestöille, jotka edistävät naisten oikeuksia, erityisesti järjestöille, jotka edistävät seksuaali- ja lisääntymisterveyttä ja -oikeuksia, kuten maailmanlaajuiselle SheDecides-aloitteelle, sekä hlbt+-henkilöiden oikeuksia, kun otetaan huomioon naisten oikeuksien ja erityisesti seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien heikentämissyrkimykset, ja varmistamaan, että sukupuolten tasa-arvoa vastustavat ja abortinvastaiset järjestöt eivät voi saada unionin varoja.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	8.9.2022
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 21 -: 3 0: 2
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Isabella Adinolfi, Christine Anderson, Robert Biedroń, Annika Bruna, Margarita de la Pisa Carrión, Frances Fitzgerald, Heléne Fritzon, Lina Gálvez Muñoz, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Radka Maxová, Karen Melchior, Andżelika Anna Możdżanowska, Maria Noichl, Sandra Pereira, Samira Rafaela, Terry Reintke, Diana Riba i Giner, María Soraya Rodríguez Ramos, Christine Schneider, Sylwia Spurek
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Cindy Franssen, Marina Kaljurand, Predrag Fred Matić, Monika Vana, Pernille Weiss
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Giuliano Pisapia

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

21	+
PPE Group	Isabella Adinolfi, Frances Fitzgerald, Cindy Franssen, Elżbieta Katarzyna Lukacijewska, Christine Schneider
Renew Group	Karen Melchior, Samira Rafaela, María Soraya Rodríguez Ramos
S&D Group	Robert Biedroń, Heléne Fritzon, Lina Gálvez Muñoz, Marina Kaljurand, Predrag Fred Matić, Radka Maxová, Maria Noichl, Giuliano Pisapia
The Left Group	Sandra Pereira
Verts/ALE Group	Terry Reintke, Diana Riba i Giner, Sylwia Spurek, Monika Vana

3	-
ECR Group	Margarita de la Pisa Carrión
ID Group	Christine Anderson, Annika Bruna

2	0
ECR Group	Andżelika Anna Mozdżanowska
PPE Group	Pernille Weiss

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää

**TALOUSARVIOTA KOSKEVASSA TRILOGISSA 28. MAALISKUUTA 2022
HYVÄKSYTTY YHTEINEN LAUSUMA**

**Talousarviomenettelyn aikataulu ja sovittelukomitean työskentelyn toimintatavat
vuonna 2022**

- A. Talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta sekä uusista omista varoista, mukaan lukien etenemissuunnitelma omien varojen käyttöönottamiseksi, tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen liitteessä olevan A osan mukaisesti Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio sopivat seuraavista vuoden 2023 talousarviomenettelyn keskeisistä ajankohdista:
1. Komissio pyrkii esittelemään vuoden 2023 ennakoarvion kesäkuun alkuun mennessä.
 2. Trilogi kutsutaan koolle 14. heinäkuuta (aamupäivällä) neuvoston kannan hyväksymisen jälkeen.
 3. Neuvosto pyrkii vahvistamaan kantansa ja toimittamaan sen Euroopan parlamentille viikon 36 lopulla, jotta asiasta voitaisiin sopia hyvissä ajoin Euroopan parlamentin kanssa.
 4. Euroopan parlamentin budjettivaliokunta pyrkii äänestämään tarkistuksista neuvoston kantaan viikon 39 loppuun (syyskuun viimeiseen viikkoon) mennessä.
 5. Trilogi kutsutaan koolle 12. lokakuuta (iltapäivällä) ennen Euroopan parlamentin käsittelyä.
 6. Euroopan parlamentin täysistunto äänestää käsittelyssä viikolla 42 (täysistunto 17.–21. lokakuuta).
 7. Sovittelujakso alkaa 25. lokakuuta. SEUT:n 314 artiklan 4 kohdan c alakohdan määräysten mukaisesti sovittelujakso päättyy 14. marraskuuta 2022.
 8. Sovittelukomitea kokoontuu 27. lokakuuta (aamupäivällä) Euroopan parlamentin isännöimänä ja 11. marraskuuta neuvoston isännöimänä (ja voi kokoontua uudelleen tarpeen mukaan). Sovittelukomitean kokoukset valmistellaan trilogissa (tarvittaessa trilogissa). Trilogikokous on määrä pitää 27. lokakuuta (aamupäivällä). Lisäksi 21 päivää kestävä sovittelujakson kuluessa, muun muassa 10. marraskuuta, voidaan järjestää muita neuvoston isännöimiä trilogia.

- B. Sovittelukomitean työskentelyn toimintatavat on esitetty edellä mainitun toimielinten välisen sopimuksen liitteessä olevassa E osassa.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	10.10.2022
Lopullisen äänestyksen tulos	+ : 32 - : 0 0 : 1
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Pietro Bartolo, Olivier Chastel, Lefteris Christoforou, David Cormand, Andor Deli, Eider Gardiazabal Rubial, Alexandra Geese, Vlad Gheorghe, Francisco Guerreiro, Niclas Herbst, Camilla Laureti, Janusz Lewandowski, Silvia Modig, Karlo Ressler, Bogdan Rzońca, Nicolae Ștefănuță, Nils Torvalds, Nils Ušakovs, Johan Van Overtveldt, Rainer Wieland, Angelika Winzig
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Anna-Michelle Asimakopoulou, Jonás Fernández, Petros Kokkalis, Jan Olbrycht, Monika Vana
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Maria da Graça Carvalho, Claudia Gamon, Fulvio Martusciello, Thijs Reuten, Andreas Schwab, Ramona Strugariu, Cristian Terheș

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA**

32	+
ECR	Bogdan Rzońca, Cristian Terheş, Johan Van Overtveldt
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Maria da Graça Carvalho, Lefteris Christoforou, Niclas Herbst, Janusz Lewandowski, Fulvio Martusciello, Jan Olbrycht, Karlo Ressler, Andreas Schwab, Rainer Wieland, Angelika Winzig
RENEW	Olivier Chastel, Claudia Gamon, Vlad Gheorghe, Nicolae Ştefănuţă, Ramona Strugariu, Nils Torvalds
S&D	Pietro Bartolo, Jonás Fernández, Eider Gardiazabal Rubial, Camilla Laureti, Thijs Reuten, Nils Ušakovs
THE LEFT	Petros Kokkalis, Silvia Modig
VERTS/ALE	David Cormand, Alexandra Geese, Francisco Guerreiro, Monika Vana

0	-

1	0
NI	Andor Deli

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää